

bkk 1. /komócsin... 1. folyt./-szb

kormányunk külpolitikai eredményeinek értékét növeli, hogy azokat bonyolult nemzetközi viszonyok között kellett kiharcolni. a szovjetunió, a magyar népköztársaság és a többi szocialista ország külpolitikai kezdeményezései az amerikai egyesült államok - és más imperialista hatalmak - uralkodó köreinek agresszívabbá és merevebbé vált magatartásába ütköznek. az amerikai vezető körök ismét az erköpolitikával kísérleteznek, holott az már a múltban is kudarcot vallott. katonai erejük fitogtatásával, politikai és gazdasági nyomással próbálják keresztülvinni akarataikat az európai és a közel-keleti problémákról folytatott tárgyalásokon. az erő alkalmazásával akarnak döntést kicsikarni indoklásban. ebben a helyzetben minden szocialista országnak politikai állhatatosságra, türelemre és határozottságra van szüksége. a jelenlegi helyzet nem kecsegtet látványos sikerekkel. szívós munkára, erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy külpolitikánkat a gyakorlatban megvalósítsuk.

képviselő elvtársak!

a kormányelnöki beszámoló megalapozottan hangsúlyozta, hogy a magyar népköztársaság eredményesen járul hozzá a szocialista országok egységének erősítéséhez. pártunk központi bizottságának első titkára és kormányunk elnöke rendszeresen résztvesznek a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének ülésein a közös feladatok kialakításában, az összehangolt külpolitikai irányvonal kidolgozásában. ez a munka egyaránt elősegítette hazánk és a testvéri országok közös törekvéseit.

a varsói szerződésnek pártunk és kormányunk kezdettől fogva nagy jelentőséget tulajdonít. a testvéri országok politikai és katonai szervezete hatékonyan elősegíti a szocialista országok védelmének megszervezését minden esetleges imperialista provokációval szemben. pártunk és kormányunk a jövőben is arra törekszik, hogy növekedjék a varsói szerződés ütőképessége, mindaddig, amíg lehetővé nem válik a katonai szövetségek felszámolása.

hazánk lakossága előtt ismeretes pártunk és kormányunk pozitív állásfoglalása a szocialista gazdasági integráció kidolgozása és megvalósítása mellett. a tagországok közös erőfeszítéseinek eredményeként befejezéshez közeledik a szocialista gazdasági integráció komplex programjának kidolgozása. a munka eredményes elvégzésével sor kerül az államközi szerződés megtárgyalására és aláírására.

/folyt.köv./

bkk. 1. /komócsin...2.folyt./e

kormányunk képviselői a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában eredményesen teljesítették kötelességüket a kgst fejlesztése érdekében vállalt feladatok megoldásával. a kormány előtt álló nagy feladatok közé tartozik, hogy tevékenységével hozzájáruljon a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa munkájának további fejlesztéséhez, tökéletesítéséhez, a szocialista integrációs program teljes kidolgozásához és gyakorlati megvalósításához, a két- és többoldalú kooperációs megállapodások kimunkálásához.

a magyar népköztársaság nemzetközi politikájában - mint azt a kormányelnöki beszámoló is hangsúlyozta - a legnagyobb jelentősége a magyar-szovjet kapcsolatoknak, a szovjetunióval való barátság és együttműködés erősítésének van. ezuttal is örömmel állapítjuk meg, hogy együttműködésünk politikai, gazdasági, kulturális és nemzetközi téren terveinknek megfelelően, szüntelenül fejlődik. ez a legfontosabb külső feltétele és biztosítéka a szocializmus építésének hazánkban. az internacionalizmus kölcsönös elkötelezettségének elvén alapuló kétoldalú kapcsolatainkat erősítette, hogy a szovjetunió kommunista pártja 24. kongresszusán - küldöttségünk élén - résztvevő pártunk központi bizottságának első titkára.

a haladó világ joggal sorolja 1971. első felének legnagyobb nemzetközi eseményei közé a szovjetunió kommunista pártja 24. kongresszusát. barát és ellenség egyaránt nagy figyelmet tanúsított a kongresszus iránt. ebben kifejezésre jut a szovjetunió és kommunista pártjának kimagasló szerepe és jelentősége. a kongresszus az alkotó marxizmus-leninizmus jegyében nagy gondtal és mélyen elemezte a szovjet belső helyzetet, a szocialista világrendszer problémáit, korunk sajátosságait. hitet tett a nemzetközi kommunista mozgalom, az összes imperialistaellenes erő akcióegysége mellett.

a 24. pártkongresszus nagyszabású terveket fogadott el a kommunizmus anyagi-műszaki alapjának további fejlesztésére; valamint szovjet ember javát szolgáló életszínvonal-emelési programot hirdetett meg; meghatározta a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének távlatait; az egész emberiség sorsát mélyen érintő békeprogramot tárt a szovjet nép és a világ elé. olyan célok ezek, amelyek minden szovjet ember, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, az összes imperialistaellenes erő és a békeszerető emberiség helyeslésével és egyetértésével találkoznak. az elhatározott nagy célok elérésével tovább növekszik a szovjetunió gazdasági és katonai ereje, nemzetközi tekintélye, a világ népeire gyakorolt befolyása és még szilárdabb támasza lesz a békéért, a demokráciáért, a szabadságért és függetlenségért, a szocializmusért harcoló népeknek.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1. /komócsin...3.folyt./e

a közös ügy szempontjából is nagyjelentőségűnek tartjuk a szovjetunióknak a kommunizmus építésében és a nemzetközi politikában megvalósított minden eredményét. a szovjetunió tudományos-műszaki fejlettségének nagy jelentőségű és lelkesítő biztossítókat az űrkutatásban elért legújabb sikereit. meggyőződésem, hogy valamennyi képviselőtársam gondolatával és érzésével találkozok, amikor legjobb kívánságainkat fejezzük ki az első földkörüli űr-állomás felbocsátásához és a szovjet űrhajósok világszenzációt keltett teljesítményéhez. a testvéri szovjet népnél további sikereket kívánunk az űrkutatási program megvalósításában.

a magyar népköztársaság kétoldalu kapcsolatai eredményesen fejlődnek a többi európai szocialista országgal is. a jelenlegi helyzetet az jellemzi, hogy rendszeressé váltak kormányunk képviselőinek személyes találkozásai a testvéri szocialista országok kormányainak képviselőivel. indokolt pártunknak és kormányunknak az a törekvése, hogy a találkozások még érdekesebbé váljanak, hogy egymás eredményeinek megismertetése mellett, még több időt fordítsunk a problémák, az óhatatlanul felmerülő ellentmondások tanulmányozására, a kedvező és kedvezőtlen tapasztalatok kölcsönös ki-cserélésére és azok tanulságainak felhasználására.

pártunk központi bizottsága első titkárnak részvétele a bolgár, a csehszlovák és a német testvérpárt közelmultban megtartott kongresszusán, hozzájárult hazánk és ezen szocialista országok együttműködésének erősítéséhez. a bolgár népköztársaságnak, a csehszlovák szocialista köztársaságnak, a német demokratikus köztársaságnak a szocialista építőmunka minden területén és a nemzetközi politikában elért újabb eredményeire úgy tekintünk, mint saját sikereinkre.

a lengyel-magyar kétoldalu kapcsolatok fontos eseménye volt kádár jános és focz jeno elvtárs találkozója a közelmultban edward gierek és pjotr jaroszewicz elvtársakkal. ez alkalommal ismét megerősítették pártjaink, kormányaink, népeink egységét és kölcsönös szolidaritását. a magyar-lengyel találkozó alkalmat adott arra, hogy pártunk és kormányunk vezetői kifejezzék népünk örömeit és elégedettségét a testvéri országban a gazdasági és társadalmi helyzet megszilárdításában elért eredmények felett és ki-nyilvánítsák maradéktalan egyetértésüket a lengyel párt és állami vezetés politikájával és közös érdekeinket szolgáló céljaival.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1. /komócsin...4.folyt./e

az utóbbi időben aktívabbá váltak kétoldalu kapcsolataink románniával is. a szomszédos szocialista országgal együttműködünk a varsói szerződés szervezetében és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában. két- és többoldalu együttműködésünk alapja: testvéri országaink érdekeinek, céljainak azonossága, a magunk részéről a kétoldalu kapcsolatok és a sokoldalu együttműködés fejlesztésére törekszünk. együttműködésünk fejlesztését azonban időnként nehezítik a magyar, valamint a román elvi álláspontokban és egyes nemzetközi kérdések megítélésében előforduló eltérések. amikor nehézségekkel találjuk magunkat szemben, azok leküzdésére törekszünk. abból indulunk ki, hogy közös erőfeszítéseket kell tenni az akadályozó tényezők elhárítására. alapvető érdekünk fűződik ahhoz, hogy mind hazánk, mind pedig románia lakosai - beleértve az ott élő magyar nemzetiségieket is - megértsék: népeink sorsa, jövője elválaszthatatlan a szocializmustól. csak a szocialista fejlődés alapján oldhatók meg közös gondjaink, országaink együttműködése, kapcsolataink erősödése.

magyarország és déli szomszédunk, a szocialista jugoszlávia kétoldalu kapcsolatainak fejlődését bizonyító tényekkel nap mint nap találkozhatunk az újságok híreiben. reméljük, hogy ezt a fejlődést, mint eddig, a jövőben sem akadályozza az, hogy a szocialista építés és a nemzetközi politika egyes elvi jelentőségű és alapvető fontosságú kérdéseit más módon ítélik meg a jugoszláv elvtársak, mint mi. pártunk és kormányunk a felmerülő vitás elvi kérdésekben mindig következetes és világos álláspontot foglal el, ugyanakkor minden lehetőséget megragad, hogy fejlessze kapcsolatait a kölcsönös előnyök alapján. minthogy hasonló törekvést tapasztalunk jugoszláv szomszédunknál is, adottak a lehetőségei kétoldalu kapcsolataink további fejlődésének, mindkét ország népei javára.

az internacionalista szolidaritás erős szálai, állandóan fejlődő és erősödő kapcsolatok kötik össze hazánkat a földrajzilag tőlünk távoli, de céljaikban, törekvéseikben velünk eggyéforrt szocialista országokkal. kormányunk nemzetközi politikai munkájában központi helyet foglal el a harc a vietnami demokratikus köztársaság igazságos ügyének győzelméért. a magyar külpolitika mindenben támogatja a kubai köztársaságnak a jenki imperializmussal szemben folytatott harcát. szolidárisak vagyunk a koreai népi demokratikus köztársaságnak az amerikai imperialisták és dél-koreai bábjaikkal szemben folytatott harcával. támogatjuk a koreai legfelsőbb népi gyűlés nyolcpontos javaslatát a haza megmentésére és az ország békés uton történő egyesítésére. a fennállása fél-évszázados jubileumát ünneplő mongol népköztársaság pártjának, kormányának és népének legjobb kívánságainkat küldjük és új nagy sikereket kívánunk a szocializmus építésében.

/folyt.köv./

bkk. 1. /komócsin...5.folyt./e

szólni kell még a kínai népköztársasághoz és az albán népköztársasághoz füződő kapcsolatainkról is. mi, a magyar-kínai és a magyar-albán államközi kapcsolatok normalizálására törekszünk. szeretnénk helyreállítani országaink barátságát, mert ez kölcsönös érdekünk. el is értünk kezdeti eredményeket. a normalizálás útján a jövőben is elvi meggyőződésünkhöz ragaszkodva kívánunk járni. amikor törekszünk a kapcsolatok kiépítésére, fejlesztésére, nem vállalkozunk elvtelen engedményekre, hízélgésre, annak dicsőítésére, amivel nem értünk egyet. normalizációt akarunk minden hátsó szándék nélkül. ezt kérjük partnereinktől is. nem engedhetjük meg, hogy a magyar népköztársaság nemzetközi törekvéseit bárki szovjetellenes taktikázásra használja fel. meggyőződésünk, hogy az egyértelmű elvi álláspont, a világos, nyílt beszéd vezethet a kölcsönös megértés útjainak megtalálásához, hogy ezen az alapon érhetünk el tartós eredményeket.

tisztelt országgyűlés!

a kormány külpolitikájában kifejezésre jut, hogy népünk szolidáris a hősiösen küzdő vietnami, laoszi és kambodzsai néppel, amely élet-halál harcot vív az amerikai agresszorokkal és csatlósáikkal. az indokinaai szabadságharcosok elszántságát nem törték meg a rájuk zuduló megpróbáltatások, a mérhetetlen áldozatok, s vérük hullatásával, életük feláldozásával harcolnak a győzelemért.

a legutóbbi indokinaai események - az agresszorok laoszi katonai veresége, a szabadságharcosok újabb sikerei - két alapvetően fontos tanulságot erősítenek meg. az egyik, hogy az amerikai agresszorok és csatlósai számára nincsen lehetőség arra, hogy katonai győzelmet érjenek el indokinában. a másik, hogy a vietnami, a laoszi, a kambodzsai nép harci osztagai - a szovjetunió, hazánk és a többi szocialista ország segítsége révén - a harcokban nem gyengültek, hanem megerősödtek; a dél-vietnami nép korszerű fegyverzetrel felszerelt, harci tapasztalatokban gazdag, legyőzhetetlen népi hadsereggel rendelkezik. vietnam népe - az amerikaiak barbár pusztításai ellenére - ma katonailag sokkal erősebb, mint a reá kényszerített harc kezdetén volt és a jövőben még erősebb lesz. nixon elnöknek semmi reménye sem lehet arra, hogy sikerre vigye cinikus elképzelését, az ugynevezett vietnamizálást.

az indokinaai agressziós tüzfészek felszámolásának nincs más útja, mint a vietnami, laoszi, kambodzsai nép jogos, igazságos követelésének teljesítése: minden amerikai katonát és a bábhadsergek csapatait ki kell vonni indokinából; dél-vietnamban koalíciós kormányt kell alakítani valamennyi hazafias erő részvételével; maradéktalanul érvényt kell szerezni az indokina országaira vonatkozó genfi egyezmények rendelkezéseinek. pártunk és kormányunk - a magyar nép akaratát teljesítve - minden tőle telhetőt megtesz a vietnami, laoszi és kambodzsai néppel vállalt szolidaritásának erősítésére, igazságos céljaik valóraváltásának elősegítésére.

/folyt.köv./

bkk 1. /komócsin.. 6. folyt./-szb

képviselő elvtársak!

a közel-keleten a feszültség mindmáig nem csökkent; az izraeli agresszorok és amerikai támogatóik magatartása miatt a válság folytatódik. míg az egyesült arab köztársaság kormánya további erőfeszítéseket tesz a válság politikai eszközökkel történő rendezésére, az izraeli kormány továbbra is mereven elzárkózik az ésszerű és igazságos megoldás elől és továbbra is arab területek bekebelezésére spekulál. az izraeli magatartást bátorítják az amerikai kormány gyanus manőverei, amelyekkel a lehetetlent akarják elérni: támogatni izrael agresszív céljait, ugyanakkor az arab népek barátjának mutatkozni. a jelenlegi helyzet rendkívül labilis, magában hordja a nyílt katonai konfliktus kitörésének és ezzel együtt a nemzetközi feszültség hirtelen kiéleződésének a veszélyét. a közel-kelet és az egész világ népeinek érdekei a merev izraeli és amerikai álláspont feladását követelik és azt, hogy e két állam vezetői végre - saját érdekükben is - komolyan lássanak hozzá a biztonsági tanács 1967. november 22-i határozatának végrehajtásához.

a közel-keleti helyzetet vizsgálva - megítélésünk szerint - az arab népek igazságos harca már eddig is nagyobb eredményeket ért el volna, ha küzdelmüket nem gyengítené az egység hiánya. az egyes országokon belül és a különböző arab országok között tapasztalható egyenetlenség csökkenti az arab erőfeszítések hatékonyságát; ebből csak az imperializmus és izrael huz hasznot, különösen érvényes ez a haladó erők üldözését célzó intézkedésekre, a palesztin felszabadító mozgalom harcosai ellen alkalmazott fegyveres erköszakra. a mi őszinte kívánságunk az, hogy - közös ügyünk javára, - erősödjék és fejlődjék az imperialistaellenes erők egysége minden közel-keleti országban, az egész arab világban.

az egyesült arab köztársaság elnöke és a szovjetunió legfelső tanácsának elnöke által a közelmúltban aláírt barátsági és együttműködési szerződést az egész haladó világ megnyugvással fogadta. e nagyjelentőségű szerződésben a két állam írásba foglalta kétoldalú kapcsolatainak eddigi eredményeit és kötelezettséget vállalt arra, hogy együttműködését a jövőben még szorosabbá és hatékonyabbá teszi mindkét nép, az összes arab népek javára, a közel-keleti konfliktus ölelőbbi felszámolása érdekében. /folyt.köv./

parlament

bkk 1. /komócsin... 7. folyt./-szb

ez a szerződés kedvező külső feltételekt teremt az egyesült arab köztársaság számára imperialistaellenes harcának eredményes folytatásához, az igazságos arab érdekek érvényrejuttatásához, az izraeli agresszió politikai eszközökkel történő felszámolásához. a szerződésben foglalt garanciák birtokában egyiptomi népe és kormánya minden eddiginél nagyobb eltökéltséggel és magabiztossággal harcolhat igazságos céljainak eléréséért.

a magyar népköztársaság mint eddig, ezután is támogatja az arab népek igazságos küzdelmét. kormányunk külpolitikájából következik, hogy a magyar diplomácia a jövőben is mindenütt hallatni fogja majd hangját, ahol az arab népek ügyéért, az agresszió elleni harcának támogatásáért kell sikra szállnia.

tisztelt országgyűlés!

kormányunk kivette részét a testvéri szocialista országok és az európai népek tevékeny erőfeszítéseiből, amelyeknek célja földrészünk békéjének és biztonságának megszilárdítása. erőfeszítéseinknek is része van abban, hogy földrészünk népei és kormányainak nagy többsége elvileg elfogadja a béke és biztonság gondolatát, s egyetért az európai biztonsági értekezlet összehívásával. nincs vita az értekezlet részvevőit és helyszínét illetően sem, kirajzolódott már a napirend is. mégsem lehet azt mondeni, hogy minden rendben van, s nincs további erőfeszítésekre szükség. Európában, de főként az amerikai egyesült államokban vannak még olyan erők, amelyek, jól lehet nyíltan nem lépnek fel a biztonsági értekezlettel szemben, de nyilvánvalóan félnek attól. ez a magyarázata a halogató taktikának, annak, hogy különböző előfeltételek támasztásával igyekeznek elodáztatni az értekezlet összehívását. egymással össze nem függő problémákat kapcsolnak egybe. így például nyugat-berlin helyzetének rendezéséhez kötik a biztonsági értekezlet sokoldalú előkészítésére való áttérést.

a nyugat-berlini probléma megoldásához kapcsolták - mint ismeretes - a szovjet-nyugatnémet, valamint a lengyel-nyugatnémet szerződés ratifikálását is. természetesen nem lehet tagadni, hogy szükség van nyugat-berlin helyzetének rendezésére, de elvileg helytelenítjük előfeltételek szabását. az a véleményünk, hogy az európai biztonsági értekezlet előkészítése és az ugynevezett német kérdéshez kapcsolódó fontos problémák megoldása párhuzamosan történhet, ami azzal az előnnyel is jár, hogy az egyik területen elért előrehaladás pozitívan hat ki a másikra. /folytm.köv./

-8-

parlament

bkk 1. /komócsin... 8. folyt./-szb

reméljük, hogy a német szövetségi köztársaság kormánya, amely a szovjetunióval, valamint Lengyelországgal megkötött szerződés aláírásával tanubizonyosságát adta annak, hogy megindult az európai realitások elismerésének útján, tovább lép a megkezdett úton. a szovjet-nyugatnémet és a lengyel-nyugatnémet szerződés egyformán előnyös mindegyik fél, az összes európai népek számára, a szerződések ratifikálásának nem lennének vesztesei, csak nyertesei. a ratifikálás elősegítené az európai helyzet javulását, s megnyitná az utat a német szövetségi köztársaság és Lengyelország, illetve a többi európai szocialista ország - így hazánk - kapcsolatainak normalizálása előtt.

ami a nyugat-berlin helyzetének rendezésére vonatkozó tárgyalásokat illeti, a szovjetunió márciusban előterjesztett javaslatának nyilvánosságra hozásával az európai közvélemény - így hazánk lakossága is - meggyőződhetett arról, hogy - a három nyugati hatalom jóakarata esetén - van remény a megegyezésre. ha a nyugati hatalmak olyan konstruktív magatartást tanúsítanak, mint a szovjetunió képviselői, lehetővé válik az összes érdekeltet kielégítő megoldás elérése. ha ez mégsem történne meg, annak egyedül és kizárólagos oka az lenne, hogy az egyesült államok a nyugat-berlinről szóló megegyezés elodázásával fékezni akarja az európai enyhülés folyamatát, s minden áron egyoldalú előnyöket akar kicsikarni. a magunk részéről teljes egyetértéssel támogatjuk a szovjetunió erőfeszítéseit.

az európai béke és biztonság megszilárdítását szolgálná, ha a nyugati országok kormányai elismernék a német demokratikus köztársaságot a nemzetközi jog alapján. a világ első tíz ipariilag legfejlettebb országa közé tartozó, európa szívében elterülő német munkás-paraszt állam diplomáciai elismerésének halogatása egyenlő a strucc-politikával, a tényeken való erőszak-tétellel. bizonyosak vagyunk abban, hogy ez csak ideig-óráig sikerülhet. a nemzetközi jogi elismeréssel, a német demokratikus köztársaságnak az egyesült nemzetek szervezetébe és más nemzetközi szervezetekbe történő felvételével senkit sem érne veszteség, viszont győzne az igazság és a jog, a népek közötti barátság és együttműködés eszméje.

/folyt.köv./

-9-

parlament

bkk 1. /komócsin... 9. folyt./-szb

az európai népek körében - így hazánkban is - nagy és kedvező visszhangot váltott ki a szovjetunió javaslata a fegyveres erők csökkentésére. a magyar népköztársaság részéről egyetértünk és támogatjuk a szovjetunió kezdeményezését. ismeretes, hogy az északatlanti szövetség nemrégiben lisszabonban tartott miniszteri tanácsüléséről kiadott közlemény is foglalkozott az európai biztonság kérdéseivel és a fegyveres erők csökkentésével is. ez a közlemény tükrözi a nato-országok ellentétét az európai biztonság kérdésében és zavarát a szovjetunió javaslatával kapcsolatban. igaz, ennek a közleménynek a hangja elüt a múlt év decemberében brüsszelben kiadott közlemény harcias hangvételétől, de a nato-magatartás negatív alapállásu lényegén ez az ülés sem változtatott. ha a szovjetunió tárgyalási készsége megfelelő viszonyosságra talál a nyugati országok kormányainál, olyan témáról kezdődhet véleménycsere, amelyben egyformán érdekelt minden ország népe.

a jelenlegi európai és világhelyzetben egész népünk helyesli, hogy kormányunk politikája változatlan: a bonyolult viszonyok és a nehézségek ellenére folytatja erőfeszítéseit - ha kell kétoldalu, ha lehet sokoldalu alapon - az első biztonsági értekezlet összehívásáért, az égető európai problémák rendezéséért.

képviselő elvtársak!

hiszem, hogy a minisztertanács elnökének beszámolója, az elért eredmények, a vázolt célok megerősítik valamennyiünk meggyőződését: akormányunk a végzett munka alapján méltó az országgyűlés, hazánk népének bizalmára. bizonyosak lehetünk abban, hogy a nemzetközi politikai feladatokat - akárcsak a belső tennivalókat - kormányunk hozzáértéssel, kedezményezően és aktívan valósítja meg a jövőben is. ezzel együtt szolgálja nemzeti érdekeinket és internacionalista céljainkat.

az elmondottak alapján a kormányelnöki beszámolót elfogadom és képviselő társaimnak elfogadásra ajánlom. /mti/

- parlament

bkk. 2. németh károly beszéde

1 tf/fk/e zs

1971. június 24.

rendelkezésre bocsátjuk német károlynak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának beszédét, amely az országgyűlés csütörtöki ülésén hangzik el. e m b a r g ó feloldásig!

x x x

beszéde bevezető részében hangsúlyozta:

- népünk egyetértésével és támogatásával találkozott, hogy a x. kongresszus megerősítette pártunk immár másfél évtizede töretlen politikáját és állást foglalt annak folytatása mellett. az egyetértés és a bizalom jutott kifejezésre az országgyűlési és tanácsi választásokon, s a szakszervezetek xxii. kongresszusán is: a dolgozó milliók hitet tettek a szocializmus építésének nemzeti programja mellett.

- pártunk politikája, amely az országgyűlés és a kormány tevékenységének is szilárd alapja, azért nyerte el a milliók bizalmát, mert kifejezi népünk törekvéseit, őszintén feltárja gondjainkat és megmutatja megoldásuk utját. a bizalom tehát, amely a választásokon megasztelőd közéleti tisztséget ruházott ránk, ennek a politikának, a hazafias népfront programjának is szól. e politika következetes képviselőre adott a nép felhatalmazást választott képviselőinek.

/folyt.köv./

bkk. 2./németh károly...1.folyt./e

- munkásosztályunk, termelőszövetkezeti parasztságunk, értelmiségünk, egész dolgozó népünk biztos lehet abban: ezután is mindent megteszünk azért, hogy megfeleljünk népünk bizalmának. pártunk vezető szerepét nem valamiféle uralkodásnak fogja fel, hanem a munkásosztály, a dolgozó nép önzetlen szolgálatának. a párt, a kommunisták mint eddig, a jövőben is vállalják a párt vezető szerepéből fakadó felelősséget. ugyanakkor - továbbfolytatva az eddigi gyakorlatot - megosztjuk az országépítés gondjait és örömeit a pártonkívüliekkel. szilárd meggyőződésünk, hogy a dolgozó milliókkal együtt minden feladatot sikeresen megoldhatunk, minden nehézséget legyőzhetünk.

- a szocializmus magasabb szinten történő építését szolgáló kormányprogram, amely ma célt jelöl, holnap azáltal válhat valósággá, a párt vezetésével minden országépítő erő szorosan összefog, s a bevált népfrontpolitikát folytatva erősítjük szocialista nemzeti egységünket. a szocializmus minden hívének közös érdeke és felelőssége, hogy a kölcsönös bizalom jegyében egymást segítve és megbecsülve építsük a szocialista hazát. ehhez a feltételek kedvezőek. társadalmi helyzetünk, közéletünk, politikánk stabilitása lehetővé teszi, hogy nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben foglalkozhassunk az építőmunka meggyorsítását szolgáló tennivalókkal, az élet változásaiból, a fejlődésből adódó problémák megoldásával.

- a kongresszusi határozatok, a választási előkészületek idején közzétett népfront-program végrehajtása megkezdődött, de nem gondok és problémák nélkül haladunk előre. feladataink sikeres elvégzéséhez további jelentős erőfeszítésekre lesz szükség. sok, teljességükben ma még nem is eléggé érzékelhető napi gondot, a fejlődéssel együttjáró ellentmondást kell megoldanunk. ezek időbeni felismerése, megfelelő hangsúly bíráló jelzése, tudatosítása, megoldásuk legjobb, legmegfelelőbb módozatainak kimunkálása higgadtságot, alapos, körültekintő munkát igényel a közügyek minden intézőjétől, az állami és társadalmi szervektől egyaránt.

- a kormány programja - amelynek középpontjában a dolgozó ember áll - kifejezi dolgozó népünk érdekeit, szocialista építésünknek a pártkongresszuson meghatározott fő céljait. a program minden részét áthatja a kongresszus konstruktív szelleme, a kérdések, a problémák kiterhelés nélküli, tárgyilagos kezelése. sikeres végrehajtása azon múlik, mennyire tudjuk feltárni gazdasági és társadalmi életünk tartalékait, mennyire tudjuk mozgósítani erőnket, hogyan szervezzük meg az irányítást, és az ellenőrzést.
/folyt.köv./

bkk. 2. /németh károly...2.folyt./e

a továbbiakban a kormányprogrammal összefüggésben belpolitikai életünk néhány kérdésével foglalkozott németh károly:

- a szocializmus magasabb szinten történő építése - mondtotta - megköveteli az államhatalmi és államigazgatási szervek önállóságának, népünk előtti felelősségének növelését, az államigazgatási munka színvonalának emelését. ez elengedhetetlenül fontos ahhoz, hogy államunk még jobban betöltsse hivatását a szocializmus építésének szervezésében, a gazdasági és kulturális élet irányításában.

- az államélet fejlesztésének fontos feladata - az új tanács törvény rendelkezéseinek és szellemének megfelelően - a tanácsok munkájának fejlesztése. mindennek előtt e munka hatékonyságának és demokratizmusának az eddiginél jelentősebb növelésére van szükség, hogy a törvényes keretek között gyorsabban, kevesebb formalitással és több szakértelemmel intézhessék a lakosság ügyeit.

- a tanácsok és apparátusai, amelyeknek a munkája az utóbbi időben jelentősen fejlődött, alapvetően betöltik szerepüket. a pozitív változások ellenére azonban sok ügyet még mindig legalább egyfel magasabb fórumon intéznek, mint ahol kellene. emiatt is gyakori még a bürokratikus ügyintézés, nem kevés a papirosmunka, sokszor feleslegesen nagy adminisztrációval, huzavonával jár a legegyszerűbb ügyek intézése is.

- az államigazgatási munka feladata, hogy következetesen érvényesítse a tanácsok önállóságának, hatáskörének növelését, s így közelebb kerüljön az ügyek intézése a lakossághoz. tudjuk, hogy a nagyobb hatáskör, a döntési jog nem pusztán elhatározáson múlik. ahhoz, hogy a tanácsok élni tudjanak az önállósággal, még több, magas képzettséggel rendelkező, a közigazgatási munkában jártas, széles látókörű szakemberre van szükség. a szűkös anyagi lehetőségek - és gyakran a munkafeltételek mostohasága - nem nagyon vonzották a tanácsokhoz a szakembereket. ez is indokolja a tanácsai dolgozók erkölcsi és anyagi megbecsülésének fokozását, a jobb technikai ellátottság megteremtését, a tanácsai dolgozók képzésének és továbbképzésének korszerűsítését. igen fontos azonban az is, hogy éljünk a tanácsai munka fejlesztésének eddig még jórészt kihasználatlan lehetőségeivel. vonjuk be még jobban a lakosságot a város- és községpolitikai célkitűzések kimunkálásába, a fejlesztési tervek előzetes megvitatásába, a végrehajtásba, az állami munka ellenőrzésébe, a közügyek tevékeny intézésébe.

/folyt.köv./

bkk. 2./németh károly...3.folyt./e

- a dolgozók egyetértése és elismerése kíséri a pártnak és a kormánynak a szocialista demokrácia kiszélesítésére irányuló erőfeszítéseit, azt a gyakorlatot, hogy rendszeresen a közvélemény elé tárja elképzeléseit, véleményt kér minden nagy horderejű kérdésben, s a különböző hozzászólásokat, javaslatokat gondosan tanulmányozva, azokat figyelembe véve dolgozza ki a maga elképzeléseit. a dolgozók alkotó közreműködésének, közéleti tevékenységének még szélesebbkörű érvényesítése minden szinten ilyen munkastilust és felfogást igényel. olyan gyakorlat szükséges, hogy társadalmi és gazdasági életünk minden területén még hatékonyabban érvényesüljön a szocialista demokratizmus, hogy ily módon is erősítsük államunkat, a dolgozó nép hatalmát. ennek többek között nélkülözhetetlen feltétele, hogy végre minden gazdasági vezető megértse: az üzemi demokrácia gyakorlása és az ehhez szükséges feltételek biztosítása a vezetői tevékenység szerves része.

- noha az utóbbi időben sokszor és sok helyen napirendre került ez a kérdés - és van is előrehaladás - még korántsem megnyugtató a helyzet. több vállalatnál még mindig valamiféle tehernek, nem pedig a fejlődés mással nem pótolható segítőjének tekintik az üzemi demokráciát. az ilyen magatartással nem békülhetünk meg. feladataink megoldása szempontjából egyáltalán nem közömbös, hogy az adott vállalatnál a munkás-közösség vagy csak néhány vezető gondolkodik-e azon, mivel mozdíthatná előre a fejlődést, hogyan lehetne hasznosabban, okosabban gazdálkodni. a jó vezető, a szakember kezdeményezései is - amelyekre nagy szükség van - gyorsabban megvalósulnak, a fejlődést fékező nézetek és tényezők könnyebben legyűrhetők a demokratikus légkörben.

- a néphatalmat megtestesítő országgyűlésünk fórumáról is had emlékeztessük mindazokat, akiket illet: a munkásdemokrácia és annak fejlesztése szerves része szocialista rendszerünknek. aki ezt lebecsüli, az nem érti, nem látja világosan pártunk és kormányunk egész politikáját. nem igaz az az állítás, hogy a munkásemberek nem tudnak érdemben hozzászólni az üzem, a vállalat, az intézmény ügyeihez. tudnak és szívesen segítenek is, ha igénylik és figyelemre méltatják észrevételeiket. lehet, hogy a teljes áttekintéshez szükséges információ-mennyiséggel nem rendelkeznék /bár talán azt is meg lehet adni nekik/, a legfontosabb információknak azonban mégis ők vannak birtokában: a valóság, a gyakorlat tanulságait, kérdésfelvetéseit leghitelesebben ők közvetíthetik. az üzemi demokrácia egyáltalán nem csorbitja a gazdasági vezető egyszemélyi felelősségét. ellenkezőleg, megalapozottabbá teszi a döntéseket, hozzájárul a jó munkahelyi légkör megteremtéséhez. a fejlődés olyan tartalékait hozza mozgásba, amit mással nem pótolhatunk. itt az anyagi javak megbecsüléséről, védelméről és gyarapításáról is szó van.
/folyt.köv./

bkk. 2. /némethkároly...4.folyt./e

- a vezetés minden szintjén behatóan kell foglalkozni azaz a megállapítással, amely a szakszervezeti kongresszuson elhangzott: a napi munka gyakorlatában a dolgozók sokhelyütt nem érzik kellőképpen, hogy a gyár, a vállalat az övék is. üzemi demokrácia nélkül nem teremthető olyan légkör, amelyben a dolgozó ember gazdának, jelentős tényezőnek érezheti magát a munkahelyén. ha a munkás nem érzi eléggé, hogy az ő gondolatain, ötletein, javaslatain, az ő mindennapi tapasztalatain is múlik a vállalat sikere, akkor számára a munkahely, a gyár nem jelent egyebet, mint kereseti lehetőséget. aki nem tapasztalja, hogy számít a véleménye, hogy tiszteletben tartják emberi méltóságát, az nem is tudja kibontakoztatni teljesen a maga egyéniségét, alkotó energiáját. ily módon számára a munka nem jelentheti azt a természetes örömet, ami pedig jellemzője és kell, hogy méginkább jellemzője legyen a felszabadult szocialista munkának. éppen ezért szükséges, hogy a gazdasági vezetők - építve az üzemi demokráciában rejlő nagy mozgósító erőre - elképzeléseiket, tevékenységüket helyezték jobban a vállalati kollektívák ellenőrzése alá, és érdemben tájékoztassák a dolgozókat.

tisztelet országgyűlés!

- miniszterelnökünk beszámolójában realisan értékelte gazdasági helyzetünket. népünk, pártunk és kormányunk közös munkájának nagy eredménye, hogy teljesítettük a 3. ötéves terv fontos előirányzatait. ezzel összhangban megvalósítottuk, illetve több vonatkozásban túl is teljesítettük a párt 9. kongresszusán elhatározott életszínvonalpolitikai célokat.

- az elért eredmények értékét növeli, hogy úgy tértünk át a gazdaságirányítás új rendszerére, hogy biztosítottuk a termelés folyamatosságát, a piac nyugalmát, jelentősen javítottuk az áruellátást, és becsülettel eleget tettünk nemzetközi áruszállítási és fizetési kötelezettségeinknek. figyelembevéve, hogy a múlt évi árvíz súlyos károkat okozott és jelentős terheket rótt az állami költségvetésre, joggal állapíthatjuk meg: népgazdaságunk szilárd alapokon nyugszik, egészséges irányban fejlődik. mindez nem szorul tételes bizonyításra és nem mond ellent annak, hogy gazdasági életünk nem mentes ellentmondásoktól, feszültségektől sem.

/folyt.köv./

M

/bkk. 2. /németh károly...5.folyt./e

- ebből a szempontból külön figyelmet és minden eddiginél átgondoltabb intézkedéseket követel a beruházásoknál hosszú idők óta fennálló feszültségek csökkentése, a beruházási piac egyensúlyának mielőbbi megteremtése, az építési idő rövidítése. a beruházási tevékenység az utóbbi években felgyorsult. ezzel egyidőben - az építőipari kapacitások jelentős fejlődése ellenére - növekedett a befejezetlen beruházások állománya. a befejezési határidőket rendszeresen túllépik. a tervezett beruházási költségek lényegesen, egyes nagyberuházásoknál pedig hihetetlenül nagymértékben növekszenek. elrettentő példa a dél-pesti kórház esete. a tervezés indulásakor 5-600 millió forintban irányozták elő az építési költséget. rövid idő múlva, amikor az építés még meg sem kezdődött, már csaknem 1 200 millió forintnál tartottak a költségelőirányzatok. hasonló a helyzet más kórházak terveinél is. a kormány gazdasági bizottsága - helyesen - ezt nem fogadta el, és most folyamatban van a vizsgálata annak, mi is történt. valószínűsíthető, hogy - mint sok más esetben - a tervezés itt sem számolt kellőképpen a lehetőségeinkkel. bár mi a jövőnek is építünk, véget kell vetni annak a felfogásnak, hogy a korszerűség ürügyén erőnket meghaladó megoldásokra törekedjünk. az sem fogadható el, hogy ennél a létesítménynél az építőipar negyed milliárddal akarja emelni a költségeket, mondván, hogy a korszerű technológiával történő építés ennyivel többbe kerül. a kormány feltétlenül helyesen teszi, ha a jövőben szigorubb fegyelmet követel a beruházások valamennyi szakaszában az engedélyezéstől a tervezésen át a kivitelezés befejezéséig. véget kell vetni az egyes beruházások nagyvonalu becslésekkel történő tervezésének. nem engedhetjük meg, hogy mértéktelenül növekedjen a befejezetlen beruházások aránya, hogy a határidők állandóan tolódjanak, s a költségelőirányzatok a befejezésig gyakran szinte megduplázódjanak.

- a népgazdaság tartós egyensúlyának biztosítása érdekében a jelenlegi helyzetben egyik fő feladatunk, hogy - az építőanyagipari és építőipari kapacitások jelentős fejlesztése útján - meggyorsítsuk a beruházások befejezését, jobban koncentráljuk az erőket. támogatjuk a kormánynak azt a helyes álláspontját, hogy nem enged a beruházások pénzügyi keretei túlteljesítésére irányuló nyomásnak és későbbre halasztja a népgazdaság egyensúlyát jelenleg veszélyeztető beruházásokat, még akkor is, ha azok önma-
gukban indokoltak.

/folyt.köv./

NA

bkk. 2. /németh károly...6.folyt./e

tisztelt országgyűlés!

- gazdaságpolitikánk megvalósításának egyik kulcskérdése a munka termelékenységének emelése és ennek szolgálatában a műszaki fejlesztés, a rekonstrukció optimális ütemű megvalósítása, a hatékony munkaerőgazdálkodás. erre azért is rá kell irányítani a figyelmet, mert a 3. ötéves terv időszakában a munka termelékenysége az előirányozottnál kisebb mértékben növekedett. ez elsősorban abból az eléggé elterjedt helytelen szemléletből fakadt, hogy csak a nyereség a fontos. a nyereség természetesen a legösszetettebb mutatója a gazdálkodás eredményességének és amennyiben tényleges teljesítményeket takar, minél nagyobb, annál jobb a dolgozóknak és a társadalomnak egyaránt.

- a gazdasági élet igazi fejlődését az szolgálja, ha a nyereség nem a fogyasztókat sújtó manipulációkból, hanem a munka termelékenységének növeléséből, az önköltség csökkentéséből, a gazdaságtalan termelésnek jövedelmezővel való felcseréléséből, a világpiacon kihasználásából, tehát a hatékonyság javításából származik. tény, hogy tavaly és ez év eddig eltelt időszakában már jelentősebb javulás tapasztalható, de gazdasági munkánk központi feladata továbbra is a termelékenység, a hatékonyság marad. joggal várhatjuk el a gazdasági vezetőkötől, hogy megtegyék a termelés és a termelékenység tervezett növekedését biztosító intézkedéseket, minden munkahelyen megteremtve a folyamatos termelőmunka összes feltételét.

- fontosnak tartjuk, hogy gazdasági vezetőink célszerűbben gazdálkodjanak a munkaerővel, vegyék jobban figyelembe - különösen budapesten és a vidéki ipari centrumokban -, hogy a munkaerő hagyományos forrásai kimerültek. sőt, a szolgáltatások fejlődése nemcsak a mezőgazdaságból, hanem részben az iparból is bizonyos létszámú munkaerő további felszabadítását igényli. budapesten például már évek óta tartó tendencia a munkáslétszám csökkenése. meg kell vizsgálni, hogy egyidejűleg miért növekszik mégis az indokoltnál gyorsabb ütemben az alkalmazottak létszáma. e tekintetben nincs is egészen tiszta képünk, mert sok üzemben az adminisztratív alkalmazottak egy részét is munkásállományban tartják nyilván. a csepel vas- és fémművekben például mintegy másfél ezerre tehető az ilyen dolgozók száma. az irányító szerveknek rendet kell teremteniük ebben a vonatkozásban is.

- esetenként a gazdasági irányító munka nehézkessége is akadályozza a gyorsabb fejlődést. közismert, hogy milyen nagy erőfeszítéseket tesz a kormány a lakásprogram megvalósítására. a lakás olyan gazdasági produktum, amely több iparág kooperációjának eredménye. a magas házakhoz például liftre is szükség van.
/folyt.köv./

NA

bkk. 2.bkk. 2. /németh károly...7.folyt./e

határozat született arra, hogy a felvonókat licenc alapján idehaza fogjuk gyártani. a tárgyalások azonban hosszabb idő óta húzódnak, habár az első száz liftet a tervek szerint már jövőre át kellene adni. hogyan fog ez megvalósulni, amikor a szakemberek véleménye szerint a korszerű gyártás megszervezéséhez másfél-két év szükséges? a vezetőknek minden szinten pártunk x. kongresszusa utmutatása alapján kell eljárniok. akinek intézkednie kell egy adott ügyben, az ne várokozzék, hanem felelősen intézkedjen. ha pedig az adott ügy meghaladja hatáskörét, akkor haladéktalanul forduljon oda, ahol végül is dönteni kell.

- ha a fejlődésünket kísérő negatív jelenségek újból és újból visszatérnek, azok okainak mélyrehatóbb elemzése szükséges a konzekvenciák levonása érdekében. például az alkatrész-ellátásban több területen tapasztalható krónikus gond már szinte politikai problémává nőtt. negatívan érinti ez a népgazdaság fontos területeit: a mezőgazdaságot, a közúti szállítást és az üzemek egymás közötti kooperációját is. emiatt gyakran állnak kihasználatlanul termelőberendezések, szállítóeszközök. az alkatrészellátás hiányosságai hátráltatják a lakosság részére végzett szolgáltatások színvonalának emelését is. bár a helyzet javítására történtek intézkedések, ezek még mindig nem állnak arányban a tényleges igényekkel és lehetőségekkel.

- az említett gondok, feszültségek fokozatos megszüntetése, a szocializmus építésében előttünk álló feladatok sikeres megoldása magasabb követelményeket állít mindazok elé, akik a társadalmi, állami és gazdasági élet különböző vezető posztjaiban felelősséget viselnek azért, hogy még tervszerűbben és hatékonyabban használják fel az állam, a nép anyagi és szellemi javait.

kedves elvtársak!

pártunk rendkívül fontosnak tartja, hogy következetesen megvalósuljon a x. kongresszuson elfogadott életszínvonalpolitika, hogy a szocialista építés eredményeivel arányosan javuljanak a dolgozók életkörülményei. nem kis büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy népünk - minden gondunk és problémák ellenére - a jólét ilyen magas fokán még soha nem állt. a 3. ötéves terv időszakában is a tervezettnél kedvezőbben alakult az életszínvonal. igaz, nem mindenkié egyformán, és vannak jogos, kielégítésre váró igények is.

/folyt.köv./

bkk. 2. /németh károly...8.folyt./e

számontartjuk ezeket, és dolgozunk azért, hogy a kétségkívül tapasztalható egyenlenségek fokozatosan megszűnjenek, s a nemzeti jövedelem emelkedésével arányosan kielégítsük a jogos igényeket. ez a mi közösen végzett szocialista építőmunkánk értelme és célja, amiben kifejezésre jut, hogy a szocializmus van a népért és nem fordítva. életszínvonal-politikánk megvalósítására tett eddigi intézkedések, a következő időszak tervei azt mutatják, hogy a kormányzat józan realitással igyekszik megteremteni az igények és a lehetőségek összhangját.

- a növekvő szükségletek kielégítésének lehetősége azonban nem szubjektív elhatározáson múlik. a párt és a kormány a jövőre nézve is érvényesnek tartja azt az elvet, hogy a szocializmus építésével együtt kell járnia az életszínvonal rendszeres emelkedésének. de felelősen most sem mondhatunk mást, mint a x. kongresszuson: csak a megtermelt nemzeti jövedelem fogyasztásra fordítható részét lehet elosztani, többet nem. népünk biztos el

het abban, hogy a párt és a kormány, mihelyt annak anyagi alapját létrehoztuk, nem késlekedik a szükséges intézkedések megtételével. a jövőben is gondosan ügyelünk arra, hogy a vásárlóerő és az árualap egyensúlyban legyen, mert ez felel meg a dolgozók egyéni és a társadalom közös érdekének. ez az életszínvonal védelmének, a forint stabilitásának elengedhetetlen feltétele.

a megelőző időszak tapasztalataira és a kormányprogramban ismertetett célokra gondolva, jogosan tehetünk olyan megállapítást, hogy a dolgozókról való sokoldalú és figyelmes gondoskodás a mi országunkban fontos államügy. társadalmunk a munka társadalma. ebből következik, hogy népünk boldogulásának anyagi, kulturális igényei teljesebb kielégítésének a jövőben is az öntudatos, fegyelmezett, termelékeny munka teremti meg az alapját. nemzetünk csakis a szocialista erkölcs alappilléreire, a becsülettel és tisztességgel végzett munkára támaszkodva emelkedhet a jólét magasabb fokára.

ezután utalt arra németh károly, hogy a 4. ötéves tervünk, ezen belül az 1971. évi terv maradéktalan teljesítésével teremthetjük meg a feltételeket a reálbérek és reáljövedelmek tervezett mértékű növekedéséhez a dolgozók minden rétegénél. ez az alapja annak, hogy sikeresen megvalósíthassuk sok erőfeszítést igénylő nagy vállalkozásunkat, a 400 000 lakás felépítését, a tervbevett szociális intézkedéseket, az áruezellátás és a szolgáltatások színvonalának emelését.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 2. /németh károly...9.folyt./e

a dolgozók többsége a szocialista brigádokban vagy azon kívül becsületbeli ügyet, lelkiismereti kérdést csinál abból, hogy feladatát jól ellássa. az ő munkájuk, helytállásuk, üzemükhez való ragaszkodásuk határozza meg alapvetően fejlődésünk ütemét. a törzsgárda nagyobb anyagi és erkölcsi megbecsülésére hozott kormányintézkedés jó visszhangot keltett. teljesen igazságos, hogy akik többel járulnak hozzá a társadalom fejlődéséhez, azok a létrehozott anyagi javakból is nagyobb mértékben részesedjenek. ugyanakkor mindent el kell követni azért, hogy senki se juthasson meg nem érdemelt anyagi javakhoz.

közéletünk minden fórumán, így pártunk x. kongresszusán is joggal kapott hangot az az igény, hogy a hivatalokban, intézményekben és üzemekben egyaránt érvényesítsük következetesebben az egész társadalom érdekét kifejező államérdeket. ne engedjük meg, hogy bárki is az ország egészének érdeke fölé helyezze az egyéni vagy a csoportérdeket. egész fejlődésünk azt igazolja, hogy a tartós boldogulást, az egyéni törekvések megvalósulását csakis az ország egészének boldogulása révén érhetjük el. az érdekek ilyen egyeztetése nem könnyű. néha önmagunkkal is meg kell vívnunk a harcot azért, hogy a kisebb közösség érdekeit ne engedjük a társadalom egyetemes érdekei elé kerülni. itt tehát szükség van szemléletformálásra. de elengedhetetlen a minisztériumok, az országos főhatóságok összefogottabb, hatékonyabb tevékenysége is, hogy egyetlen vállalat, egyetlen szövetkezet se értelmezze tévesen a nagyobb önállóságot, s munkájában tartsa mindig szem előtt a társadalom érdekeit. előfordul ugyanis, hogy egyik-másik főhatóság nem mindig gyakorol kellő befolyást a felügyelete alatt működő vállalatok, intézmények munkájára és elnézi, hogy az osztálytársadalmi érdek háttérbe szoruljon. ez a minisztériumok, irányító ellenőrző tevékenységének javítását követeli, ami nem csorbitja, ellenkezőleg, helyes irányba tereli a helyi önállóságot.

tisztelt országgyűlés!

kedves elvtársak!

- társadalmi életünk problémáinak megoldása, gondos tanulmányozása a következő évek fontos feladata. a gondok, az ellentmondások - amelyek egyrészt munkánk fogyatékoságaira mutatnak, másrészt a fejlődés természetes kísérői - nem csökkentik annak a megállapításnak igazságát, hogy belső életünk kiegyensúlyozott, fejlődésünk töretlen és egyenesvonalú.

/folyt.köv./

- 20 -

MF

parlament

bkk. 2. /németh károly...10. folyt./e

legfontosabb, hogy idejében felismerjük az új körülmények új követelményeit és tegyük meg a szükséges intézkedéseket teljesítésükre. ez jobb teljesítményeket követel tőlünk a vezetésben, a termelésben, a tudományos és kulturális életben egyaránt.

- meggyőződésünk, hogy a kormány programjában kitűzött célok reálisak, közös munkával és egyszerűséggel megvalósíthatók. a kormány felelősségteljes munkájában, a program következetes végrehajtásában bátran építhet a politikai bizalomra, a kommunisták és egész dolgozó népünk tevékeny támogatására.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága megbízásából és a magam nevében a kormány programjával egyetértek, azt elfogadom és a tisztelt országgyűlésnek elfogadásra ajánlom -, fejezte be felszólalását németh károly. /mti/

...-

bkk. 3. pénzügyminiszteri expozé

zs/e

1971. június 24.

rendelkezésre bocsátjuk faluvégi Lajos zárszámadási expozéját, amely a parlament csütörtök délutáni tanácskozásán hangzik el. e m b a r g ó feloldásig!

x x x

ezután faluvégi Lajos pénzügyminiszter a kormány nevében előterjesztette a magyar népköztársaság 1970. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentést. a zárszámadás jellemző vonásait ismertette rámutatott: az 1970. évi állami költségvetés forrásait jelentő bevétel összege 171.9 milliárd forint volt, ami 11 százalékkal több, mint az előző évben és 2 százalékkal meghaladja az előirányzatot is. az állami jövedelmek növekedésében a termelés és a forgalom bővülése volt a meghatározó. ehhez kedvező feltételeket teremtett a fogyasztási cikkek és a beruházási javak élénk belföldi kereslete és a gyorsan növekvő külkereskedelmi forgalom.

a gazdálkodás legfontosabb minőségi jellemzői közül a termelékenység jobban emelkedett, mint a korábbi években, és javultak a külkereskedelmi cserearányok is. az állam költségvetési bevételeiben mégis mérséklődött a vállalati nyereségbefizetés részaránya. ebben az játszotta a fő szerepet, hogy egyes ágazatokban a termelés és teljesítmények emelkedése által indokolhatóan gyorsabban növekedtek a ráfordítások, mind a bérek, mind az anyagköltségek, mind a vállalati általános költségek.

/folyt.köv./

- 21 -

MF

bkk. 3. /penzügyminiszteri...1.folyt./e

a vállalati eredmények és a termelési költségek alakulásába a rendkívüli körülmények nagyban beleszóltak: az árvíz és a belvizek - a mezőgazdaságot ért elemi károk helyreállítása miatt - egyfelől többlet-erőfeszítéseket követeltek a költségvetéstől, a termelőszövetkezetektől, a vállalatoktól és a lakosságtól, másfelől pedig mérsékeltek a jövedelmek képződését. növelték a mezőgazdaság és élelmiszeripar, az építőipar, a szállítás ráfordításait, emellett a vállalati alapok és a költségvetési intézmények megtakarításai egy részének igénybevételeit is szükségessé tették. a társadalom nagyszemforgása megakadályozta nagyobb károk keletkezését; a vállalatok és szövetkezetek jó együttműködése, irányítási rendszerünk rugalmassága pedig lehetővé tette a példamutatón gyors helyreállítást. a helyzet tárgyilagos megítélése szempontjából tisztában kell lennünk azonban azzal, hogy a népgazdaságot érintő 8 milliárd forintos többletteleher pénzügyi következményeit nem lehet egyetlen év gazdálkodásában teljesen kiegyenlíteni; s az államháztartástól, az érintett üzemektől még egy-két évig megújuló takarékoságot kíván.

az önálló vállalati gazdálkodás feltételei 1970-ben tovább szilárdultak. a vállalatok vagyona gyarapodott: 69 milliárd forint értékű új állóeszközök helyeztek üzembe. az éves eredmények alapján 20 milliárdot számolhattak el a nyereségből fejlesztési célokra. több mint 10 milliárd forint részesedési alap képződött, a jóléti célokra biztosított résszel együtt elérte a teljes bérköltség 15 százalékát. a tartalékalapok 3 milliárd forinttal nőttek és közelítenek a 8 milliárdhoz. a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tiszta vagyona 8,7 milliárd forinttal szaporodott, amiből 5,6 milliárd forintot adott a jövedelemből képzett fejlesztési alap. a kedvezőtlenebb feltételek folytán az elmúlt évinél kisebb évvégi részesedésre nyílt mód.

a jövedelemképződés és elszámolás folyamatában kifejezésre jutott, hogy az elmúlt év második fele a negyedik ötéves terv előkészítésének és ezzel összefüggésben, a szabályozók módosításának időszaka volt.

az állami költségvetés kiadásainak összege 175,7 milliárd forint volt, ami 12 százalékkal több, mint az előző évben és 3,2 százalékkal haladja meg az előirányzatot. a költségvetési pénzeszközök túlnyomó részét a terveknek megfelelő fő célokra: beruházásokra, támogatásokra, a társadalmi intézmények és szolgáltatások finanszírozására fordítottuk. bevételeinket azonban a tervezettől némileg eltérő szerkezetben használtuk fel.

/folyt.köv./

AT

bkk. 3. /penzügyminiszteri...2.folyt./e

a népgazdaságnak az állami költségvetésből, a tanácsi és a vállalati alapokból, továbbá a bankhitelből beruházásokra fordított pénzeszközei meghaladták a 87 milliárd forintot, ami 17 százalékkal több az előző évinél, de nagyobb a tervezettnél is. köztudott, milyen soknúj létesítménnyel gazdagodtunk. javult az anyagi-műszaki összetétel: a szocialista országokból származó géphezatalal ösztönzése érezteti kedvező hatását.

a beruházási tevékenység általános gyors növekedése mellett a költségvetés állami nagy-beruházásokkal összefüggő kiadásai 1,3 milliárd forinttal elmaradtak az előirányzattól. az ilyen „megtakarításokat”, nem tekinthetjük kedvezőnek, mert azok a nagyberuházások terén fennálló feszültségeket, a tervek és a kapacitások összhangjának hiányát jelzik. az egyedi nagyberuházások körében csökkent ugyan a befejezetlen állomány, de az 1970-re számba vett üzembehelyezésekből mintegy 3 milliárd forint értékű beruházás nem valósult meg, ami kerekén 500 millió forint költségvetési bevétel elmaradásával járt.

a saját eszközökből és hitelekkel megvalósuló vállalati beruházásoknál növekedett a befejezetlen beruházások állománya és összességében megközelíti az egy év alatt üzembehelyezett állóeszközök értékét. emellett a kivitelezési költségek - az árvíz- és rontásoktól függetlenül is - meghaladják az eredetileg tervezettet, ami rontja a gazdaságosságot és a megtérülést.

a felhalmozási folyamat 1970-ben bekövetkezett gyorsulása tehát nem vezetett a hatékonyság ugyanolyan javulásához. ez magában hordja annak veszélyét, hogy a gazdasági szerkezet átalakítására, a nem termelő ágazatok gyorsabb fejlesztésére irányuló középtávú elgondolásaink nem valósulnak meg a kívánt ütemben. ezért időszerű és nagyon fontos feladatunknak kell tekintenünk a fejlesztési célok és a pénzügyi források közötti összhang biztosítását. ilyen megfontolásból került sor ez évtől a vállalati források valamivel nagyobb mérvű központosítására. a hiteleszközök elosztását szorosabban alárendeltük a tervcéloknak. a közeljövőben megvizsgáljuk, hogy a már elhatározott és 1972-ben vagy azt követően kezdésre szánt nagyberuházások esetében milyen intézkedésekkel javíthatunk a helyzeten. szükséges, hogy a fejlesztési igényeket, a beruházások tervezését és kivitelezését jobban szembesítsük gazdasági adottságainkkal.

/folyt.köv./

M

bkk. 3. /pénzügyminiszter1...3.folyt./e

előget kell tennünk a korszerűség követelményeinek, de ez nem jelenthet túlzó, számunkra ma még luxusnak minősíthető megoldásokat, mégoly fontos gazdasági vagy jóléti célok esetén sem. a beruházásokkal kapcsolatos gondok eloszlátásához a beruházásokért felelős valamennyi központi és ágazati szerv, vállalati és intézményi vezető egybehangolt szervező munkájára, fokozott felelősségérzetére van szükség. a jövőben ennek számonkérésében is következetesebbeknek kell lennünk.

az állami költségvetés szerepe a gazdasági szférából származó jövedelmek átcsoportosításában nálunk igen széleskörű. kiadásainknak több mint egyharmadát fordítottuk a termelés, a fogyasztás és az áruforgalom közvetlen pénzügyi támogatására, és további 14 milliárd forint bevételről mondott le az állam járulékbefizetési mentességek formájában.

a támogatások jelentős hányada szoros összefüggésben áll az érvényesülő ár- és pénzügyi rendszerrel, más része társadalompolitikai jellegű. az előbbiek hozzájárultak ahhoz, hogy a vállalatok zökkenőmentesen alkalmazkodjanak a reform adta megváltozott körülményekhez. ma már azonban vannak a támogatások körében olyan korszerűtlen elemek, amelyeket csökkentenünk vagy éppen megszüntetnünk kell, mert a támogatások nemcsak közvetlen költségvetési terhet jelentenek, hanem fékezik a gazdasági szerkezet hatékonyság szerinti átrendeződését.

a termelésben és a külkereskedelemben tapasztalható kedvezőbb jelenségek már lehetővé tették, hogy szűkítsük az egyedi jellegű, vállalatokként differenciált exporttámogatásokat. évenként csökkenő mértékűt irtunk el és az odaítélést szigorúbb feltételekhez kötöttük. az itt szerzett tapasztalatok arra hívták fel a figyelmet, hogy a támogatások öncélú csökkentése tartós eredményt nem hozhat; a kiváltó műszaki-gazdasági okokat kell fokozatosan megszüntetni.

az állami költségvetés kerekén 14 milliárd forintot fordított a fogyasztói árak dotálására. ezt természetesen meghaladták a forgalmiadó bevételek, mert a kiskereskedelmi forgalom 14 százalékkal bővült. az év folyamán is feladatunknak tekintettük a fogyasztói árak változásának befolyásolását: a termelői, felvásárlási áremelkedések, az import-árváltozások közömbösítését. például a kávé, a cellulózalapu műselyem, a faforgácslemez világpiaci árának emelkedése miatt csökkentettük a forgalmiadót.
/folyt.köv./

NA

bkk. 3. /pénzügyminiszter1...4.folyt./e

a tervezettnél nagyobb összegekkel támogattuk a vasuti személyszállítást és a budapesti városi közlekedést. importárkiegészítésben részesítettük a cement, a betonacél és egyes műanyagok behozatalát. a költségvetés ilyen címen 1,5 milliárd előirányzaton felüli terhet vállalt, ami hozzájárult ahhoz, hogy a fogyasztói árak változása a tervezett keretek között maradjon.

a társadalmi intézmények és szolgáltatások kiadásai 1970-ben elérték a 74 milliárd forintot. az emelkedés az előző évihez képest 14 százalékos, meghaladta a tervezett ütemet és kétszeresére nagyobb volt a nemzeti jövedelem növekedésénél. szélesebbé vált a társadalmi juttatásokban részesülők köre. a korábbinál bővebben jutott az ellátási színvonal javítására, az állóeszközök felújítására és korszerűsítésére. nyolcezerrel nőtt az óvodai helyek száma, 300 millió forinttal magasabb volt az előző évinél a gyermekgondozási segélyként kifizetett összeg. az általános iskolai oktatásban létrejöttek a fizikai dolgozók gyermekei továbbtanulását elősegítő anyagi alapok. 250 millió forinttal nőtt a felsőoktatási intézmények kiadása, ebben szerepét játszotta az év folyamán végrehajtott bérrendezés. a tudományosteknikai haladás nagyobb követelményeihez igazodva tovább bővült a műszaki jellegű főiskolai hálózat és a tudományos kutatással foglalkozó intézmények tevékenysége.

a költségvetési szervek kiadásai közül leggyorsabban, 13,7 százalékkal a társadalombiztosításra fordított kiadások növekedtek. ezen belül különösen figyelemreméltó, hogy a táppénzes arányszám a néhány évvel ezelőtti 4 százalékkal szemben 5,5 százalék körül alakult. mindez olyan időszakban történt, amikor egyébként a közegészségügyi helyzet javult. a kérdéssel foglalkozott az országgyűlés egészségügyi és szociális bizottsága, az országgyűlés elnöke pedig átíratot intézett a kormányhoz. a figyelemfelhívást e jelenségre mindenképpen jogosnak kell tartanunk, nemcsak azért, mert a táppénzes arányszám egytized százalékos növekedése újabb 70 millió forintos költségvetési terhet jelent, hanem azért is, mert szoros összefüggésben van a munkafegyelem alakulásával. a kormánynak elhatározott szándéka, hogy a kérdést az illetékes szervekkel részletesen megvizsgálja és a szükséges intézkedéseket megteszi.

szándékunk, hogy a társadalmi közös fogyasztás emelkedését a jövőben is fenntartjuk, törekedve arra, hogy e kiadásaink a nemzeti jövedelem növekedési ütemével legalább azonosan, ha lehet azt kissé meghaladó mértékben bővüljenek.

/folyt.köv./

NA

bkk. 3. /pénzügyminiszteri...5.folyt./e

ezt nem tekinthetjük egyszerűen csak a nemzeti jövedelem egyoldalú elfogyasztásának, mert a nyújtott szolgáltatások révén annak növekedéséhez is hozzájárulnak, megalapozzák a népgazdaság jövőbeni fejlődését. e hatások legközvetlenebb módon az oktatásra, a kutatásokra és az infrastruktúrára fordított kiadások esetében érvényesülhetnek. a nemzeti jövedelem felhasználásában elfoglalt részarány viszont egyre inkább megköveteli, hogy az erre szánt eszközökkel mind jobban növelhessük az egész népgazdaság hatékonyságát. a hatékonyság javítása e területen két fő irányban keresendő: egyfelől a rendelkezésre álló eszközök ágazatok közötti és ágazaton belüli optimális arányainak megteremtésében, másfelől a gazdálkodó egységek minél gazdaságosabb eszközfelhasználásában. a cél az, hogy ugyanazzal a ráfordítással minél nagyobb teljesítményt érjünk el, vagy az adott színvonalu teljesítményt minél kisebb ráfordítással valósítsuk meg. ennek gyakorlati előfeltételeit a most készülő távlati tervekben szeretnénk megteremteni. a közös szükségletek mind jobb kielégítése megköveteli a terhek arányosabb megosztását is az államháztartás, a tanácsok, a vállalatok és intézmények között.

a költségvetési szervek mind nagyobb része működik a tanácsok irányítása alatt. a tanácsoknál új energiák szabadultak fel a városok, községek fejlesztésére. a pénzügyi feltételek javultak: 1970-ben a tervezettnél mintegy 2 milliárd forinttal több volt a saját és a részükre átengedett bevétel, ami lehetőséget nyújtott az ellátási színvonal emelésére, sőt a tervezettnél gyorsabb fejlesztésre. a többletbevétel megkönnyítette a tanácsoknak az 1971-től érvényes szabályozási rendszerre való áttérését is, ami a nagyobb gazdasági önállóságot segíti elő.

az utóbbi időben megélénkült a vállalatok, szövetkezetek, illetve a tanácsok közös beruházási tevékenysége. ez szükséges-cé teszi, hogy a tanácsok a rendelkezésre álló fejlesztési és fenntartási pénzeszközöket megfelelően összehangolják, biztosítva ezzel a későbbi fenntartási szükségletekről való közös gondoskodást is. ezen kívül - a megyei zárszámadások áttekintése alapján - különösen az általános iskolák, népművelési intézmények és az alapellátást nyújtó egészségügyi szolgálat pénzügyi támogatását ajánljuk a tanácsok figyelmébe.

/folyt.köv./

M

bkk. 3. /pénzügyminiszteri...6.folyt./e

az állami költségvetés mérlegét az jellemzi, hogy a kiadások növekedési üteme meghaladta a bevételekét. a kiadási többlet a tervezettnél nagyobb, 3.8 milliárd forint volt, a költségvetés pénzforgalmának mintegy 2 százaléka. ebben tartósabbnak tekinthető és átmeneti tényezők egyaránt közrejátszottak. a fő okot abban kell keresnünk, hogy gyorsabb ütemben nő a beruházás és a társadalmi közösfogyasztás, mint amilyen ütemben a gazdálkodás hatékonysága javul. ugyanakkor a belföldi árszínvonal stabilitásának védelme és a rendkívüli körülmények áthidalását célzó intézkedések pótlólagos költségvetési kiadásokat igényeltek.

társadalmi és gazdaságpolitikai céljaink megvalósítása a fejlődés jelenlegi szakaszában a bevételeknél nagyobb terhet hárít a költségvetésre. ezért szükséges, hogy a szabályozott bevételi forrásokat a hitelrendszerben felhalmozódó tartós megtakarítások jelentős részének igénybevételével egészítsük ki. a költségvetési deficit és annak ily módon - hitellel - történő fedezése kielégíti a népgazdasági egyensúly követelményeit, ha a többlet kiadások jelentős része a gazdálkodás eredményességének javulását mozditja elő. világos azonban, hogy a költségvetés javára szóló hitelműveletek még jó célra sem végezhetők korlátlanul, mert egyidejűleg szűkítik a termelési és fejlesztési hitelkihelyezések lehetőségét. ezért is kell megmaradnunk az egészségesnek és elviselhetőnek tekinthető határokon belül!

reálisan számolnunk kell azzal, hogy az új ötéves tervidőszak első éveiben a központi célok jövőbeni megvalósításához bizonyos mértékig előlegezni is kell és a múltból áthúzódó kötelezettségeink is vannak. arra kell azonban törekednünk, hogy a tudatosan vállalt költségvetési hiány a gazdasági folyamatok aktív befolyásolásával az egyensúlyi kilengések csillapítását eredményezze. ugyanakkor nem vállalhatjuk, hogy a folyó évi végrehajtás során a tervezettnél jóval nagyobb terhek háruljanak a költségvetésre. az államháztartás mai helyzete nemcsak a többletterhekjelhárítását követeli meg, hanem azt is, hogy ez év folyamán a termelés terven felüli növekedéséből, a termelékenység javulásából származó többleteket ne új célok és szükségletek kielégítésére fordítsuk, hanem az egyensúly javításának szolgálatába állítsuk!

/folyt.köv./

M

bkk. 3. /penzügyminiszteri...7.folyt./e

tisztelt országgyűlés!

az 1970. évi költségvetési gazdálkodás tapasztalatainak áttekintése alapján vázoltam, hogy a jövőben a központi pénzalap felhasználásánál milyen elveket kívánunk követni. az egyensúly javítása azonban a vállalatokra új feladatokat hárít. ezt kívántuk kifejezésre juttatni a szabályozók továbbfejlesztésével és a gazdálkodással szembeni hatékonysági követelmények fokozásával.

vállalataink nagy része az utóbbi években szép előrehaladást ért el a szükségletekhez való alkalmazkodásában. a technikai haladás és az életszínvonal emelkedése megváltozott igényeket teremtett. a vállalatok az eddiginél korszerűbb, magasabb minőségi követelményeknek is megfelelő, versenyképesebb új termékek egész sorát állítják elő. szélesednek a nemzetközi gazdasági együttműködés korszerű formái, a termelési kooperációk, licenzszerződések, elsősorban a szocialista országokkal, de tőkés vállalatokkal is. ezek nemcsak a külgazdasági kapcsolatok bővülését jelentik számunkra, hanem a műszaki fejlődéshez való felzárkózást; a termelési tényezők hatékonyabb felhasználását és a termelés jövedelmezőségének javulását eredményezik.

a gazdasági mechanizmus követelményrendszere a vállalatokat már eddig is erre szorította. gyakran tapasztalható azonban, hogy a vállalatok - terveiket illetően - tovább nyújtózkodnak, mint ameddig a takarójuk ér. ennek hátrányos következményeként folyamatos gazdálkodásukban és fejlesztési tevékenységükben gyakrabban kerülnek bizonytalan pénzügyi helyzetbe: eladósodnak, hitelképtelenné válnak. az erőn felüli kötelezettségek vállalása a termelésben és forgalomban zavarokat, többletköltséget, a beruházások kivitelezésében késedelmet okozhat szállítónál és megrendelőnél egyaránt. a felvett hiteleket akkor is vissza kell fizetniük, ha a gazdasági környezet, a piaci viszonyok a vártnál kedvezőtlenebbül alakulnak. ezért kell a vállalatoknak messzemenő körültekintéssel és megfelelő tartalékokkal gazdálkodniuk. a hitelpolitika és a pénzügyi ellenőrzés eszközeit fokozottabban kívánjuk felhasználni arra, hogy a vállalatok csak pénzügyi lehetőségeikkel összhangban álló elképzeléseket valósítsanak meg, vagyis: csak olyan vállalkozásokba kezdjenek, amelyek fedezete a saját erejükből és a hitelforrásokból ténylegesen rendelkezésre áll!

/folyt.köv./

bkk. 3. /penzügyminiszteri...8.folyt./e

a hatékonyság növelésének forrása a népgazdaság ágazati szerkezetének javítása, csakugy mint a termékszerkezet és a választék korszerűsítése. a népgazdaság ágazati szerkezetének módosításában a központilag elhatározott fejlesztéseknek meghatározó szerepük van. a termékszerkezet folyamatos átalakítása azonban főleg a vállalatok gazdálkodásán és fejlesztési tevékenységén múlik. a technikai haladás rohamos üteme és viszonylag magas eszközigénye erős szelekciót követel. csak olyan fejlesztési elgondolásokat szabad megvalósítani, amelyek - gondosan előkészített döntések alapján - a gazdaságosságot valóban és érdemlegesen javítják. tudomásul kell venni azt is, hogy az előrehaladás egyes vállalatoknál, termékcsoportokban visszafelé fordult vagy csak korlátozott növekedést indokol, ennek tervszerűen és a társadalompolitikai követelmények figyelembevételével kell történnie. a termelési szerkezet átalakulását elősegítheti a vállalatok közötti nagyobb verseny. ezért a jövőben arra törekszünk, hogy az állami preferenciák nyújtásával azt ne korlátozzuk, hanem egészséges kialakulását ösztö-
mőzzük.

a vállalatok saját fejlesztési forrásait - a népgazdasági terv céljaival összhangban - hitelforrások egészítik ki. a hitelek növelésére csak a hitelforrások bővülésével arányosan kerülhet sor. a hitelpolitika rugalmasságát nem szabad pusztán azon az alapon megítélni, hogy valamely vállalat megkapta-e a hitelt vagy sem. túlzott hitelkibocsátással is felélhetjük a jövőt, ezért a hitelpolitikának ugyanolyan tervszerűnek is kell lennie, amilyen rugalmasnak. a vállalatoknak tehát olyan hitelpolitikával kell számolniuk, amely nagymértékben szelektív és elsősorban a népgazdasági tervben is megjelölt, progresszív, az átlagosnál gyorsabb fejlődésre képes vállalatokat részesíti előnyben. bankrendszerünket alkalmassá tesszük a megnövekedett feladatok ellátására, hogy aktívabb lehessen a hitelrendszer, s hogy a vállalatok és a tanácsok pénzügyi intézetekkel való kapcsolatai egyszerűsödjenek.

a gazdaságtalan vagy kevéssé hatékony tevékenységek visszaszorítását a támogatások fokozatos szűkítésével kívánjuk elérni. az állam ugyanis nem képes arra - s a társadalmi haladás érdekében nem is engedheti meg -, hogy egyes vállalatok dolgozó közösségének helyzetét a gazdaságtalan tevékenység tartós támogatásával biztosítsuk.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 3. /pénzügyminiszteri...9.folyt./eá

különösen időszerű ennek szem előtt tartása a feldolgozóipar, a könnyűipar, a gépipar egyes területein. a pénzügyminisztéer hozzáfűzte, hogy a gazdaságtalan tevékenység visszaszorítására egyebek között azért is szükség van, mert a gyorsan fejlődő, hatékonyan működő vállalatok munkaerőszükségletüket nem tudják kielégíteni, a kevésbé hatékony vállalatok ugyanis lekötik a munkaerő egy részét. a munkaerőhiány ugyanakkor számos területen csak látszólagos, de elég ahhoz, hogy rontsa a munkafegyelmet és a gazdasági morált.

a továbbiakban emlékeztetett arra, hogy a kormány programja hangsúlyozza: a negyedik ötéves tervben számításba vett gazdasági növekedés és az életszínvonal emelése feltételezi, hogy a munka termelékenységének gyorsütemű növekedése tartós marad ez nagymértékben attól is függ, hogy a vállalatok hogyan élnek az érdekeltségi rendszer lehetőségeivel. az 1970. évi tapasztalatok nem egyértelműen kedvezők: néhány vállalat képződő részesezési alapjához mérten túlzott bérfejlesztést valósított meg és ezért csak korlátozott lehetősége maradt az évvégi részesezésre. ez egyes területeken feszültségeket okozott. kedvezőtlenül hat a termelékenység emelkedésére az, hogy sokhelyütt a személyi jövedelmeknek a munka minősége szerinti differenciálása még mindig nem fejezi ki kellően a valóságos egyéni teljesítményeket.

- nem lebecsülendők a jobb készletgazdálkodással feltárható tartalékok sem - folytatta. - a hosszú megrendelési és teljesítési határidők és a szállítások kedvezőtlen ütemezése egyik oka a vállalati készletek felhalmozódásának. szükséges, hogy a vállalatok, érdekeik kölcsönös egyeztetésével, mind szélesebb körben kössenek olyan szerződéseket, amelyek - csökkenő készletigényesség mellett is - biztosítják a folyamatos termelést és az export-kötelezettségek teljesítését. a készletgazdálkodás javításával felszabaduló források egyben a fejlesztési lehetőségeket is szélesíthetik.

a nyereség növelésének utja a gazdaságosabb termékszerkezet kialakítása, a munkaerő ésszerűbb felhasználása és - a jobb készletgazdálkodás mellett - a költségek csökkentése. erre az utóbbi időben nem fordítottunk kellő figyelmet.

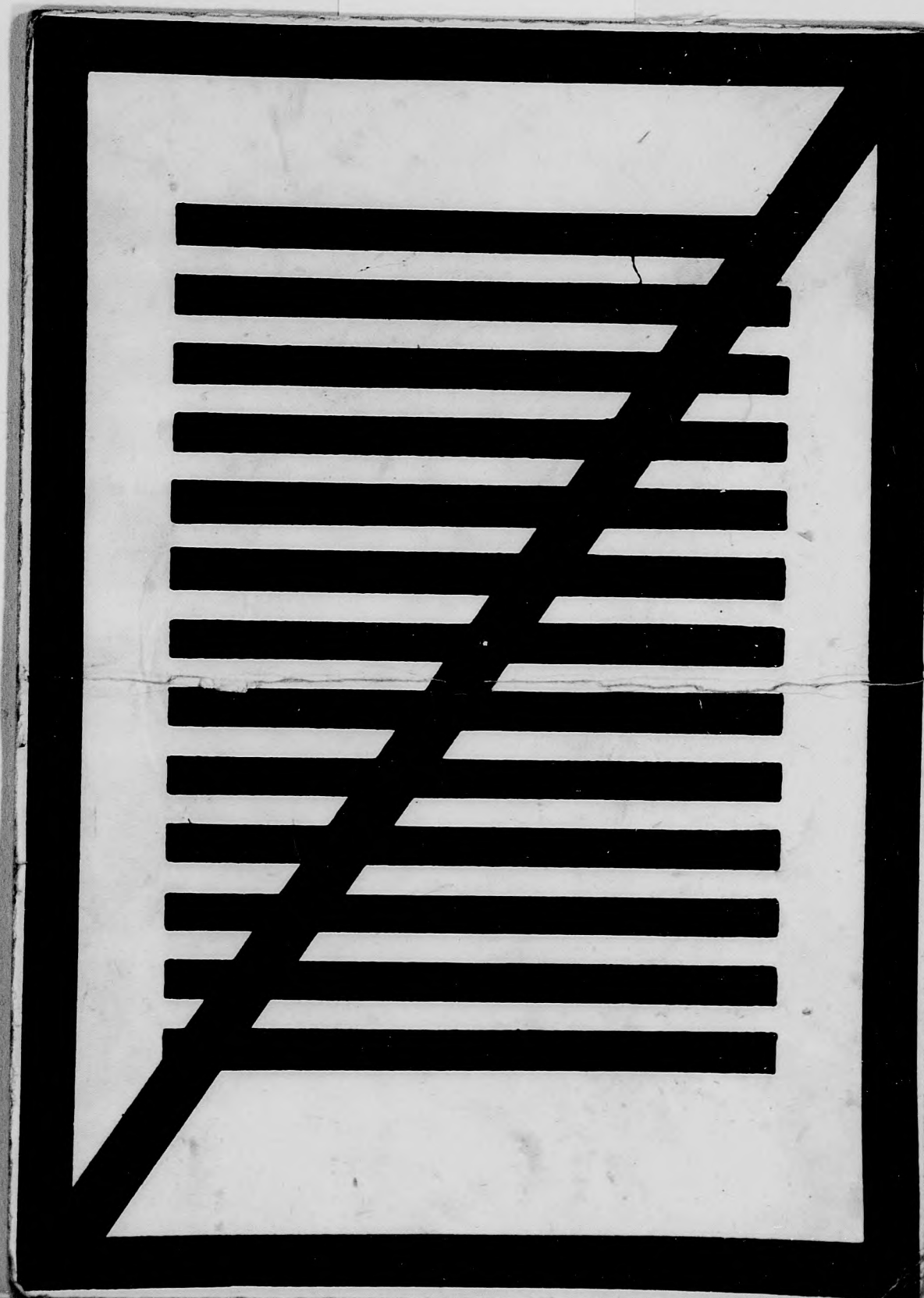
/folyt.köv./

F!

Hiany.

juu. 24.

3fold.

p a r l a m e n t

a szerkesztőségek figyelmébe!

tó/e

1971. június 24.

javitások németh károly /bkk. 2./ beszédére.

az első oldal 3. bekezdésének 3.-4. sorában a szöveg helyesen:

...népünk bizalmának. pártunk vezető szerepét nem valamiféle uralkodásnak...

az első folytatás utolsó bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen:

...szervezzük meg az irányítást, a végrehajtást és az ellenőrzést...

a 7. folytatás utolsó bekezdésének 5. sorában a gondolatjelben lévő szövegrész helyesen:

... - minden gondunk és problémánk ellenére - ...

x x x

javitások a pénzügyminiszteri expozéra /bkk.3./

a 4. folytatás utolsó előtti bekezdése 7. sorában a parlamenti bizottság neve helyesen:

szociális és egészségügyi bizottság.

/mti/

NF

- 32 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. június 24.

bb 1. a századforduló óta megkétszereződött a várható átlagos életkor - tanulmány a távlati tervezéshez

i bé/pá sl kcs bs

1971. június 24.

a népességtudományi kutató intézet és a statisztikai kiadó vállalat közreadta az elmúlt 70 esztendő halandósági adatait. a nagyszabású adatgyűjtemény és tanulmány a maga nemében egyedülálló Európában, ilyen hosszú idő távlatában az elhalálozás elemzésével, annak tendenciáival és törvényszerűségeivel még egyetlen országban sem foglalkoztak.

a tanulmány megállapítása szerint a századfordulótól hazánkban megkétszereződött a várható, átlagos életkor. amíg a 900-as évek elején születettek várható életkora férfiaknál 37 év, nőknél 38 év volt, addig a napjainkban született férfiaknál 67, nőknél 72 év lett. az átlagos életkor kedvező alakulásán belül igen eltérő a változás az élet különböző szakaszaiban. jelentős - de a szakemberek véleménye szerint még nem eléggé - csökkent a csecsemőhalandóság. a századfordulóban született 100 000 csecsemő közül 25 ezer meghalt, a legutóbbi adatok szerint pedig négyezer. minimálisan csökkent a 10 év körüli gyermekek elhalálozása, arányuk alig néhány tized-ezrelékre tehető. a tapasztalatok szerint a fiatalok elhalálozása csökkenése elsősorban az orvosi ellátás javulásának köszönhető, míg a meghosszabbodott öregkorban döntő szerepe van a kedvezőbb életkörülményeknek és a szociális ellátottságnak.

/folyt.köv./

-1-

NF

bb 1/a századforduló.... folyt./ kcs

annak ellenére, hogy Magyarország kis terület, igen eltérő a várható életkor alakulása községenként, városokként, illetve tájegységenként. az összegyűjtött adatok szerint a városokban tovább élnek az emberek, bár a férfiaknál a késői öregkor a kisebb településeken gyakoribb. Legtovább élnek az ország délkeleti részén és vas megyében, legalacsonyabb a várható életkor heves, somogy és szabolcs-szatmár megyékben. az életkörülmények, táplálkozási szokások mellett a munkahelyek távolsága is befolyásolja az életkort. azokon a helyeken, ahol a bejáró munkások száma magasabb, az életkor alacsonyabb. a sok utazás a gyakori helyváltogatás gyorsabban koptatja a szervezetet.

a most megjelent tanulmány alapot szolgáltat a távlati tervezéshez, segítségével országos szinten és megyénként meghatározható a várható munkaerő száma, annak nemenkénti megoszlása, s előre jelzi a nyugdíjasok arányát is./mti/

--

bb 2. miniszteri utasítás az egészségügyi dolgozók béremeléséről

1 ms/gk zs kcs la

1971. június 24.

az egészségügyi és a munkaügyi miniszter - az illetékes szervekkel egyetértésben - utasításban szabályozta az egészségügyi dolgozók béremelésével kapcsolatos tennivalókat.

az utasítás hatálya az e-kulcsszám alá sorolt egészségügyi dolgozókra terjed ki, akik az egészségügyi miniszter közvetlen felügyelete vagy a tanácsok irányítása alá tartozó egészségügyi és szociális intézményekben, az államvasutak egészségügyi szolgáltatásban vagy a vállalatok bslcsödéiben dolgoznak. a pénzügyminiszter hozzájárulásával egyébként az intézkedés más egészségügyi és szociális intézményekre is kiterjeszhető.

az utasítás hatálya alá eső dolgozók bérét 1971. június 1-ével fel kell emelni. a korpótlék beépül az alapbérbe. az alapbéreket az illető munkakörre meghatározott bértétel alsó és felső határa közt differenciáltan kell megállapítani. ha a dolgozó munkaideje az illető munkakörre megállapított törvényes munkaidőnél hosszabb vagy rövidebb, akkor az alapbért ennek arányában kell növelni, illetőleg csökkenteni.

/folyt.köv./

-2-

bb 2./miniszteri utasítás... folyt./ kcs

1972. január 1-ével minden munkakörben, bér csoportban bevezetik az automatikus előlépést; azaz a dolgozót három évenként meghatározott összegű béremelésben kell részesíteni mindaddig, amíg bére túl nem lépi a besorolása szerint elérhető legfelső határt.

az utasítás, a kormány határozatának megfelelően, lényegesen kiterjeszti a különböző munkakörökben a dolgozóknak járó pótlékot. a veszélyességi és a sugárártalmi pótlékot továbbra is a korábbi szabályok alapján folyósítják. a tudományos munkakörökben foglalkoztatott kutató intézeti dolgozók nem tartoznak ugyan az utasítás hatálya alá, a veszélyességi pótlék azonban nekik is jár. hasonlóképpen kívül esnek az utasítás körén az orvostudományi egyetemek és az orvostovábbképző intézet oktatói, mégis 200-1500 forintos határok közötti gyógyítási pótlékot kell részükre megállapítani.

jelentős a most bevezetett munkahelyi /munkaköri/ pótlék egyes fontos orvosi feladatok megfelelő színvonalu ellátása és az ugynevezett hiányszakmák munkaerőhelyzetének megjavítása szempontjából. 1000-1500 forint közötti pótlékot kell megállapítani olyan fekvőbeteg-intézeti, illetőleg szakrendelőintézeti vezetőknek, akik kizárólag egészségügyi szervezési feladatokat látnak el. hasonló összegű pótlék jár a módszertani osztályokon foglalkoztatott orvosoknak, az egészségügyi szakiskolák függetlenített igazgatóinak, a röntgen- és sugárterápiás osztályok, az izotópdiaosztikai és terápiás osztályok orvosainak, a kórboncnokoknak, a köjál, általában a közegészségügyi-járványügyi szolgálat orvosainak, ide értve a kórházakban működő higiénikus orvosokat is.

öt száz és ezer forint közötti az elme gyógyászati és ideggondozó-intézetek, osztályok, az intenzív osztályok, a géptüdős osztályok és részlegek, a koraszülött-osztályok, a műveseállandóságok, a mentőszolgálat, az országos orvosszakértői intézet, a haematológiai és vértranszfúziós intézet, a szakmunkástanulók országos egészségvédelmi intézete orvosainak a munkahelyi pótléka. ugyanilyen összegű pótlék illeti meg a felülvizsgáló, a csoportvezető felülvizsgáló, a gyermekgyógyász csoportvezető főorvosokat, az anaesthesiológusokat, a szociális otthonok, egészségügyi gyermekintézmények utókezelő kórházak orvosait.

munkahelyi pótlékot kapnak - 200-800 forint összegben - a folyamatosan működő intézetek fekvőbeteg-osztályain a betegeket közvetlenül ellátó szakképzett középfoku egészségügyi dolgozók, továbbá a szociális otthonok egyetemi végzettségű vagy előírt szakképesítést szerzett vezetői, a heine-medin és a géptüdős osztályok technikusai és gépészei. a nem szakképzett egészségügyiek, szociális otthonvezetők és a takarítók havi munkahelyi pótléka 100-600 forint. hasonló összegben határozza meg az utasítás az elmebetegek szociális otthonaiban, a szociális intézetekben a betegekkel, illetőleg gondozottakkal foglalkozók, valamint az egészségügyi gyermekintézmények, szociális otthonok mosodai dolgozóinak munkahelyi pótlékát is.

/folyt.köv./

-3-

bb 2./miniszteri utasítás... 2.folyt./ kcs

pótlékban részesülnek az egészségügyi szakiskolák évfolyam-vezetői, a megyei oktatási felelősök, továbbá a szennyvíztisztító berendezések kezelői.

a gyógyítási pótlék, valamint az egészségügyi szakiskolai évfolyamvezetők és a megyei oktatási felelősök pótléka alapbér jellegű, ha tehát a dolgozónak százalékos alapon számítandó egyéb pótlék is jár, akkor a százalékot az említett pótlékkal növelt alapbér után kell számítani.

a községekben letelepedő orvosok 3000-10 000 forint között mozgó egyszeri letelepedési hozzájárulást kapnak, amelyet azonban vissza kell fizetniük, ha három év eltelte előtt eltávoznak a községből. kivétel az az eset, amikor az áthelyezés egészségügyi érdekből történt.

az utasítás alapján 10 000 forintos terjedő jutalomban lehet részesíteni a bányák és nehézipari üzemek főfoglalkozású üzemi fő-orvosait és orvosait, az ilyen telephelyeken foglalkoztatott körzeti orvosokat és gyermek-körzeti orvosokat. szabályozza az utasítás az ügyeleti és készenléti díjakat is./mti/

--

bb 3. szentendrei nyár 1971

vid/gö ká kcs bs

1971. június 24.

gazdag program várja az idei szentendrei nyár eseménysorozatának látogatóit. az ünnepélyes megnyitón, július 1-én adják át a szentendrei emlékérmeket azoknak, akik legtöbbet tettek városuk kulturális életének gazdagításáért: július 2-án rendezik meg a műemlékvédelem 25 éve című fotókiállítást és az országos műemléki felügyelőség tanácskozását, amelyen többek között megvitatják szentendrei fejlesztésének problémáit és néprajzi emlékeinek védelmét. este tartja első előadását a teátrum. műsorában két bemutató, Giovanni Paisiello botcsinálta bölcsék című vigoperája és a szüzes-ség acél-tüköre című zenés, táncos bibliai játék szerepel. a teátrum 11 alkalommal viszi színre a két játékot, majd három előadásban megismétlik a múlt években nagy sikert aratott comico-tragoediát, valamint pikko hertzeg és jutka perzsi históriáját. a város virágkerészeinek rózsakiállítását július 3-án láthatják az érdeklődők. a ferenczy károly muzeum lesz a színhelye a - július 10-én megnyitott szentendrei képzőművészek tárlatának, amelyen a világhírű művésztelep legnevesebb tagjainak alkotásait állítják ki. /folyt.köv./

-4-

bb 3./szentendrei nyár 1971, folyt./ kcs

szentendre kísérleti telepén kiállításon mutatkozik be az építéstudományi intézet. a szentendrei nyár idei eseménysorozata július 25-én zárul. a teátrum utolsó előadása után, a város fő-terén karneválon bucsuznak a vendégek a barokk várostól./mti/

--

bb 4. kapunyitás a nyári egyetemen - külföldi hallgatók tizenkét városban

i fe/mné zs kcs la

1971. június 24.

a tit nyári egyetemei közül - amelyet az idén 12 városban rendeznek - elsőnek esztergom fogadja a hazai és külföldi hallgatókat. a dunakanyar művészeti nyári egyeteme július 2-án nyitja meg kapuit, s ezt követi sorban gyulán az eszperantó, szegeden a pedagógiai, veszprémben a balatoni, debrecenben az irodalmi pécssett a népek barátsága-, keszthelyen a georgikon, szombathelyen a savaria, miskolcon a borsodi, egerben a művészettörténeti és régészeti, sopronban az erdőgazdálkodási, végül budapesten az idegenforgalmi nyári egyetem.

örvendetes, hogy a hallgatók száma évről-évre nő. az elmúlt esztendőben 25 országból csaknem másfélezren vettek részt nyári egyetemeken, s minden jel arra mutat, hogy az idén a részvevő országok és hallgatók száma egyaránt jóval meghaladja a tavalyit. sok a „visszatérő”, hallgató. az amerikai pedagógusok száztagu csoportja például az elmúlt esztendőben szegeden, az idén szombathelyen vesz részt a nyári egyetemen, jövőre pedig uticéljuk eger lesz. esztergomba, ahol a világszerte ismert kodály-féle ének- és zenepedagógiai módszer a legfőbb „tantárgy”, ujabban különböző külföldi zenei intézmények is elküldik képviselőiket. szeged és sopron az idén is rangos művészi eseményekkel várja a nyári egyetemek vendégeit. a budapesti idegenforgalmi nyári egyetemen, - amelyet az ibusz-szal közösen rendeznek, - főként idegenforgalmi szakemberek vesznek részt.

/folyt.köv./

-5-

bb 4./kapunyítás a nyári... folyt./ kcs

jövőre egyébként új témakörökkel gazdagodnak a nyári egyetemek. tervezik például az urbanizáció, a művelődés-elmélet kérdéseivel foglalkozó nyári egyetemek megszervezését, s budapesti közgazdasági nyári egyetem létrehozását is./mt1/

--

bb 5. uton a magyar áruk a sydney-i vásárra

1 sz/fk sl kcs la

1971. június 24.

augusztus második felében rendezik sydney-ben a nemzetközi vásárt, amelyen a szocialista országok közül a szovjetunió, románia és hazánk külkereskedelme képviselteti magát. a teljes magyar kiállítási anyag már uton van ausztráliába, az árut konténerekben többszöri átrakodással vasúti, hajószállítás után juttatják el sydney-be.

a magyar áruajánlat természetesen olyan árucikkeket tartalmaz, amelyek „elbírják”, a szállítási költséget és ausztráliában is jó piacra találhatnak. a hungarofrukt konzerveket, befőtteket, az ottani ízlésnek megfelelő puddingszilvát és puddingalmát, továbbá 12féle delicat ételizesítőt és ugyanannyi fajta levesport küld. a hungarotex készruhákkal és textil méterárukkal, különleges tarkán szőtt len ruhaszövetekkel, lakástextiliákkal nevezett be, és kiállítási anyagában három olyan sátor is van, amelyet majd a szabadég alatt, megfelelő környezetben állítanak fel. a kultúra vállalat könyvekkel, hanglemezekkel, a monimpex paprikával, borral, szeszesitalokkal, mézzel jelentkezik, míg a nikex szivattyukat állít ki, s elküldte a szabó-féle görgős eke műszaki leírását is. a változatos kiállítási anyagban megtalálhatók majd a tannimpex írha- és bőrkabátjai, a terimpex pedig birkahussal, készételekkel, szegedi halászlé kockával, kaskavál sajttal egészítette ki a magyar élelmiszeripari termékek bemutatóját.

sydney egyébként egyike a legtávolabbi magyar árubemutatóknak. a magyar termékek megismertetését szolgálja az is, hogy a monimpex helyszínen árusít majd paprikát, a hungarocoop pedig különböző népművészeti tárgyakat./mt1/

--

-6-

bb. 6. újabb kép az egy józsef gyűjteményben

vid/ká/rj bs

1971. június 24.

badacsonyan rövidesen berendezik egy józsef festőművész emlékmúzeumát. a balaton nagy festőjének hagyatékából értékes gyűjteményt állított össze a veszprém megyei múzeumok igazgatósága. a bizományi áruház legutóbbi képaucióján az igazgatóság megbízásából megvásárolták egy józsef „szőlőhegy”, című festményét. az 1920-1922 között készült festmény azt a prészázat ábrázolja, amelyben egy józsef badacsonyra költözése után éveken át lakott és alkotott./mt1/

--

bb. 7. négyezer tonna tudnivaló tizenhatmillió példányban - jelentés a tankönyv-frontról

1/vt/rj zs la

1971. június 24.

a tankönyv-ellátás várható alakulásáról nyilatkozott dr. vágölgyi tibor, a tankönyv kiadó vállalat igazgatója az mti munkatársának. -elmondta, hogy bár a nyomdaipar sokféle problémával küzd, tankönyv-fronton a kilátások semmivel sem rosszabbak a tavalyinál. ez már csak azért is pozitívumként könyvelhető el, mert a kötelező tankönyv-begyűjtés megszüntetése következtében a korábbinál többféle és példányszámban is lényegesen nagyobb mennyiséget kell a diákoknak biztosítani. az általános és a középiskolások részére összesen 955féle tankönyvről, munkafüzetről, feladatlapról és segédkönyvről gondoskodnak, mintegy 16 millió példányban. készítésükhöz csaknem négyezer tonna papír szükséges.

hét-száz-tizennégyféle tankönyv már elkészült és raktárban van, 202féle megjelenése júliusban és augusztusban várható. az általános iskolai könyvek nagyrésze már megérkezett a raktárakba, a még hiányzókat júliusban vagy augusztusban szállítják. csupán hétféle munkafüzet kerül tanévkezdés után a boltokba, ezek olyanok, amelyekre csak tanév közben lesz szükség. a gimnáziumi könyvek többsége már szintén raktárban van, a hiányzókat júliusban, illetve augusztusban látják napvilágot. mindössze az első és második osztályban használatos német nyelvtannal van probléma, amelyet szeptember végére vállalt a nyomda. a szakközépiskolások tankönyvei közül tízféle jelenik meg tanévkezdés után. ezekből több tanintézetet és nagyobb tanulólétszámot érint a közgazdasági szak-középiskolák harmadikos könyvvitel, valamint a gyorsírás 1. és 2. tankönyve. a gép- és villamosipari szakközépiskolákban használt műszaki rajz szeptemberben kerül az iskolákba, az építőipari jellegű szakközépiskolákban szükséges műszaki rajz tankönyvet pedig az év végére ígéri a nyomdaipar. az utóbbi két tankönyv nyomdai szempontból rendkívül munkaigényes, s azokat az idén vezetik be az említett szakközépiskolákban. szintén csak tanévkezdés után jelenik meg az ipari szakközépiskolák számára készülő mechanika.

/folyt.köv./

- 7 -

bb. 7. / négyezer... 1. folyt./rj

a felnőttoktatási tankönyvek - az általános iskolaiak, és a középiskolaiak is jó ütemben készülnek, a dolgozók iskoláiban tanulók ezekhez idejében hozzájuthatnak.

/mti/

--

bb. 8. június végi gyümölcs- és zöldségprognózis

vjf/rj sl la

1971. június 24.

június negyedik hetében a mezőgazdasági nagyüzemek agromusai felmérték a zöldség és gyümölcs termékkilátásokat. a cseresznye és az eper szezonja vége felé jár. a terméssel általában elégedettek a szakemberek. a gyümölcsök közül most érkezett el a ribizli főszezonja, az idén jó termést hozó bogycs gyümölcs a jövő hét végéig nagy mennyiségben kerül az üzletekbe, csarnokokba.

a nyári gyümölcsök szépen fejlődnek, az időjárás az elmúlt hetekben kedvezett az érésnek. az első nagyobb nyári almáshalmok három hét múlva számítanak. ez a gyümölcs közepes termést ígér. a nyári körtéből több lesz mint általában. a virágzás idején ugyanis meleg, száraz volt az idő, ami kedvezett a megtermékenyülésnek és a fejlődésnek. a kajszibarackosok termésbecslésénél kiderült, hogy a tavaszi fagyok korántsem multak el nyomtalanul, a fagypusztítása most mázsákban is lemérhető a gyümölcsösökben. még szerencse, hogy a kajszibarackosok a kedvezőbbre fordult időjárás következtében sokat „behoztak”, a termés kiesésből.

az őszibarack első szállítmányai - a legkorábban érő fajtákról van szó - megérkeztek a piacokra. a nagyüzemi gyümölcsösökből a következő napokban két féle korai őszibarack kerül a fogyasztókhoz. almából és körtéből július 20. után lehet számítani tömegesen felhozatalra.

a kertészetekből azt jelentik, hogy a május végi szárazságban kipusztult palánták helyére ültetett fiatal növények megérették és szépen fejlődnek. a borsószezon „lefutott”, és közepes termést hozott. burgonyából is megfelelő ellátásra lehet számítani. a júniusi határszemléken ugyanis beigazolódott, jól jött, hogy a nagyobb esőzések a termés-kötés idején érték ezt a növényi kultúrát. /mti/

- 8 --

bb. 9. készül az új mézga-sorozat - aladár főszereplővé lép elő

i/nm/rj zs la

1971. június 24.

a pannónia rajzfilm-studióban készül a kedvelt mézga család legújabb 13 részes folytatása. mézgaékkal kapcsolatban különben nemrég közvélemény-kutatást végeztek, s kiderült, a család legnépszerűbb tagja - a legifjabb csemete - aladár és természetesen elmaradhatatlan kutyája. mint a sorozat rendezője, nepp józsef elmondotta, a következő részekben már csak a keretjátékban szerepelnek a szülők és a rokonok; aladár lesz valamennyi história főhőse. a félórás folytatások fontos kelléke lesz egy felfújható, összecukható gumihajó, amellyel lehetőség adódik kirándulásokra a legtávolabbi bolygókra is. aladár többek között ellátogat arra a fantázia szülte égitestre is, ahol banditák és rendőrök állandó szerepcserével üldözik egymást, illetve félmillió év elteltével a földi élet változásait veszik szemügyre.

a 13 részt a tervek szerint még ez év végére befejezik, s valószínűleg 1972 augusztusában kerül műsorra az új mézga család a televízióban. /mti/

--

bb. 10. vadvadkacsa-farm szeged határában

vid/ká kcs bs

1971. június 24.

a szegedi táncsics vadásztársaság a gyálaréti tiszai holtágban vadvadkacsa tenyésztésre rendezkedett be. a törzsállományt egy jugoszláv vadásztársaságtól kapták mezei nyulakért cserébe. évente mintegy 50 tojást rak egy-egy vadvadkacsa, úgyhogy az idén körülbelül 10 000 tojásra számítanak, amelynek egy részét a társaságoknak adják el. ugyanakkor keltetnek is és a növendék vadvadkacsákat 100-120 dekás súlyban a mavad útján értékesítik. a tiszai holtág partján zárt területen alakították ki a tojótelepet, ahol nádkupokból képeztek ki a fészek-lakásokat. /mti/

--

177

-9-

bb 11. telefonfosztogatókat ítéltek el

1 bc/gk zs kcs la

1971. június 24.

utcai telefonkészülékek sorozatos feltörésével kapcsolatos ügyet foglalkozott fellebbezési tárgyaláson a fővárosi bíróság. a büntetett előéletű vádlott testvérpár - kubesch ferenc 26 éves rakodómunkás és kubesch árpád 21 éves gépkocsikísérő - nagylábon élt; többet költöttek, mint amennyire a keresetükből tett, s ehhez utcai telefonkészülékek kifosztásával szereztek pénzt. többnyire a xiii. kerületi telefonautomaták sínylették meg „akcióikat,, de feltörték készülékeket a iii., az v. és a vi. kerületben is. többnyire úgy jártak el, hogy kubesch ferenc telefonálomást színelte, közben öccse az állandóan magánál hordott szer számmal kifosztotta a perselyeket. ezeket - miután a bennük talált forintokat magukhoz vették - eldobták. a sorozatos bűncselekményekkel csaknem 14 000 forint kárt okoztak.

a bíróság kubesch árpádot négyévi, kubesch ferencet három évi és nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte, s kötelezet a kár megtérítésére./mti/

--

-10-

9

bb 12. új áruházak bács-kiskun megyében

vid/ká/ny bs

1971. június 24.

a gyorsan növekvő igényeknek megfelelően fejlesztik a nagy alföldi megye, bács-kiskun kereskedelmi hálózatát. az új öt éves kereskedelmi beruházási program előnyben részesíti az új városokat, s az ugyancsak nagy vonzáskörzettel rendelkező városiasodó nagyközségeket. 1975-ig kétezer négyzetméter alapterületű általános áruházat kap baja, kalocsa, kunszentmiklós és kiskunfélegyháza. ezeknél kisebb, ám nem kevésbé korszerű üzletházakat építenek a vidék számos nagyközségében. a három kiskunvárosban, kiskunhalason, kiskunfélegyházán, kecskeméten, s a város-jelölt kiskőrös járási székhelyen felépülő áruházak egyenként 1000 négyzetméterresek lesznek. ezenkívül sok élelmiszer-, és iparcikk-szaküzlet nyílik, elsősorban az új lakónegyedek ellátására. /mti/

--

bb 13. nagyteljesítményű cukorrépa-kombájnok az őszi betakarításhoz

vid/ká/ny bs

1971. június 24.

az őszi cukorrépa betakarításhoz nagyteljesítményű cukorrépa kombájnokat gyárt a tolna megyei mezőgép vállalat, francia licenc alapján. a vállalat bölcskei telepén száz cukorrépa kiszedőgépet és száz cukorrépa felszedő, tisztító- és rakodóberendezést készítenek. a kiszedőgép egy munkamenetben hat sor cukorrépat emel ki a talajból és rendre rakja. a másik gép a rendre rakott répagyökereket felszedi, megtisztítja a földtől és kocsira teszi. teljesítményük 8 hold egy műszakban. a két gépet háromsoros ndk gyártmányú fejezőgép egészíti ki.

e cukorrépakombájnok mintapéldányai az ország különböző vidékein kiválóan vizsgáztak, s elnyerték az idei bnv nagydíjat.

a tolna megyei vállalat július végéig száz cukorrépakombájnt - ötven kiszedőt és ötven tisztító-rakodógépet - ad át a kereskedelemnek. /mti/

8.10/ny

--
-11-

9.20
Sarky

bb 14. ruhagyár szegváron

vid/ká/ny bs

1971. június 24.

a csongrád megyei szegváron kis ruhagyár kezdte meg működését, amelyet a szomszédos Mindszent vegyipari ktsz-e létesített. a község épületet bocsátott az új üzem rendelkezésére, a debreceni ruhagyár kedvező feltételekkel konfekcióipari gépeket adott át. a helybeli asszonyok, leányok közül csaknem százat tanítottak be az új szakmára. az új üzemből évente 10 millió forint értékű ruházati cikket, háziasszonyok körében kedvelt, ugynevezett otthonkát, kötényt és más hasonló cikket gyártanak. felvették a kapcsolatot a szegedi ruhagyárral, amellyel kooperálva divatos női munkaruhákat is készítenek majd. /mti/

--

bb 15. napirenden a józsefvárosi munkás-fiatalok helyzete

t gy/pá/ny bs

1971. június 24.

a józsefvárosi általános iskolák tanulóinak 68 százaléka a szakmunkásképző intézetek diákjainak 70 százaléka, a középiskolások 39 százaléka kétkézi dolgozó gyermeke. a műszaki főiskolákon a diákok 34 százaléka, a semmelweis orvostudományi egyetemen, a hallgatók 27 százaléka munkásfiatal - állapították meg csütörtökön az mszmp 8. kerületi bizottságának végrehajtó bizottsági ülésén, ahol megtárgyalták: milyen társadalmi akciók bontakoztak ki a munkásfiatalok tanulmányainak segítésére.

megállapították: az utóbbi esztendőben az általános iskolákban jelentősen javult a napközis-pedagógiai munka színvonala, s kialakult a szakköri foglalkozások, korrepetálások széleskörű, ,, hálózata,, ennek ellenére, a fizikai dolgozó gyermekeinek tanulmányi átlaga ma még átlagosan 0.5- el gyengébb, mint társaiké. felhívták a figyelmet arra is, hogy az általános iskolákban mindinkább meghonosodó tagozatos osztályokban, a diákoknak csupán 46 százaléka munkásszülő gyermeke. e téren a jövőben körültekintőbb szervezésre lesz szükség, hiszen a tagozatos oktatás egyik legjobb módja annak, hogy a tehetséges kisdíjak egyes tantárgyakból magasabb szintű képzésben részesüljenek.

/folyt köv/
9.50/ny

-12-

Am 10.5

bb 15. / napirenden.....folyt/ny

a tapasztalatok szerint, a kerületi középiskolások 35 százaléka rendszeresen látogatja a szakköri foglalkozásokat, s évről-évre egyetemi előkészítő sorába járul hozzá ahhoz, hogy a munkásfiatalok ,, egyenlő esélyekkel,, indulhassanak a felsőfoku tanintézetek felvételi vizsgáin. ezen kívül az elmúlt esztendőben több mint 53 ezer forint szociális, tanulmányi segélyt juttattak az arra rászoruló középiskolai diákoknak.

hangsúlyozták: követésre méltó a semmelweis orvostudományi egyetem egy diákcsoportjának példája: a fiatalok az elmúlt tanévben 80 olyan vidéki és fővárosi gimnáziumba látogattak el, amelyekben zömében fizikai dolgozó gyermekei tanulnak. több helyen egyetemi előkészítő tanfolyamokat szerveztek, s a foglalkozásokon közösen tanulmányozták a középiskola fizika- és biológia tananyagát.

hasonló törekvésekkel jelentkeznek a kerületi műszaki főiskolák diákkörei is. a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskola kisz-szervezete például gondját viseli annak, hogy a magasabb évfolyamu hallgatók rendszeresen korrepetálják a tanulmányi nehézségekkel küszködő elsőéves diákokat. a bányai donát gépipari műszaki főiskolán az elmúlt nyáron matematika-fizika ,, tanfolyamokon,, fejlesztették a fiatalok példamegoldási készségét.

a párt-végrehajtó bizottság végül felhívta a figyelmet arra, hogy az eddigi eredmények és a feltárt problémák ismeretében, valamennyi oktatási intézményben kutassák fel, és alakítsák ki a fizikai dolgozó tehetséges gyermekeinek fejlődését elősegítő foglalkozások új, korszerű formáit. /mti/

--

bb 16. budapesti kisz küldöttség utazott moszkvába, a szocialista országok fővárosai kiszistáinak első találkozására

t gy/se/ny bs

1971. június 24.

csütörtökön délelőtt elutazott moszkvába a kisz budapesti bizottságának huszonegy tagú küldöttsége, amely a június 24-július 1 között sorra kerülő szocialista országok fővárosai kiszistáinak első találkozásán vesz részt.

/folyt köv/

-13-

10.00/ny

Am 10.30

bb 16. / budapesti kisz küldöttség.....folyt/ny

csillik andrás kisz budapesti bizottságának első titkára, a delegáció vezetője, a ferihegyi repülőtéren a következőket mondta:

- mindannyian nagy örömmel és várakozással tekintünk a nagyszabású találkozó elé, amely bizonyára az ifjúsági szervezetek közötti kapcsolatok szorosabbá fűzésének jelentős állomása lesz. a nyolcnapos eseménysorozat témái között egész sor valamennyi résztvevőt érdeklő kérdés megvitatása szerepel. a plenáris ülés napirendjén szerepel például annak megtárgyalása, milyen tapasztalatokat szereztek az ifjúsági szervezetek a fiatal nemzedék részvételéről a szocialista, kommunista építőmunkában. széleskörű vitára kerül sor a szekció-üléseken, az ifjúság körében végzett ideológiai munkáról, a tudományos-technikai haladás ifjúságot érintő témáiról, a tanuló fiatalok kommunista neveléséről, valamint a szabadidő hasznos eltöltéséről.

- szakmai és művészeti vetélkedők is színesítik majd a moszkvai találkozó eseményeit. /mti/

kbb 17. csomagolási hiba történt - megkerült a robbanásveszélyes vegyszer

vid/ny bs

1971. június 24.

csomagolási hiba történt - megkerült a pécsi volán vállalat darabáruraktárából eltűntnek vélt hat üveg mérgező és robbanásveszélyes vegyszer. a vállalathoz több láda metanol érkezett szállítólevél kíséretében. az egyikben tévesen 20 üveg szerepelt, a ládában azonban csak 14 üveget találtak. egy másik szállító levél viszont 30 üvegről szólt, de ebben a ládában 36 üveg vegyszert hoztak. nem dőlt meg viszont a lopási szándék feltételezése. azt a ládát ugyanis, amelyből hiányoztak az üvegek, valóban feltörték, de amikor az ismeretlen tettes meglátta a halálfejes mérge jelzést, jobbnak látta tartalmát ott hagyni. /mti/

10.10/ny

-14-

10.35

parlament

bkk 4. az országgyűlés csütörtöki ülése

t hi-pr-tf-szö/gg szb-e zs

1971. június 24.

csütörtök délelőtt az országgyűlés folytatta a kormány programjának vitáját,

az ülésen részt vett losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; fock jení, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, továbbá apró antal, fehér lajos, gáspár sándor, kálai gyula, komócsin zoltán, németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai pánolyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője.

apró antal elnöki megnyitója után az ülés első felszólalója komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára volt.

/folyt.köv./

10.14/
szb

10.45

-33-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 1. folyt./-szb

Komócsin Zoltán beszédét mai bkk 1-es kiadásunkban közöltük. az embargót feloldjuk!

x x x

Rameisl Ferencné

----- /baranya megye, 12. vk./, a szakszervezetek baranya megyei tanácsának titkára a vállalati középtávu tervek fontosságáról, az üzemek önállóságáról, a munkahelyi demokratizmusról szólt. baranya megyében a párt- és szakszervezeti szervek 234 vállalatnál, illetve szövetkezetnél vizsgálták a tervek készítés menetét, a demokratizmus kibontakozását. miután a vállalatok jórésze első alkalommal készít önálló középtávu tervet, a tapasztalatlanságból fakadó bátortalanság gátolja a korszerűbb, új módszerek alkalmazását. a tervező munkát hathatósan segítették a párt- és tömegszervezetek, gondot okozott viszont, hogy meglehetősen későn jelentek meg egyes gazdasági szabályzók, fontos központi intézkedések.

a képviselőnk rámutatott, hogy a minisztériumok tájékoztató munkájának gyakorlata erősen eltérő: a könnyűipari tárca például túl „óvatos”, az építőiparé pedig majdnem utasításjellegű. a vállalatok igénylik a szaktárcaik segítő, tanácsadó tevékenységét, nem utasítást kérnek, hanem olyan támogatást, amellyel valóra tudják váltani gazdasági, gazdaságpolitikai céljaikat. a vállalati önállóság - hangsúlyozta Rameisl Ferencné - nem jelenthet magára hagyottságot.

a vállalatok készülő középtávu terveiből az a tanulság is levonható, hogy megfontoltabb, óvatosabb a létszám- és bérigazdálkodás, a korábbinál magasabb összegeket szánnak szociális és kulturális célokra. a képviselőnk kérte a kormányt, hogy sürgesse azoknak a vállalatok, illetve minisztériumok közötti - döntéseknek, állásfoglalásoknak a megszületését, amelyek a negyedik ötéves tervben előirányzott központi fejlesztési programokkal kapcsolatosak, s területi vonatkozásuk.

/folyt.köv./

10.50/11

- 34 -

Am 11-30

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... folyt./e

szabó István /hajdu-bihar megye 18. sz. v.k./, a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöke hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság és az élelmiszeripar teljesítménye továbbra is kulcsfontosságú a gazdaságpolitika sikere szempontjából, hiszen a lakosság fogyasztói alapjának 50 százaléka mezőgazdasági termék. az elmúlt időszakban a mezőgazdasági nagyüzemek jövedelmük 25-30 százalékát rendszeresen a termelés fejlesztésére fordították: csupán az elmúlt esztendőben 193 sertéstelep, 353 szarvasmarha-telep építése kezdődött el a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben és a szövetkezetek beruházási értéke tavaly elérte a 11 milliárd forintot. vitathatatlanul megkezdődött tehát a mezőgazdaság iparszerű fejlődésének szakasza, bár a nagyüzemi lehatóságok kihasználása távolról sem fejeződött be. ismert tény, hogy ma még a háztáji kisüzemekből származik a sertéstermelésnek csaknem fele, a tej, a tojás, a baromfi 30-60 százaléka.

rámutatott: a mezőgazdaságban az évenként megvalósítható beruházások értéke az egész tervciklus során kisebb, mint az előző évek átlaga. így még hangsúlyozottabbá válik a fejlesztés előkészítésének, megalapozottságának fontossága. a népgazdaság egyensúlyi problémája és az előtérben álló fejlesztési célok hangsúlyosabb kezelése tehát nem parancsolt megálljt, csak működésbe hozta a fékeket, s hosszabb időszakra nyújtja el a mezőgazdaság korszerűsítését.

a következő időszakban folytatják az állattenyésztésben megkezdett korszerűsítést, a termelés összetételének átalakítását. biztonságosabbá válik a termelés, s ez nagy hatással lesz a termelékenységre is. a mezőgazdasági géppark felújítása ugyancsak napirenden szereplő feladat.

ugyanakkor feszültséget okoz, hogy amíg az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek egy része kielégítő ütemben fejlődhet, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek felében - mintegy 1 200 közös gazdaságban - csak a termelés szinten-tartására lehet berendezkedni. a kormány elnökének beszámolójában szereplő 70 milliárd értékű befejezetlen beruházásból 10 milliárd jut a mezőgazdaságra. minden szempontból döntő, hogy a megkezdett építkezések mielőbb befejeződjenek.

/folyt.köv./

11.03/e

- 35 -

Am 11-30

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 3. folyt./e

- a legjobb szaktudás és a legnagyobb szorgalom sem tudja ellensúlyozni azonban azokat a külső körülményeket, amelyek a gazdaságok többségénél a jövedelem csökkenésének irányába hatnak - folytatta. - minél több, iparból származó anyag és felszerelés beszerzése válik szükségessé, annál jobban érinti a mezőgazdasági üzemek jövedelmezőségét ezek árszínvonala és minősége. az ipari eredetű anyagok és felszerelések két irányban befolyásolhatják a jövedelmeket: a termelés emelése révén növelik, beszerzésük költségei miatt csökkentik ezeket. hazánkban eddig a jövedelemcsökkentő hatás volt erősebb, ez az állami gazdaságoknál méginkább kiütözik, mint a termelőszövetkezetekben. korszerűsítés, több termelés - kisebb üzemi jövedelem. sok esetben ez a helyzetkép lényege, és ez igen elgondolkoztató. a kormány programjával a képviselő egyetértett.

dr. káldy zoltán

----- /budapest, 52. vk./ evangélikus püspök kormányunk békepolitikáját méltatta. beszélt a többi között arról, hogy az imperializmus nemegyszer antihumanista ideológia alkalmazásával akarja elérni céljait: népeket, fajokat állít egymással szemben. ennek egyik legszégyenletesebb példája a közelkelet, ahol izraelieket állít szembe arabokkal és ezen belül arabokat arabokkal, hogy megosztva őket gyűlöletet szítson közöttük, s így függőségben tartsa mindegyiküket. az indokínai háboruban is így van ez, ott ázsiaiakat ázsiaiakkal állítottak szembe az imperialisták.

kitért arra, hogy az imperializmus legtisztátalanabb eszközei közé tartozik az antikommunizmus zászlajának lobogtatása és propagandája. a vietnami agresszió nyikorgó gépezetét - mondta dr. káldy zoltán - az antikommunizmus olajával próbálja tovább hajtani. meg akarja gátolni, hogy vietnam egész népe és velük együtt sor más nép egyértelműen a haladás, a szocializmus útjára lépjen. külön is szégyene a világ keresztényiségének, hogy a magát kereszténynek valló amerika folytat irtóháborút többségükben nem-keresztény indokínai népek ellen. ez a középkori keresztesháborúk visszahozását jelenti a xx. századba.

/folyt.köv./

12.15/szb

-36-

12-35

parlament

bkk 4. /az országgyűlés...4. folyt./-szb

felhívta a figyelmet arra, hogy az imperialisták az utóbbi időben egyre többször hangoztatják az úgynevezett konvergencia-elméletet, amely szerint a két világrendszer lassan egymás felé hajlik, s ez azt jelentené, hogy a szocializmus kapitalizálódni fog, a kapitalizmus pedig szocializálódni, és végül is a két társadalmi rendszer egymásba olvad. az „egymásba olvadás”, után - ezen elmélet szerint - lényegében kapitalista jelleg uralkodik el. ennek az elméletnek a hirdetői - mutatott rá a képviselő - teljesen megfelelnek a hirdetői - mutatott rá a képviselő - között lényegbeli, tartalmi különbség van, amely el nem mosható. mi - hangsúlyozta - nem fogadhatjuk el a „konvergencia-elméletet”, a szocializmus mellett állunk egyértelműen, és ennek gazdagításáért, teljes felépítéséért fáradozunk.

végül arról beszélt: az egyházak, ha helyesen ismerik fel szolgálatukat, küldetésüket, sokat tehetnek a népek békéjéért, a haladásért, a népek boldogulásáért. kontinensünkön segíthetik és segíteniük kell az össz-európai biztonsági konferencia létrejöttét is.

- a magyarországi evangélikus egyház nemcsak megtalálta helyét a szocialista magyarországon - hangsúlyozta -, hanem felismerte szolgálatát is: hitelveinek megtartása mellett, sőt, azokból következően örömmel segíti népünket a szocializmus építésében, népünk boldogulásában. ezt a szolgálatunkat segíti az a jó viszony, amely egyházunk és államunk között fennáll.

a miniszterelnöki beszámolót elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

tollár józsef

----- /zala megye 6-os választókerület/ a nagykanizsai butorgyár igazgatója rámutatott: az új szabályozók általában a meghatározott célok elérésére ösztönöznek, egyes szabályozók módosításával, finomításával azonban gyorsítani és növelni lehetne a munka hatékonyságát. ügyelni kell például arra, hogy a népgazdasági feladatok megvalósításában nagyobb terheket vállaló üzemek ne jussanak hátrányos helyzetbe. véleménye szerint a beruházási források mai elosztása számos vonatkozásban szinte zserválja az üzemek helyzetét, fékezi a helyes vállalati struktúra kialakítását. felvetette, hogy a technikai fejlődés követelményeinek megfelelően helyes volna a gépi beruházásokkal kapcsolatos elszámolási rendszert megváltoztatni, az amortizáció nagyobb hányadát a vállalatnál hagyni. ez megkönnyítené a fejlesztési hitelek saját erőből történő visszafizetését, elősegítené a korszerű technika és technológia bevezetését, jobban ösztönözné gépi beruházásokra, s egyben bizonyos mértékig visszafogná az építés-jellegű fejlesztéseket.

/folyt.köv./

12.25/szb

-37-

12-35

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 5. folyt./-szb

a vállalatok közötti kooperáció, amely pedig nagymértékben javíthatná a termelékenységet, nem kielégítő. a vállalatok - nem egyszer joggal - huzódoznak a kooperációtól, mert a partner esetleges szállítási késedelme zavarja a termelést. ezért igyekeznek önellátásra berendezkedni, szélesítik termékeik körét, hogy biztonságosabbá tegyék a termelésüket. ez viszont kedvezőtlenül befolyásolja a termelékenység alakulását.

tóth istván

----- /budapest, 29. vk./, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének főtájtára felszólalásában elmondta, hogy a közlekedési és szállítási dolgozók 140 ezres serege munkája erkölcsi és anyagi megbecsülését látja azokban az intézkedésekben, amelyekkel a kormány igyekszik enyhíteni a közlekedés és hírközlés gondjait. a közlekedési ágazatban dolgozók mind jobb és hatékonyabb munkával mondanak köszönetet az olyan helyzetüket javító rendelkezésekért, mint például az alaptermszerek korszerűsítése. ezt az intézkedést - emelte ki tóth istván - örömmel fogadták dolgozóink, szükségesnek tartom azonban megismételni szakszervezeti kongresszusunk állásfoglalását: a közlekedésben is a munkás bértarifa bevezetését, a túlórák „pótlékolt”, elszámolását látjuk végleges megoldásnak.

- feladatunknak tartjuk - folytatta tóth istván -, hogy vállalatunk vezetői az eddiginél is többet tegyenek a munka jobb megszervezéséért. nagyobb gondot kell fordítani az egyenletesebb járatindításokra, az eddiginél körültekintőbb, átgondoltabb munkaszervezésre, a munka- és

vállalati fegyelem megszilárdítására, megértőbb, emberségesebb bánásmódra kell törekedni. a gondokról szólva elmondta, hogy ha például kimagaslóan jó a mezőgazdasági termésátlag, a közlekedési dolgozók - elsősorban a gépkocsivezetők - havonta rendszeresen 30-50, de nem egy esetben 80-90 túlórárt is teljesítenek a szállításnál. tudjuk, hogy lehet és kell is időnként áldozatot hozni, hiszen egy esztendővel ezelőtt, a tiszai árvíz idején sem kérte senki számon a túlfoglalkoztatást, az éjszakát-nappalt egybefogó munkaidőt, a rendkívüli helyzetet azonban nem szabad állandósítani, nem lehet tartós és rendszeres áldozatvállalásra építeni a közlekedést.

/folyt.köv./

12.30/szb

12 45

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 6. folyt./-szb

tóth istván a továbbiakban a fővárosi tömegközlekedés problémáiról szólva, elmondta, hogy budapesten naponta átlag 120 autóbussz veszteség a garázsokban, mert rossz az alkatrészellátás, kevés a gépkocsivezető, szerelő. még rosszabb lenne a helyzet, ha a közlekedésben is betartanák a havi 210 órás munkaidőt - ebben az esetben a köcsőipark 24 százaléka esne ki naponta. a kormány gazdasági bizottsága terveket dolgozott ki a főváros közlekedési gondjainak enyhítésére, az intézkedés azonban késik. kérte, hogy a kormány tülze napirendre a közlekedés, s ezen belül is a tömegközlekedés helyzetének elemzését.

/folyt.köv./

a szerkesztőség figyelmébe

a mai bkk 4. számú hírnök 2. folytatásában /szabó istván képviselő felszólalása/ az 1. bekezdés 8. sorában a szöveg helyesen: ... csupán az elmúlt esztendőben 199 szeríttelap,

ugyanennek a bekezdésnek az alulról számított 5. sorában a szöveg helyesen: ... érte a 11.7 milliárd forintot.

/folyt.köv./

12.35/szb

-39-

12 50

bkk 4. /az országgyűlés... 7. folyt./-szb

németh károly beszédét mai bkk 2-es kiadásunkban közöl-
tük. a beszéd embargóját a következő javítással feloldjuk:

a hetedik folytatás 1. bekezdésének utolsó sorának végéhez
kérjük hozzáírni: ... lehetőségekkel, esetenként az elhangzott
ígérettel sem.

x x x

vánca jeno

----- /fejér megye 4. számú vk./, az agárdi álla-
mi gazdasági igazgatója többek között a gazdasági ösztönzők ha-
tásával foglalkozott. elmondta, hogy az ösztönzők az átlagos
adottságok figyelembevételével születtek. az átlagosnál jobb,
vagy rosszabb feltételekkel rendelkező közös gazdaságok igényeit
figyelembe véve szükség lenne az ösztönzők esetenkénti rugalmas-
ságra, gyorsabb megváltoztatására. elmondta, hogy véleménye szer-
int a kormány egyik legjobban sikerült intézkedés-sorozata a
sertéshus-termeléssel kapcsolatos. rendezték a termelői árakat,
prémiumot vezettek be, a háztáji állomány biztosítására ugyne-
vezett intervenciós intézkedések születtek, s biztosították a
takarmányt is. mindezek következtében az egész ágazat dinamiku-
san fejlődik. ha a közeljövőben a feldolgozásra és a forgalmazás-
ra is hathatós intézkedések születnek, az ágazat hosszútávon is
versenyképes lesz.

vérzegények viszont a szarvasmarha-tenyésztésben elért
eredmények. több kormányintézkedés látott napvilágot, s ezek ál-
talanban jó irányban befolyásolták az ágazatot, de alig hatottak
az áru-kibocsátásra. a szarvasmarha-tenyésztés problémája a kép-
viselő véleménye szerint gyökeres rendezést kíván, a jelenlegi
ösztönzők nem tarthatók tovább fenn.

a képviselő a kormány expozéját elfogadta.

/folyt.köv./

13.18/szb *ke 144*

bkk 4. /az országgyűlés...8.folyt./e

géczi jános /nógrád megye 6. v.k./, a nógrád megyei tanács
----- elnöke hangsúlyozta: a szocialista osztálypo-
litika érvényesül abban, hogy erősödik a tanácsok népképviselő-
ti-önkormányzati jellege, államigazgatási funkciója, szélesedik
hatáskörük, önállóságuk. a tanácsokról szóló új törvény elősegi-
ti a társadalmi, gazdasági viszonyok fejlődését, a kommunális,
kulturális, egészségügyi ellátás javítását, még hatékonyabb
együtműködésre ösztönzi a tanácsokat, illetve a különböző üze-
meket, vállalatokat. a tanácstörvény az önállóság fokozottabb
kibontakoztatása mellett a hatékony központi irányítás, a népgaz-
dasági érdekek érvényesülését is biztosítja.

- tanácsaink kedvezőbb összetétele, tanácstagjaink jobb fel-
készültsége, nagy ambíciója már az első üléseken megmutatkozott
- folytatta géczi jános. - az alakuló üléseken nagy felelősségér-
zettel választották meg a tisztségviselőket, a különböző bizott-
ságokat, illetve a megyei tanács tagjait. a tanácsok középtávu
terveiről csaknem mindenütt szenvedélyes, hozzáértő vita alakult
ki.

- sokat kell azonban még tennünk a bürokrácia leküzdésére,
az ügyintézés meggyorsítására. jól szolgálja ezt a célt a taná-
csi hatáskörök decentralizálásának, az államigazgatás egységesí-
tésének folyamata. ki kell alakítanunk a helyi tanácsok irányítá-
sának új, az önkormányzat tiszteletben tartásán alapuló rendjét.
biztosítani kell, hogy a tanács, mint testület, betöltse népkép-
viselői, önkormányzati funkcióját, segíteni kell a tanácstagokat
abban, hogy jogaikkal élni tudjanak, kötelességeiknek eleget te-
gyenek, tartalommal töltsék meg megnövekedett lehetőségeiket.

/folyt.köv./

13.25/ szb *ke 144*

bkk. 4. /az országgyűlés...9.folyt./e

ezután bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter szólt fel.

bondor józsef bevezetőben elismeréssel nyugtázta, hogy a kormány programja nagy figyelmet fordít az építő- és építőanyagipar problémáira, az ezzel kapcsolatos kérdésekre, majd beszámolt azokról a tervezett intézkedésekről, amelyek az építőipari kapacitás, és a tényleges szükséglet közötti feszültség megszüntetését célozzák. elmondta, hogy az építőipar - a 3. ötéves tervben előirányzott 24-28 százalékkal szemben - 65 százalékkal növelte termelése volumenét.

a legjelentősebb eredmény, hogy a 3. ötéves terv 300 000 lakással számolt, ugyanakkor 327 000 lakás épült. a 15 éves lakásfejlesztési terv időarányos részének túlteljesítésével 1975-ig reálisnak látszik az 1 millió lakás megépítése.

a lakásépítési program túlteljesítését az biztosította, hogy a tervidőszakban sikerült meghonosítani az iparosított lakásépítési technológiát; ma már hat házgyár működik és további kettő most épül. a fejlődést mutatja, hogy 1965-ben 1 200, 1970-ben 15 000 lakás épült házgyári technológiával.

a korszerű technológiák aránya 1970-ben elérte a 65 százalékot.

a tervidőszakban épült 9 új kórház is, s olyan üzemek kezdtek meg a termelést, mint a magyar vagon- és gépgyár győri üzeme, a zománcipari művek, a székesfehérvári alumíniumhengerde. négy új konzervgyárral, 3 új hűtőházzal, 440 000 szarvasmarha férőhellyel, 809 000 sertésférőhellyel, 42 000 vagon tárolótérrel gyarapodott az élelmiszeripar és a mezőgazdaság.

- az eredmények ellenére az építőipar az igényeket nem tudja kielégíteni -, mondotta. - a 4. ötéves terv előkészítése kapcsán a visszautasított munkák volumene megközelítette a 20 milliárd forintot. éppen ezért fő feladatunknak tartjuk, hogy az építőipart minél hamarabb alkalmassá tegyük a vele szemben támasztott igények kielégítésére.

ezután az építőipari kapacitás fejlesztésével kapcsolatos sokoldalú elképzeléseket ismertette, s részletesen foglalkozott a lakásépítés és a beruházások problémáival.

/folyt.köv./
13.53/e

HC 1112

bkk. 4. /az országgyűlés...10.folyt./e

az építőipar legfontosabb feladataként említette a 4. ötéves terv lakásépítési programjának teljesítését. a 400 000 lakásból mintegy 150 000-öt paneles technológiával építenek. a paneles lakásépítés ütemét a jelenlegi évi 15 000-ról a tervidőszak végére évi 39 000-re emelik.

a házgyári technológia mellett nagy figyelmet fordítanak egyéb korszerű technológiák alkalmazására is, elsősorban az alagut-zsaluzatos rendszer továbbfejlesztésére, valamint a családi és társas házépítés korszerű szerkezettel és anyaggal való fokozottabb ellátására.

kormányzatunk egyik legnagyobb gondja: a rendelkezésre álló összegből az előirányzott lakásszám megvalósítása. ezért az építőiparban nagy figyelmet fordítanak a lakások alakulására -, hangsúlyozta, majd felhívta a figyelmet néhány olyan tényezőre, amely jelentősen befolyásolhatja a lakások alakulását.

- mindenekelőtt fő feladat a lakásépítés helyének jó kiválasztása. a lakótelepek és egyéb épületcsoportok helyének nem megfelelő kiválasztása miatt olyan többletkiadások merülhetnek fel, amelyek utóbb lényegesen növelik a lakások építési költségeit. például az alapozási költségek az átlagos 10 000 forint helyett lakásonként gyakran 40-50 000 forintot tesz ki. tapasztalhatók olyan törekvések is, amelyek aránytalanul megdrágítják a lakásköltséget. például a költséges magas házak tervezése, vagy a túlzott városképző igény miatt a lakások lábakra állítása, hasonló költséges megoldás az országosan jóváhagyott lakásnormatívától túlságosan eltérő alapterület tervezése. mindez növeli a lakásköltségeket. ezzel párosul egyes vállalatoknak a lakások sokszor indokolatlan emelésére irányuló szándéka is. az évm határozottan fel fog lépni azokkal a vállalatokkal szemben, amelyek ilyen módon veszélyeztetik a lakásépítési program teljesítését.

- a 400 000 lakás - ezen belül a 185 000 állami lakás - megépítése rendkívül nagy erőfeszítést igényel az építőipartól - folytatta a miniszter. - ezt csak a házgyárak segítségével tudjuk teljesíteni, viszont a házgyárakban rejlő lehetőségeket csak akkor lehet teljes egészében kihasználni, ha biztosítható a panelek ütemes elhelyezése, az építés folyamatossága. sajnos, ezen a téren máris problémák mutatkoznak. az újonnan átadott debreceni és miskolci házgyárak lakásainak elhelyezését pillanatnyilag hátráltatja a terület előkészítetlensége, s hasonló problémákkal találkozunk budapesten is. a megoldás, az előkészítő munka gyorsítása a minisztérium, a tanácsok, illetve vállalatok szoros együttműködését igényli. az elmúlt évben hat új mélyépítő vállalat alakult, hogy idejében biztosítani tudjuk a lakásépítés számára a megfelelően előkészített területet.

/folyt.köv./
14.00/e

HC 1412

bkk. 4. /az országgyűlés...11.folyt./e

ezután a beruházások problémáiról szólt.

- köztudomású, hogy a befejezetlen beruházások aránya magas és igen hosszú a nagyberuházások építési ideje. ez valóban így is van -, ismerje el a miniszter. hozzáfűzte, hogy rendkívül összetett problémáról van szó, s a legtökéletesebb együttműködésre van szükség ahhoz, hogy eredményeket tudjunk elérni és felszámoljuk a jelenlegi helyzetet. sokkal nagyobb súlyt kell helyezni

a nagyberuházások előkészítésére. nem fordulhat elő, hogy sokszor több száz milliós, vagy éppen milliárdos nagyságrendű beruházás úgy induljon el, hogy nincsen megnyugtatóan tisztázva a műszaki feladat. nemzetközileg is elismert műszaki tervező szervezetek felkészültsége módot adna arra, hogy a beruházásokat több, a szükséges mértékig kidolgozott változat mérlegelése alapján döntsük el. ezzel a lehetőséggel azonban nem élünk. a feltételezett - többnyire bizonytalan becslésen alapuló - és a tényleges költségek közötti jelentős különbségek gazdasági terveink realitását fenyegetik.

Ígaz, a ma alkalmazott technológiák mellett is sok eredményt érhetünk el a termelés-szervezés színvonalának emelésében, döntő változást azonban csak az új technológia alkalmazása hozhat; lehetővé teszi, hogy - a befejezési határidő sérelme nélkül - az építkezést 1-2 évvel később kezdjük és szervezettebb előkészítéssel folyamatosan végezzük.

- ennek érdekében a kormány határozatot hozott a könnyűszerkezetes építési mód bevezetésére. ennek az építési módnak már vannak kezdeti eredményei és magyarországon évente 600 000 négyzetméter könnyűszerkezetes, vagy annak minősülő épület készült, elsősorban a mezőgazdaságban és az iparban. kezdeti eredménynek számít például a tuzséri 1000 vagonos almatároló, amely 4 és fél hónap alatt, vagy a békéscsabai hűtőház, amely a győri, hasonló kapacitású hűtőházhoz képest egyharmad idő alatt épült meg.

/folyt.köv./

14.05/e *ke 154*

bkk. 4. /az országgyűlés...12.folyt./e

- a könnyűszerkezetes építési mód bevezetése új igényeket támaszt más iparágakkal szemben. például a házgyári technológia gyártási folyamata tulnyomóan az építőiparon belül valósul meg, s a kiszolgáló ágazatok csak mint anyag- vagy mint félkésztermék szállítók működnek közre, addig a könnyűszerkezetes technológia az anyag- és félkésztermékeken kívül nagymértékben igényli más ágazatoktól a készterméket, a komplett épületelemek gyártását. ez az építési mód az építőipar hagyományos anyagai helyett acélt, alumíniumot, műanyagot, stb. használ fel, amelyek helyszíni megmunkálást nem igényelnek, az épületben összeszerelhetők és ezáltal az építési technológiát szerelési technológiává alakítják át. másik jelentős előnye az egységes méretrend. a legkorszerűbb elektronikus számológépeket használó műszaki tervezés olyan építési rendszert teremt, amely sokféle, az adott célnak legjobban megfelelő épület előállítását teszi lehetővé. biztosítja olyan építési rendszer kialakítását, amely a magyar építőipart idővel a fejlettebb nemzetközi színvonalra emeli.

a továbbiakban a miniszter rámutatott arra, hogy a könnyűszerkezetek alkalmazására nemcsak a komplex építési mód keretében, hanem más építési módokhoz kapcsolódva is sor kerül. elsősorban a könnyű, külső térelhatároló falak, könnyű válaszfalak és egyes könnyűszerkezetes épületgépészeti blokkok alkalmazásáról lehet szó.

elmondta azt is, hogy az 1975-ig létrehozandó gyártó és szerelő kapacitások felhasználásával mintegy kétmillió négyzetméter alapterületű épülettömeg megvalósítását lehet majd biztosítani. ennek több mint 40 százaléka mezőgazdasági célú, általában egyszintes csarnok típusú, további több mint 40 százaléka ipari, tárolási, kereskedelmi célú, egyszintes csarnok típusú, vagy többszintes épület és mintegy 10 százaléka közösségi épület lesz. ezeknek az építkezéseknek a bruttó kiviteli értéke eléri az évi 10 milliárd forintot.

/folyt.köv./

14.10/e *ke 154*

parlament

bkk. 4. /az országgyűlés...13.folyt./e

ezután részletesen fejtegette a könnyűszerkezetes építési mód gazdasági előnyeit. elmondta, hogy a könnyűszerkezetes építés során az élőmunka ráfordítás a hagyományos építéshez képest hatodára csökken, minden száz munkás közül 83-at új feladatra lehet irányítani, ha ezt az állami építőiparnak akár csak 10 százalékában sikerülne bevezetni, ez önmagában 19-20 000 munkás felszabadítását jelentené. az új építési mód alkalmazásával a felhasznált anyagok súlya - a hagyományos technológiákhoz képest - tizedére csökken. ezáltal könnyebb lesz az anyagmozgatás, csökken a szállítási költség.

- a könnyűszerkezetes építés egyik legnagyobb gazdasági előnye azonban az, hogy alkalmazásával a jelenleginek egyharmadára, vagy negyedére csökkenthető az építési idő. az építéshelyi munka ugyanis a minimálisra csökken, megszűnnek a kötéssel, száradással kapcsolatos kényszerszünetek. ennek vállalati és népgazdasági kihatásait elemezve a miniszter elmondta, hogy folyamatban lévő beruházásaink állománya jelenleg mintegy 70 milliárd forint. a befejezetlen beruházásokban átmenetileg immobilá váló eszközök minden milliárd forintja évenként jelentős veszteséget jelent a társadalmi tiszta jövedelemben. mivel a befejezetlen beruházások állománya az átlagos kivitelezési időtartam csökkenésével arányosan csökken, a könnyűszerkezetes építési módnak mindössze 10 százalékos bevezetésével és az építési idő harmadára csökkentésével egy év alatt félmilliárddal mérsékelhető a folyamatban lévő építkezéseknél immobilá váló eszközök okozta társadalmi tiszta-jövedelem kiesés.

- ismételten aláhúzta: a könnyűszerkezetes építési mód bevezetésének döntő feltétele, hogy a népgazdaság különféle ágazatai megfelelően felkészüljenek az építőipari technológia változására, s készséggel támogassák azt.

- befejezésül hangsúlyozta, hogy a könnyűszerkezetes építési mód bevezetésére a 4. ötéves terv időszakában kerül sor. eredményei már jelentkeznek a mostani tervidőszak második felében is, de jelentősége teljeskörűen csak az ezt követő tervidőszakokban fog kibontakozni.

- meggyőződésem, hogy a könnyűszerkezetes építési módnak korunk technikájában kimagasló szerepe, s jelentősége nemcsak az építőipar forradalmasításában nyilvánul meg, hanem befolyást gyakorol technikai kultúránk színvonalára, meggyorsítja egész népgazdaságunk fejlődését -, mondotta befejezésül a miniszter.

ezután ebédszünet következett

/folyt.köv./

14.15/e

HC 15^g

- 46 -

bb 18. zöldség-gyümölcs felhozatal

1 ba/pá/ny bs

1971. június 24.

csökkent a piaci felhozatal salátából. csütörtökön a hajnali órákban a budapesti zöldségtelepére 42 ezer fej saláta érkezett, ára fejenként 1.50 forint. a saláta hiányát némileg kiegyensúlyozza a szabadföldi uborka megjelenése. az utóbbiból kilónként 3 forintos áron 150 mázsa érkezett a fővárosba. a zöldségt továbbá 18 vagon burgonyát kilónként 5.60 forintos áron, 12 vagon zöldborsót kilónként 6 forintos áron, 150 mázsa főzőtököt árusít kilónként 3 forintos áron. növekedtek a piacra kerülő mennyiségek a káposztafélékből, 675 mázsa fejeskáposzta és 36 mázsa kelkáposzta felhozatával. a fejeskáposzta ára kilónként 3.60, a kelkáposztáé 4.40 forint.

a kereslet a gyümölcsfélék iránt továbbra is nagyobb a kínálnál. csütörtök reggel 108 mázsa cseresznye kilója 10.60 forintos áron, 166 mázsa meggy 16.80-as áron, 305 mázsa őszibarack ára kilónként változó, 8-tól 22 forintig, valamint 47 mázsa málna került a fővárosi csarnokokba és zöldségboltokba. a málna kilója 24 forint. továbbra is keresett cikk a szamóca bár minősége nem mindig kielégítő. csütörtökre virradóra 63 mázsa érkezett, kilója 20 forint. némileg bővíti a gyümölcsválasztékot 85 mázsa ribizli, amelynek kilója 12 forint. a növekvő őszibarack felhozatal pótolja a ,, lefutó,, cseresznye és szamóca hiányát. a zöldborsó és paradicsom árának csökkenése továbbra is lassu. /mti/

--

bb 19. román pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba

b/se/ny bs

1971. június 24.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására csütörtökön román pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba. a küldöttség vezetője ilie salapa a román kommunista párt központi bizottsága gazdasági tanácsának helyettes vezetője.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren klézl róbert az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője fogadta. jelen volt ioan bochis a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

--

11.20/ny

-15-

San 11-40

bb 20. kutatási program a sertésstenyésztés fellendítésére -
ülést tartott a mém tudományos tanácsa

t jf/pá/ny sl bs

1971. június 24.

a mém tudományos tanácsa csütörtökön dr. gergely istván miniszterhelyettes elnökletével ülést tartott. egyebek között megvitatták azt a komplex kutatási programot, amelyet a sertésstenyésztés fellendítésére dolgoztak ki.

hangsúlyozták, hogy a sertésstenyésztésnél is valóságos gyári módszerekre, az ugynevezett iparszerű sertéshus-termelésre van szükség. ehhez azonban új fajta szükséges, és a többi között meg kell oldani a telepek gépesítését, biztosítani kell az állatbetegségek leküzdésének feltételeit, sőt a sertéshus értékesítésének újabb lehetőségeit is fel kell tárni.

a szakemberek a sertéshus-termelés komplex rendszerének kidolgozásával kapcsolatban 50 témán dolgoznak. a programba egész sor tudományos intézmény kapcsolódott be, a ,, fővállalkozó,,: az állattenyésztési kutató intézet, amely koordinálja a munkálatokat. az eddigi eredmények közül a szakemberek különösen azt értékelik nagyra, hogy máris sikerült ,, előállítani,, az új fajtájú sonka-hibrid sertéseket, amelyek jobban hasznosítják a takarmányt és husuk minősége messzemenően kielégíti a követelményeket. ez az állat egyre inkább megfelel azoknak a követelményeknek, amelyeket a gazdaságok és a vásárlók elvárnak: a sonka súlya 20 kilogramm körül van, és az állat tenyésztésre alkalmas életkorát 8 hónapra tartják.

a tudományos tanács megállapította: ez a program a iv. öt-éves tervben előirányzott 30 százalékos vágósertés-termelés növekedésére még csak kismértékben gyakorol hatást. az új hibrid-sertések és a modern tartás-technológiák elterjedéséhez hosszabb időre van szükség. a program a jelenlegi tervidőszakot követő években nagyarányú fellendülést hoz majd a gazdaságokban. elképzelések szerint például 1985-ig a jelenleginek két-háromszorosára növelt tenyészállománnyal 3-4-szeresére lehet fokozni a vágósertés-termelést.

a tudományos tanács értékelte az öntözési kutató intézet tevékenységét is. /mti/

11.23/ny

--
-16-

11.14.45
ny

bb 21. a nagykanizsai városi tanács rendelete a lakások elosztásáról

vid/ká/ny bs

1971. június 24.

a választások utáni első rendeletet alkotta és szavazta meg csütörtöki ülésén a nagykanizsai városi tanács. az 1/1971. számú rendelet a tanács rendelkezésére álló lakások elosztásáról, az igények társadalmi elosztásáról szól. a rendelet, amelynek hatálya a tanácsi bérlakásokra, a szövetkezeti és az otp által épített lakásokra terjed ki megállapítja többek között, hogy tanácsi bérlakásra annak lehet igénye, akinél a vele együtt élő több családtagokat figyelembe véve - az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a havi 1.000 forintot. a tanácsrendelet azt is szabályozza, kik nem kaphatnak tanácsi bérlakást. többek között azok, akik az igénylést megelőző 5 év alatt ingatlant, vagy gépkocsit adtak el, illetve vásároltak.

az igazságos és tervszerű lakáelosztásra 15 tagú társadalmi bizottságot alakítottak. a társadalmi bizottság feladata az igénylők lakáshelyzetének vizsgálata, az igényjogosultság és sorrendiség megállapítása. a július 1-én hatályba lépő tanácsrendelet előnyben részesíti azokat az igénylőket, akik legalább 10 évig egy helyen dolgoztak, valamint a nagycsaládosokat./mti

kk.22. megkezdődött a z olajrepce aratása csongrádban

vid/ká/ll bs

1971. június 24.

csongrád megyében, a pankotai állami gazdaságban csütörtökön három szovjet gabona kombájnnal megkezdtek az olajrepce betakarítását. 360. holdon termelik a fontos ipari növényt a növényolajipari vállalattal kötött szerződés alapján. a gépek mindjárt csépelik és tisztítják az olajos magot, amelyért jó árat kap a termelő üzem. az idei hozammal elégedettek a gazdaság szakemberei: a holdankinti átlagtermes meghaladja a 10 mázsát. pénteken már 8 kombájnt vezényelnek a repcetáblára hogy mire a buza beérik, addigra befejezzék az olajnövény aratását-cséplését./mti/

--

- 17 -

12.45
ny

bb. 23. ellenőrzés a vas megyei kereskedelmi egységeknél - pénz-
bírság, figyelmeztetés a szabálytalanságokért

vid á/il bs

1971. június 24.

a vas megyei kereskedelmi felügyelőség, társadalmi ellen-
őrök bevonásával, negyvenhat vas megyei kereskedelmi egységben
tartott ellenőrzést az elmúlt napokban. a próbavásárlások során
hét üzletben találtak kisebb nagyobb kifogásolni valót. árdrági-
tás és egyéb szabálytalanság miatt négy esetben pénzbírságot,
két esetben figyelmeztetést, egy esetben pedig vállalati fe-
gyelmet kezdeményeztek. megállapították, hogy a kereskedelmi há-
lózaton még mindig gyakori a lejárt szavatosságú élelmiszerek
forgalmazása. főleg az áfesz boltjaiban. gyakori jelenség az ár-
jelzések hiánya, megtévesztő árjelzések alkalmazása. az érintetti
vállalatok vezetőit felhívták a hiányosságok azonnali meg-
szüntetésére./mti/

..

bb. 24. pécsi énekkar képviseli hazánkat a csehszlovákiai nem-
zetközi kórusfesztiválon

vid ká/il bs

1971. június 24.

a csehszlovákiai nagyszombaton nemzetközi kórusfesztí-
vált rendeznek, amelyen a pécsi tanárképző főiskola énekkara
képviselet hazánkat. a hatvan tagú női kórus csütörtökön uta-
zott el a híres szlovákiai iskolavárosba, ahol a pozsonyi come-
nius egyetem kihelyezett pedagógiai fakultása - a pécsi főisko-
la testvérintézménye - látja vendégül az énekkart. a
öt napos nagyszombati vendégszereplésük során kétszer adnak hang-
versenyt a magyar dalosok. műsorukon elsősorban Bartók és Kodály
valamint mai magyar szerzők művei szerepelnek./mti/

..

- 18 -

fi 13.20
hu

bb. 25. időjárásjelentés

il bs

1971. június 24.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 12 órakor
az évszaknak megfelelő idő.

a skandináv államokban és a szovjetunió európai területén
még mindig változékony időjárás uralkodik. sokfelé esik az eső,
keletkezik zivatar és a hőmérséklet nem éri el az évszaknak
megfelelő értéket. a brit szigeteken az óceán délebbi részéről
áramló levegő okoz erősen felhős, esős időt. európa többi ré-
szén átmenetileg nyugalomba jutott a légkör. változóan felhős
az ég és csak szórványosan fordulnak elő záporok, zivatarok. kü-
lönösen meleg az idő dél-európában és a földközi tenger térségé-
ben. ott tegnap sok helyen mértek 30-35 fokot és ma hajnalra sem
hűlt le a levegő 15, 20 foknál hidegebbre. a kárpát-medence idő-
járása csütörtök estig az évszaknak megfelelően alakul.

hazánkban szerdán napos, szeles idő volt. csak egy-két he-
lyen keletkezett jelentéktelen csapadékmennyiségű zápor, zivatar.
a hőmérséklet csúcserőke 20, 26 fok között alakult, ma hajnalra
az ország területén szeszélyes területi eloszlásban 4 és 16 fok
közötti hőmérsékleteket mértek. délelőtt változóan felhős volt az
ég. 11 órára az erősen felhős helyeken 17, 20, máshol 20, 23 fok-
ra melegedett a levegő.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 18,1 fok
volt, a sokévi átlagnál 2,4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok volt, a ten-
gerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérsékete siófoknál 11 órakor 19,8 fok
volt.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, főként
pénteken szórványosan kialakuló helyi záporok, zivatarok. mérsé-
kelt napközben megélénkülő déli, délkeleti szél. várható legala-
csonyabb éjszakai hőmérséklet 9, 14, legmagasabb nappali hőmér-
séklet pénteken 22,27 fok között.

a duna vízállása budapestnél 433 cm.

/folyt.köv./

- 19 -

fi 13.10
hu

bb. 25./ időjárásjelentés ... folyt./ il

távolabbi kilátások hétfőig: változékony idő, megismétlődő záporokkal, zivatarokkal. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 11,16 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek 21, 27 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható./mti/

--

bb. 27. elhunyt id. páll Mihály szobrászművész

pá/il bs

1971. június 24.

a magyar képzőművészek szövetsége mély megrendüléssel tudatja, hogy id. páll Mihály munkácsy -díjas szobrászművész, a magyar népköztársaság művészeti alapjának és a magyar képzőművészek szövetségének tagja 60 éves korában elhunyt. az elhunytat a művészeti alap és a magyar képzőművészek szövetsége saját halottjának tekinti. temetése június 26-án, szombaton délután fél 3 órakor lesz a gyömrői temetőben./mti/

--

bb. 26. véget értek az 1971 évi irodalomtanítási napok pécssett

vid ká/il bs

1971. június 24.

pécssett csütörtökön véget értek az 1971. évi irodalomtanítási napok, amelyeken az irodalomelmélet és az irodalomtanítás legjobb szakemberei a kortársirodalom elemzésének modern módszereit tárgyalták meg. a három napos vitát Komár Pálné az országos pedagógiai intézet tanszékvezető tanára foglalta össze.

az irodalomtanítási napokon a szakemberek sokoldalúan foglalkoztak azzal a kérdéssel: milyen módon lehet a gyermekek, fiatalok számára még vonzóbbá tenni a mai magyar lírát, epikát és drámát. a tanácskozás során írók, művészettörténészek mutatták be az irodalom és az illusztráció, valamint az irodalom és a társ-művészetek összekapcsolásának eredményes felhasználását az irodalmi művek elemzésénél.

a kortársirodalomról folytatott vitába bevonták a határmenti magyar nyelvű irodalom kérdéseit is. erre az alkalomra a bánya megyei és a pécsi vérosi tanács meghívta a pozsonyban élő duba Gyula író, kritikust és a zomborban élő herceg János író, esszéistát, kritikust./mti/

--

KL 15 15

- 20 -

bb 29. hazautazott a finn parlament elnökhelyettese, valamint a finn-magyar társaság elnöke

t fe/mné/ny bs

1971. június 24.

dr. Johannes Virolainen, a finn parlament első elnökhelyettese, - aki a magyar országgyűlés és a hazafias népfront országos tanácsa meghívására egy hetet töltött hazánkban - csütörtökön feleségével, a finn-magyar társaság elnökével együtt elutazott budapestre. a ferihegyi repülőtéren a finn vendégeket dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, Barcs Sándor, az elnöki tanács tagja, az interparlamentáris unió magyar csoportjának elnöke és a külügyminisztérium képviselője Bucsu Zoltán. ott volt Martti Ingman, Finnország budapesti nagykövete is.

x x x

a finn parlament első elnökhelyettesét magyarországi tartózkodása idején fogadta Pujá Frigyes, a külügyminiszter első helyettese és barátai eszmecsereét folytatott a finn vendéggel.

dr. Johannes Virolainen látogatást tett Barcs Sándornál, az elnöki tanács tagjánál, az interparlamentáris unió magyar csoportjának elnökénél./mti/

--

bb 28. kettős halál a szentendrei műút új szakaszán

vid/gő/ny ká bs

1971. június 24.

a szentendrei műút új szakaszán, a budakalászi bekötőút torkolatában, csütörtökön összeütközött két motorkerékpár. a baleset következtében Smaraglai Sándor kőműves mester és Suska Sándor felvonószerelő, mindketten budapesti lakosok, életüket veszítették. utasuk, Suska Sándorné életveszélyes, kronk Mihály géplakatos pedig könnyű sérülést szenvedett./mti/

--

14.33/ny KL 15 15

-21-

bb 30. a 750.000 kempingező a balaton déli partján

vid/kz/ny bs

1971. június 24.

csütörtökön a zamárdi autókempingbe megérkezett a balaton déli partjának 750.000 kempingezője: dr. könyves Géza hódméző-vásárhelyi orvos feleségével és öt éves kislányával. a vendéget dr. Fodor János, a siófoki idegenforgalmi hivatal vezetője fogadta és köszöntötte, majd átnyújtotta neki a ,, siótur,, ajándékkosarát.

a balaton déli partján, mint dr. Fodor János az mti munkatársának emondotta, 1959-ben kezdődött meg a kempingezés. az első esztendőben még csak 7138-ban ütötték fel sátrukat. azóta a kempinghálózat sokat fejlődött, korszerűsödött. 1966-ban már több mint 110 ezer hazai és külföldi turista kereste fel a Somogy megyei tanács siófoki idegenforgalmi hivatalának kempingjeit, s ezek közül több mint 80 ezer külföldi volt. jelenleg 3627 kempingező tartózkodik a táborokban, s amennyiben az időjárás kedvező lesz, az idén is rekordforgalomra lehet számítani. a déli part mintegy 13 ezer főt befogadó táboraiiban ma már sokféle szolgáltatás áll a vendégek rendelkezésére: lehetőség van pénzbeváltásra, foglalkoznak kirándulások szervezésével, csónak- és egyéb szórakoztató felszerelések kölcsönzésével. /mti/

--

bb 31. városközpont rekonstrukció csongrádon - öt év fejlesztési terveit vitatta meg a tanács

vid/kz/ny bs

1971. június 24.

az elmúlt öt évben nagymértékben megváltozott csongrád város arculata. új emeletes házak sora épült. az ipar fejlődésére jellemző, hogy 1965-ben 300 millió, 1970-ben pedig már 700 millió forint értékű árut termeltek a város üzemei. öt év alatt 7 százalékkal nőtt az iparban foglalkoztatottak, és 10 százalékkal csökkent a mezőgazdaságban dolgozók száma. a szerkezeti változás hatására a fejlesztésre szánt pénzeszközöknek több mint felét kommunális célokra kellett fordítania a tanácsnak. különösen sokat költöttek a víz- és a csatornarendszer kiépítésére, a közvilágítási és az utahálózat bővítésére. kevesebb pénz jutott az infrastrukturális ágazatok fejlesztésére. az új ötéves tervben viszont ezek az ágazatok kerülnek előtérbe. a csütörtöki tanácsülésen jóváhagyott középtávu pénzügyi és fejlesztési tervek szerint növekvő erővel folytatják a városközpont rekonstrukcióját. megközelítőleg 1000 lakást építenek, több kilométernyi új csatornát, vízvezetékot fektetnek le. javítják, bővítik az utahálózatot. az sztk rendelőintézet megépítésére 7 millió forintot szánnak.

/folyt köv/

14.40/ny

ke 15¹⁰

-22-

bb 31. / városközpontfolyt/ny

a kulturális ellátás javítására az előző ötéves tervben a fejlesztési összeg alig 8 százaléka jutott, most pedig 26.6 százalék.

tizenkét tan- és műhelyteremből álló szakközépiskolát építenek. 150 személyes szakközépiskolai és 100 személyes általános kollégiumot emelnek. 9 vállalat együttes beruházásaként készül el az új szolgáltató ház. öregek napközi otthonát, ifjúsági klubot rendeznek be. évi ezer kötettel bővítik a helyi könyvtárat. enyhítik az óvodák jelenlegi zsúfoltságát is. /mti/

--

bb 33. a lakásépítés a tanácsi beruházó vállalatok legfontosabb feladata

vid/kz/mné/ny bs

1971. június 24

százhusz milliárd forint értékű beruházást kell lebonyolítaniuk a negyedik ötéves terv időszakában a tanácsi beruházó vállalatoknak, s ennek csanem a fele - 54 milliárd forint - lakáspéltési célokat szolgál, mutattak rá a tanácsi beruházó vállalatok szerdán zalaegerszegen megnyílt háromnapos országos konferenciájának csütörtöki ülésén. a feladatok közül a lakásépítési program hiánytalan megvalósítását és az ehhez kapcsolódó közmuépítési munkálatokat, továbbá az oktatási és a kereskedelmi létesítmények időben, illetve párhuzamosan történő felépítését állították az első helyre. a végrehajtás módszereit vizsgálva hangsúlyozták, hogy a beruházások bonyolítása során rendkívül fontos szerepe van a térbeli összehangolásnak, amelyben, mint gazdák, a megyei tanácsok érdekeltek a legnagyobb mértékben. a beruházások koordinálásával - a tanácsi és az egyéb szervek gazdasági együttműködésével - a gyakorlati tapasztalatok szerint olcsóbban és gyorsabban oldható meg a beruházási tervek kivitelezése. a koordináció lehetőséget ad a beruházási piac fejlesztésének enyhítésére is. eddig több mint 13 milliárd forint értékű beruházás kivitelezésének koordinálása történt meg, de a következőkben további fejlődés várható e téren. /mti/

14.52/ny

-23-

ke 15¹⁰

bb.32. miniszteri rendelet

a dolgozók lakásépítésének támogatásáról

1/sl/rj bs

1971. június 24.

a pénzügyminiszter, az építésügyi és városfejlesztési miniszter, valamint a munkaügyi miniszter együttes rendeletet adott ki a dolgozók lakásépítésének támogatásáról. / a rendeletet a magyar közlöny csütörtöki száma ismerteti/. az új jogszabály értelmében az állami vállalatok, a költségvetési szervek, társadalmi szervek, és a szövetkezetek / a mezőgazdasági tsz-ek kivételével / támogathatják a munkaviszonyban, illetve tagsági viszonyban álló dolgozókat a lakásépítésben, lakásvásárlásban. ilyen segítséget azonban csak új lakásépítéshez, vásárlásához nyújthatnak, nem támogathatják épületek átalakítását vagy műszaki megosztását, hétvégi nyaralók építését.

a kollektív szerződésekben, illetve termelőszövetkezeteknél külön szabályzatban kell rögzíteni az említett célra felhasználható összegeket, a támogatási formákat, annak módját, mértékét, feltételeit. e szabályzatokban kiköthetik például azt is, hogy a támogatás fejében a dolgozónak meghatározott ideig az adott vállalatnál, intézménynél kell maradnia.

hogyan részesüljön támogatásban azt a vállalat vagy intézmény vezetője a szakszervezeti bizottsággal, szövetkezeteknél a közgyűlés által meghatározott szervvel és a kisz-szervezettel közösen dönti el. a kijelölésnél a dolgozó munkáját, lakáskörülményeit, igényének mértékét, továbbá jövedelmi, vagyoni és szociális helyzetét kell figyelembe venni. előnyben kell részesíteni a termelésben közvetlenül résztvevőket, a fiatal házasságokat, a nagycsaládokat, valamint az alacsony jövedelmű dolgozókat. a támogatásról a vállalat és a dolgozó írásbeli megállapodást köt.

a lakásépítést és lakásvásárlást lakásépítési alapból, továbbá közvetlenül a részesedési alapból és a jutalmazási keretből lehet támogatni. ezenkívül - legalább az önköltségnek megfelelő térítés ellenében - egyéb segítséget is nyújthatnak a vállalatok, mint például az építkezések előkészítő és szervező munkáit, fuvar- és munkaeszközöket kölcsönözhetnek, használt, bontott anyagokat bocsáthatnak az építkezők rendelkezésére. tervező, építő, szak- és szerelőipari munkával is segítheti a lakásépítkezéseket a vállalat, de csak abban az esetben, ha ezzel saját feladatainak elvégzését nem gátolja.

a rendelet értelmében elsősorban a dolgozók telepszerű, többszintes lakóházépítését kell segíteni. a támogatás hatékonyabb felhasználására a dolgozók lakásépítő szövetkezetet alakíthatnak. egyes vállalatok, intézmények egymással társulva is szervezhetik dolgozóik lakásépítkezéseit.

/folyt.köv./

15.30 rj 16.6

- 24 -

bb. 32. / miniszteri... 1. folyt./rj

a dolgozó a lakásépítési alapból nyújtott kölcsönt kamatmentesen fizetheti vissza, csupán 1 százalékos kezelési költséget kell fizetnie az otp-nek, amely a lakásépítési alapot kezeli. az üzem, az intézmény, a szövetkezet azonban átvállalhatja a kezelési költség terhét. a vállalat egyébként részesedési alapjából, jutalmazási keretéből olyan támogatást is nyújthat, amit a dolgozónak nem kell visszafizetnie. ugyanilyen módon adhat kamatmentes kölcsönt, hozzájárulhat az építkezéssel járó előtörlesztéshez. az építkező otp kölcsönt is felvehetnek, amely telepszerű többszintes lakóházépítés esetében az építési költség, illetve eladási ár 50 százalékáig, egyedi többszintes lakóházépítés és a családirház építés esetében 25 százalékáig terjedhet.

a rendelet 1971. július 1-én lép hatályba, a korábbi megállapodásokra még a régebbi rendelkezések előírásait kell alkalmazni. /mti/

..

bb. 34. ujdonság a piacon - nyári kövérlibát szállítanak a kiskunfélegyházi tenyésztők

vid/kz/rj bs

1971. június 24.

sikerrel oldották meg és alkalmazzák a libatenyésztés nagyüzemi módszereit az ország leghiresebb májlibatermelő körzetében, kiskunfélegyházán. az eddigi eredmények és a további feladatok összegzésére csütörtökön, neves kutatók részvételével tanácskozást rendeztek a körzet libatenyésztői. mint rámutattak, az elmúlt év értékesítési rekordot hozott: 164.000 májlibát adtak át a feldolgozó iparnak. az idén, s ez a nagyüzemi módszerek további térhódításának újabb jele, ujdonsággal - nyári kövérlibával - is jelentkeznek a piacon. a libatenyésztés fellendülését többek között az utóbbi években megtörtént fajtaváltással magyarázták. a köztenyésztésbe adott rajnai fajta lényegesen jobb tojástermelőnek bizonyult a magyar parlagi ludnál, s ugyanakkor májhizlatásra is kiválóan alkalmas. a fajtaváltást a következőkben bővíteni akarják, e célból a pecsenyelibaként is jól értékesíthető landes fajtát terjesztik el.

az ipar a tetemes májprémium mellett egyéb módon is ösztönzi anyagilag a libatenyésztés fejlesztését, korszerűsítését, s ez érhető is, mivel a libamáj rendkívül keresett cikk a világpiacon. értékesítésének szinte korlátlanok a lehetőségei. kiskunfélegyháza az utóbbi években a hazai libatenyésztés központjává fejlődött. a lenin és a rákóczi termelőszövetkezet egyesülésével létrejött helyi szövetkezetben működik európa legnagyobb libafarmja. az idén márcsak ez a farm mintegy 80 000 májlibát értékesít. újabb kiskunhalas vidékén is megkezdtek a nagyüzemi libatorzsek kialakítását. /mti/

..

15.45 rj 16.6

- 25 -

bb 35. fogorvosok ünnepélyes doktorrá avatása

t gy/um kcs bs

1971. június 24.

a semmelweis orvostudományi egyetem tanácsa csütörtökön a vigszínházban dr. zoltán imre rektor elnöklétével ünnepi tanácsülést tartott, amelyen az egyetemen 1971-ben végzett 151 fogorvost avatták doktorrá.

az ifju orvosok ünnepélyes keretek között tették le az esküt. az ifju orvosok nevében dr. ferenczi ida mondott köszönetet a professzorok és az oktatók fáradságos munkájáért.

az ifjúsági mozgalomban kifejtett kiváló munkáért két ifju doktornak, dr. kovásznai sándornak és dr. mértén istvánnak át-nyújtották a kommunista ifjúsági szövetség kitüntetésait, a jahn ferenc emléklaketteket./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb.29-es számú hírünk /hazautazott a finn parlament elnökhelyettese.../második bekezdésének végéhez a következő kiegészítést adjuk:

.. folytatott a finn vendéggel. a látogatásnál jelen volt martti ingman, finnországi budapesti nagykövete is.

dr. johannes virolainen látogatást...
/mti/

--

bb 37. elutazott a román építésügyi küldöttség

t sb/mné sl kcs bs

1971. június 24.

csütörtökön elutazott budapestre a román építésügyi küldöttség, amely m.ghigu ipari építési miniszter vezetésével tárgyalásokat folytatott az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vezetőivel a két minisztérium együttműködésének elmélyítéséről.

a ferihegyi repülőtéren dr. szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese és a minisztérium több vezető beosztású munkatársa búcsúzott el a vendégektől. ott volt dumitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

15.40/kcs

4c 16¹⁰

--
-26-

bb 36. új kollégiumok épülnek borsod megyében

vid/kz kcs bs

1971. június 24.

megvizsgálta a megye városaiban és miskolcon a diákok kollégiumi elhelyezését, életkörülményeit a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság. mint megállapították, a harmadik ötéves terv időszakában miskolcon épült ugyan egy új, négyszáz személyes központi leánykollégium, az ellátottság mégsem megfelelő. a most befejeződött tanévben még mindig ezernyolcszáz volt a miskolci iskolákba bejáró tanulók száma. arányaiban hasonló a helyzet sátoraljaujhelyen is. megváltoztatására a negyedik ötéves tervben miskolcon két, egyenként négyszáz személyes, leninvárosban és kazincbarcikán pedig egy-egy 200 személyes új kollégium nyílik.

a felsőfokú oktatási intézményeknél, köztük a miskolci nehézipari műszaki egyetemen és a sárospataki tanítóképző intézetben az igényeknek megfelelő a kollégiumok befogadóképessége.

a vizsgálat megállapította, hogy valamennyi kollégiumban kiemelten foglalkoznak a fizikai dolgozók gyermekeivel.

csaknem minden kollégiumban van társalgó, könyvtár és olvasótér. a felszereltségük azonban több kívánnivalót hagy maga után. miskolcon, például a mintegy ötszáz középiskolás diáknak otthon nyújtó petőfi kollégiumban, csak egy rádió van.

a középiskolás kollégiumokban a kiemelkedő tehetségű tanulókat külön is figyelemmel kísérik. a gyengébb előképzettségűeket pedig rendszeresen korrepetálják.

a diákok öntevékenységet a kollégiumon belül a vizsgálat jól szervezettnek és eredményesnek találta. a helyi sajátosságok figyelembe vételével működnek a diáktanácsok, önkormányzatukat azonban szélesíteni kell.

a vizsgálat alapján a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság javaslatot tett a művelődési minisztériumnak az étkezés jelenlegi anyagnormáinak emelésére, továbbá a nevelők kötelező óraszámának csökkentésére. a megyei tanácsnak ugyanakkor a kollégiumok felújítására szánt összegek pontosítására tett javaslatot a bizottság./mti/

--

15.45/kcs 4c 16¹⁰

-27-

bb 42. befejeződött az európai virágszervezet budapesti küldöttközgyűlése

t kf/sl kcs bs

1971. június 24.

csütörtökön a duna intercontinental szállóban 18 ország képviselőjének részvételével befejeződött az európai virágkereskedőket tömörítő fleurop-interflóra küldöttközgyűlése.

megerősítették a fleurop vezetőségét, a nemzetközi virágszervezet elnöke hans maglin maradt. arról is döntöttek, hogy a fleurop-interflóra 1972-ben amsterdamban nemzetközi virágkiállításal 1973-ban pedig hamburgban virág világkiállításal együtt tartja soronkövetkező kongresszusát és rendes évi küldöttközgyűlést.

a fleurop-interflóra budapesti kongresszusa pénteken nagyszabású virágkötészeti bemutatóval zárul a duna intercontinental szállóban./mti/

--

bb 41. hazaérkezett Lengyelországból a magyar jogászsövetség küldöttsége

t fe/mné kcs bs

1971. június 24.

hazaérkezett lengyelországból a magyar jogászsövetség küldöttsége, amely a testvérszervezet meghívására többnapos tanulmányutat tett lengyelországban./mti/

--

bb 38. losonczy pál,

kcs bs

1971. június 24.

a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, aki a közeljövőben az osztrák köztársaságba látogat, csütörtökön fogadta az osztrák rádió és televízió, az osztrák sajtó munkatársait, és válaszolt kérdéseikre./mti/

--

15.50/kcs *ke 16.11*

-28-

bb 39. szolidaritási táviratok a koreai békebizottsághoz, tömegszervezetekhez

i tf/um kcs bs

1971. június 24.

a koreai háború kirobbanásának június 25-1 évfordulójától kezdődő, az imperializmus elleni harc nemzetközi szolidaritási hónapja alkalmából táviratot küldött az országos béketanács, a magyar szolidaritási bizottság és a hazafias népfront országos tanácsa phenjanba a koreai békevédelmi bizottsághoz, az afro-ázsiai szolidaritási bizottsághoz, és a haza egyesítéséért küzdő demokratikus frontokhoz.

a táviratok megfogalmazói emlékeztetnek arra, hogy a szöuli rendszer - amint 21 évvel ezelőtt, a korea elleni háború kirobbantásakor volt - ma is ellensége a népi koreának. a korea két országrésze közötti feszültség enyhítésének és a békés egyesítésnek egyetlen lehetséges módja - szögezük le a táviratokban, - hogy déli-koreából kivonják az amerikai csapatokat. a magyar nép nagy figyelemmel kíséri és támogatja a koreai népi demokratikus köztársaság erőfeszítéseit, amelyek arra irányulnak, hogy enyhüljön a háborús feszültség és mind erőteljesebben kibontakozhassék a békés építőmunka. támogatjuk harcában a koreai népet, s meggyőződéssink -, írják a táviratokban - hogy a kndk erőfeszítései sikerrel járnak./mti/

--

bb 40. ndk-beli építésügyi küldöttség érkezett hazánkba

t sb/mné sl kcs bs

1971. június 24.

karlheinz martini államtitkárnak, az ndk építésügyi miniszterhelyettesének vezetésével csütörtökön ndk építésügyi küldöttség érkezett budapestre. a delegáció tárgyalásokat folytat simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettesével. eszmecserét folytatnak a két országot érintő építésügyi kérdésekről, s a könnyűszerkezetes építésmód fejlesztésében fontos együttműködési lehetőségekről és feladatokról./mti/

--

15.55/kcs *ke 16.11*

-29-

bb. 43. ha a legény arra téved.... - iván napi népszokások borsodban

vid/kz/rj bs

1971. június 24.

Borsod megye egyes vidékein ma is „jeles napként”, tartják számon június 24-ét, iván napját. az abauji részeken még ma is szokásban van, hogy iván napján, az alkonyati órákban, a legények a határban tüzet raknak, s vidám nótaszó mellett körbetáncolják. a zempléni részeken a lányok teszik meg ugyanezt. ha fiatalember „téved”, a közelükbe, maguk közé fogják, s addig kell táncolnia, míg záloggal ki nem váltja magát.

Borsod megye egyes vidékein, így többek között a Tardona völgyében iván napjának hajnalán „harmatot szednek”, a lányok. a közeli erdő tisztásán gyűjtött „szépitő harmattal”, az arcukat mossák meg.

A szuha-völgyének egyes bányatelepein is tartják még a régi iván napi szokásokat. ha a bányatelepen iván nevű lakik, társai égő bányászlámpával vonulnak este lakására és felköszöntik. több helyen még most is szokás, hogy felkeresik azokat a felhagyott bányákat, ahol a termelés már megszűnt, s égő bányászlámpa mellett, poharazgatás közben bányásznotákat énekelnek. /mti/

--

bb. 44. kezdődik az „igazi”, aratás - vágják a búzát a bácskiskunban és baranyában

ö/vid/kz/rj bs

1971. június 24.

Egyenlőre érik a gabona, egyre több gép áll munkába. az ország déli vidékein már általánosan vágják az őszi árpát, s mind többhelyütt kezdik meg a rozs betakarítását is. Baranya és Bácskiskun megyéből csütörtökön befutott az első jelentés az „igazi”, aratás kezdetéről: bácskiskun megyében az érsekcsanádi, baranyában pedig a síklósi magyar-bolgár testvériség termelőségvetkezetben hozzáálltak a jövő évi kenyérnek való, a buza betakarításához. az érsekcsanádi termelőségvetkezetben 3, a síklósiban 7 kombájn vágja legfontosabb kenyérgabonánkat. a hozamok mindkét helyen jobbák a tavalyinál. /mti/

--

/16.30 rj Kc 1720

- 30 -

bb. 45. röltex rózsai, mint „keresztmama”, - tizenégyes névadó ünnepség

i/kf/rj sl bs

1971. június 24.

Kedves ünnepséget tartottak csütörtök délután a röltex vállalat üllői uti kulturális termében, ahol egyszerre 14 röltex dolgozó gyermekének adtak nevet. a VIII. kerület „házhoz” jött, anyakönyvvezetője egyebek között két attilát, két andrást, 2 tündét, 2 edinát jegyeztet be az anyakönyvbe.

A csoportos névadó ünnepségen a Kisz szervezet a vállalat népszerű emblémájával, röltex rózsai babával ajándékozta meg a kicsinyeket, a vállalat vezetője pedig névreszóló 500 forintos társasági könyvet adott a röltex gyerekeknek. /mti/

--

bb. 46. magyar vendégművészek a kolozsvári magyar operaházban

t/fe/rj la

1971. június 24.

Szinberger sándornak, a kolozsvári magyar operaház igazgatójának meghívására csütörtökön Kolozsvárra utazott Erdész Zsuzsa és Radnai György, a budapesti Állami Operaház magánénekesei. a magyar vendégművészek június 26-án és 29-én a Rigoletto főszerepeiben mutatkoznak be a kolozsvári közönségnek. /mti/

--

bb. 49. mari vendégek vas megyében

vid/kz/rj la

1971. június 24.

Négytagú delegáció érkezett csütörtökön Vas megyébe a mari autonóm szovjet szocialista köztársaságból. a finn-ugor nyelvcsaládhoz tartozó, tehát a magyarokkal rokonsági kapcsolatban álló mari köztársaság népe a jövőben szoros baráti együttműködést akar kialakítani Vas megyével. /mti/

--

16.35 rj

Kc 1730

- 31 -

bb. 48. napirenden a közlekedés erősödő zaja- tanácskozás a technika házában

t/bé/rj sl la

1971. június 24.

az autók, motorok, vontatók berregése, dübörgése miatt utjaink immár zajosabbak, mint a lehangosabb ipartelepek. erről az egészségre is ártalmas tendenciáról tanácskoztak csütörtökön a technika házában az akusztikai szakemberek, az építészek és a gépészek. megvitatták az idegrendszerre káros hanghatások csökkentésének lehetőségeit. mint mondták, gazdaságossági számításaik szerint elsősorban az építészekre kell támaszkodni, a gépészeti megoldások - motorok zajtalnitása, hangtompítók alkalmazása - ugyanis rendkívül költségesek, és nem is hozzák a várt eredményt. olcsóbbnak és célszerűbbnek tűnik a fő utvonalak mellett hangfogófalak felhuzása, a növényzetből védősávok kialakítása. az építkezéseknél pedig olyan alapozó és építőanyagot kell alkalmazni, amely az eddigieknél jobban óvja a zajtól. szükségesnek tartják, hogy az építési szabályzat a hagyományos kritériumok mellett a megfelelő hangszigetelésről is intézkedjék. /mti/

--

bá 47. szolidaritási nagygyűlés kapuvárott

vid/kz/mné kcs la

1971. június 24.

huszonegy évvel ezelőtt - 1950. június 25-én - robbantották ki az amerikai imperialisták három évig tartó gyilkos hódító, rabló háborújukat a koreai népi demokratikus köztársaság ellen. e háború kezdetének évfordulója minden évben az imperializmus elleni harc nemzetközi szolidaritási hónapjának nyitánya. esemény-sorozatának hazai megnyitására az idén csütörtökön kapuvárott került sor. erre az alkalmomra győr-sopron megyébe érkezett Li Dong Szon, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. útjára elkísérte Kovács Dezsőné, az országos béketanács alelnöke. a vendégeket győrtől dr. Hajós Vilmos, a hazafias népfront győr-sopron megyei bizottságának titkára és Lombos Ferenc, a megyei tanács elnöke fogadta. a vendégek ezután kapuvárra utaztak, ahol részt vettek a városi pártbizottság székházában rendezett szolidaritási nagygyűlésen, amelynek szónoka Lombos Ferenc és Li Dong Szon volt.

Lombos Ferenc beszédében méltatta a koreai nép hősiességét, amellyel 15 ország zsoldos csapatai és a kétmilliós amerikai hadsereg ellenében is kivívta a győzelmet. beszéde további részében mint egy néhány évvel ezelőtt Koreában járt küldöttség tagja áttekintést adott arról, milyen nagy eredményeket ért el a koreai népi demokratikus köztársaság a szocialista társadalom építése terén.

Li Dong Szon hangoztatta, hogy a két országrész - észak- és dél-Korea egyesítésére csak akkor kerülhet sor, ha az amerikai imperialisták kivonják csapataikat dél-Koreából. beszéde második részében arról szólt, hogy a koreai nép nagyra értékeli barátságát a magyar néppel, amely mind politikai, mindpedig gazdasági és kulturális téren erőteljesen fejlődik.

a nagygyűlés résztvevői a koreai haza-egyesítési demokratikus front címére táviratot intéztek, amelyben győr-sopron megye lakosságának szolidaritásáról biztosították a koreai népet. /mti/

--

bb. 50. „törvénybe”, iktatott javaslatok

vid/kz/mné kcs la

1971. június 24.

a választási jelölőgyűléseken elhangzott és nyilvántartásba vett 146 közérdekű javaslat megvalósításáról döntött csütörtökön megtartott ülésén a dombóvári városi tanács. az elfogadott határozat szerint 59 javaslatot - együttesen mintegy 39 millió forintos költséggel - már a jelenlegi választási ciklusban megvalósítanak, további 82, s együttesen mintegy 110 millió forintos beruházást igénylő javaslat megvalósítására pedig a következő öt éves tervben kerül sor. néhány javaslattal kapcsolatban a tanács úgy foglalt állást, hogy megvalósításuknak nincsenek meg a társadalmi és gazdasági feltételei. /mti/

--

bb 51. pierre emmanuel magyarországon

pá/kcs la

1971. június 24.

pierre emmanuel francia költő, a nemzetközi PEN elnöke, a Magyar PEN Club vendégeként egyhetes tartózkodásra Budapestre érkezett. /mti/

--

bb 52. hazaérkezett a jugoszláviában járt népfront-delegáció

pá/kcs la

1971- június 24.

a jugoszláv dolgozó nép szocialista szövetségének meghívására dr. Dallos Lászlónak, a hazafias népfront országos tanácsa tagjának vezetésével jugoszláviába látogatott népfront delegáció csütörtök délután hazaérkezett. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren Barati József, a népfront titkára, a hazafias népfront országos tanácsának vezető munkatársa, valamint Géza Tikvicki, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete fogadta. /mti/

--

17.20/kcs HC 1741

-33-

bb. 53. folytatódik a veszprémi tévé találkozó

vid/kz/rj la

1971. június 24.

csütörtökön a veszprémi tévé találkozó 4. napján ismét öt film - két eredeti tévéjáték, egy operett és egy irodalmi adaptáció valamint egy színes show műsor - került zsűri elé. kertész ákos, „üvegkalitka”, és módos péter „holt idő, című könyvéből zsuzs éva illetve csányi miklós forgatott filmet. seregi lászló rendezte suppe híres operettje, a pajkos diákok tévé változatát. ugyancsak a „könnyű műfaj”, -t képviselte a versenyen sándor pál színes filmje, amelynek az ex-antiquis együttes a főszereplője. az utolsó előtti vetítési napon mutatták be németh lászló „eklezsia megkövetés”, című drámájának tévé feldolgozását hajdufy miklós rendezésében. /mt1/

--

bb. 54. megkezdődtek a szentendrei teátrum próbái

vid/gö/rj kz

1971. június 24.

csütörtökön este benépesedett szentendrei fő-tere: békés andrás művészeti vezető irányításával megkezdődtek a teátrum próbái. az elmúlt években nagy sikert aratott szabadtéri színház a hagyományához hiven, idén két régi nézőjátékot mutat be, giovanni paisiello: botcsinálta bölcsek ó. vígoperáját és a régi forrásokból merített szüzesség acél-tüköre című, zenés-táncos bibliai játékot. a két, egész estét betöltő darab közül csütörtökön a szüzesség acél-tüköre szereplői, basilides zoltán, haumann pénter, konrád antal, mádi szabó gábor, maros gábor, psota irén, szabó gyula, sztankay istván, papp jános, várhelyi endre, valamint a színház- és filmművészeti főiskola hallgatói léptek színpadára, hogy elpróbálják jakob ósatya és az ő fiait, a szerelmespotifárné, valamint a hatalmas fáraó történetét. az olasz vígopera első próbáját pénteken tartják. ezután naponta felváltva gyakorolják a két darabot. a nyilvános próbára július 1-én, a premier pedig a következő napon lesz. a két mulatságos darab az idén 11 alkalommal kerül színre a szentendrei teátrumban. /mt1/

--

17.50 rj *ke 1930*

- 34 -

bb. 55. négy ember halálát okozta - négy és fél évi szabadságvesztésre ítélték

vid/kz/rj la

1971. június 24.

foglalkozás körében elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetés miatt került a gyulai járásbíró elé abrudán péter 25 éves kétegyházi lakos, a helybeli béke tsz tehergépkocsi-vezetője. a vádlott 1971 május 31-én békés és mezőberény között durván megsértette a kresz szabályait. esős időben, csuszós úton elég gőzbe nem látható kanyarban szabálytalanul megelőzött egy vontatót és nem tért vissza az uttest jobb oldalára, hanem ismét előzött. saját bevallása szerint észrevette, hogy vele szemben egy személygépkocsi közeledik, de feltételezte, hogy a csuszós úton a volga lassan halad s lesz ideje visszatérni a jobboldalra. a gondatlan gépkocsi-vezető elvétette a számítást, nagy erővel összeütöközött az alföldi üzemi vendéglátó vállalat volga személygépkocsi-jával. három utasa a helyszínen meghalt, a negyedik pár nap múlva, a kórházban ugyancsak belehalt sérülésébe, egy utas maradandó testi fogyatékoságot hagyó súlyos sérülést szenvedett. abrudán pétert a gyulai járásbíró négy és fél évi szabadságvesztésre ítélte s a gépkocsi vezetéssel nyolc évre eltiltotta. az ügyész és a vádlott három napi gondolkodási időt kért. /mt1/

--

bb. 56. elindult a szovjetunióba a textilesek barátság-vonata

k/ol/rj la

1971. június 24.

a textil-, bőr- és ruházatipari szakszervezetek szövetsége elnökségének szervezésében 300 textilipari dolgozó indult csütörtökön barátság-vonattal a szovjetunióba. kilenc-napos utjuk során a magyar textilesek ellátogatnak kijevbe, leningrádba és moszkvába is. a különvonat utasai a szovjet fővárosban találkoznak a szovjet könnyűipari szakszervezet vezetőivel. /mt1/

--

17.57 rj

ke 1930

- 35 -

bb. 57. a szot elnöksége

sl/rj la

1971. június 24.

táviratban fejezte ki a magyar szervezett dolgozók szolidaritását a koreai népi demokratikus köztársaság szakszervezeteivel, a koreát ért imperialista agresszió 21. évfordulója alkalmából. /mt1/

--

bb. 58. megkezdődött a cukorhaj kérdésével foglalkozó ii. nemzetközi dunaszimpozion

t/ms/rj la

1971. június 24.

csaknem félezer külföldi és sok hazai szakember részvételével nyitották meg csütörtökön a magyar tudományos akadémián a cukorhaj kérdéseivel foglalkozó ii. duna-szimpoziont. a cukorhaj előkelő helyet foglal el a betegségek világranglistáján, átlagosan minden ötvenedik ember cukorhajos és a betegség nagyjából egyenlő arányban érinti a fejlett és az elmaradott viszonyok között élő országok népeit. érthető tehát, hogy a tanácskozáson, amelynek egyik célja, hogy előmozdítsa a szocialista és a tőkés országok tudósainak együttműködését, véleménycseréjét, a szorosán vett dunai államokon kívül számos más ország is képviseltette magát.

a tanácskozást dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter képviselőjében gömöri pál akadémikus nyitotta meg, majd a szimpozionok gondolatának felvetője, az osztrák dr. a. beringer docens és dr. magyar imre professzor, a magyar anyagcsere és diabetes társaság elnöke méltatta a nemzetközi összejövetel jelentőségét. a megnyitó után neves külföldi tudósok bevezető előadásai kerültek sorra. dr. h. ferner heidelbergi professzor a hasnyálmirigy anatómiájára és működésére vonatkozó elektronmikroszkópós vizsgálatok eredményeit ismertette, dr. k. lundbaek dán professzor aarhusból a növekedési hormonnak a cukorbetegség okozta érbántalmakra gyakorolt hatásáról adott elő. az akadályoztatása miatt távol levő dr. e. f. pfeiffer ulmi professzor előadását pedig, - amelyben az inzulin bioszintézisének és kiválasztásának folyamatairól szólva az ebből adódó gyógyítási lehetőségeket vázolta, - egyik munkatársa ismertette.

/folyt.köv./

18.30 rj

ke 1912

- 36 -

parlament

bkk. 4. /az országgyűlés...14.folyt./szb

ebédszünet után apró antal elnökletével folytatódott az
----- ülés.

kovács sándor

----- /győr-sopron megye, 1.sz.vk./, a győri magyar vagon- és gépgyár üzemvezetője beszámolt az országgyűlésnek arról, hogy a győri városi, valamint a megyei üzemekben jelentős eredmények születtek a termelékenység emelésében. az elmúlt évben például a magyar vagon- és gépgyár 39 százalékos termelésnövekedést ért el, csaknem teljes egészében a termelékenység emelésével.

ezután néhány gondról szólt, amelyek dolgozóitársait foglalkoztatják. egyebek közt elmondta: sokan - joggal - szóvá teszik, hogy meglehetősen elburjánzott a burkolt árdrágítás. megemlítette a képviselő az alkatrészellátás hiányosságait is. hozzáfűzte, hogy ujabban a háztartási gépek és kismotorok vonatkozásában is akad az ellátás. az ok elsősorban az, hogy az érintett vállalatok egy része ötödrangú kérdésként kezeli a tartalék-alkatrészek biztosítását, mert számára ez nem kifizetődő. a képviselő véleménye szerint ezt a problémát csak szigorú, határozott intézkedésekkel lehetne véglegesen megoldani.

a beszámolót elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

dr. havasi béla

----- /borsod megye 4. vk./ a miskolci városi pártbizottság első titkára hozzászólásában a többi között a lakáshelyzettel foglalkozott. elmondotta, ahhoz, hogy a házigyárak adottságait, kapacitását jobban ki lehessen használni - huzta alá a képviselő - alaposabb műszaki, tervezési, pénzügyi koordinációra van szükség. példaként említett, hogy az ország különböző részein dolgozó házigyárak termékeinek ajtó-, ablakméretei úgy szólnak kivétel nélkül eltérnek egymástól, s a pár milliméteres, vagy néhány centiméteres differencia miatt az ajtók, ablakok gyártásával foglalkozó üzemekben csak kisebb sorozatokat készíthetnek.

/folyt.köv./

15.42/szb ke 171

-47-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 15. folyt./-szb

súlyos gondot okoz, hogy a paneltermelés fokozása nem járt együtt az előkészítés gyorsításával, az építési területek jobb előkészítésével, a lakásépítési program teljesítését veszélyeztetheti a házgyári lakások árának a számítottnál lényegesen magasabb alakulása is. az árak emelkedésének oka az alapozási, a szanálási, a közművesítési költségekben, a lakások felszereltségében keresendő. hangsúlyozta dr. havasi béla: borsodban mindent megtesznek a lakásárak csökkentésére, a tervezett 345 ezer forintos lakásár és a kifizetendő 380 ezer forint közötti különbséget azonban a tanács saját „zsebéből” nem tudja fedezni. kérte: tegyék átfogó vizsgálat tárgyává a házgyári lakások árának alakulását.

ezután az elnöklő apró antal bejelentette, hogy a kormányprogramhoz több felszólaló nem jelentkezett, ezért a vitát lezárták. fock jenőnek, a minisztertanács elnökének adta meg a szót.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bkk. 4-es számú hírünkhöz /az országgyűlés csütörtöki ülése/ pótlást adunk. a hír 2. bekezdése így kezdődik:

„az ülésen részt vett losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, fock jenő...”, - a továbbiakban az eredeti szöveg használható. /

x x x

/folyt.köv./

15.50/szb 4e 174

-48-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 16. folyt./-szb

- a parlamenti vita része és folytatása volt annak a beszélgetésnek, amely pártunk x. kongresszusa, az országgyűlési és tanácsválasztások, valamint a szakszervezeti választások előkészületei és lebonyolítása során szerte az országban lezajlott - kedte választát fock jenő. - a felszólalások kifejezték azt az egyetértést, amely a közös gondok megoldását célozza, s amely legnagyobb erőforrásunk. örvendetes ez, hiszen az egyetértés a sikeres végrehajtás záloga.

- a szó szoros értelmében vett vitáról talán nem is beszélhetünk; a felszólalásokat inkább eszmecseréhez hasonlítanám, amely hozzásegít ahhoz, hogy munkánkat a jövőben valóban magasabb szinten végezhessük el. a felszólalásokból kicsendült egyetértés jobb munkára ösztönöz bennünket.

fock jenő ezután arról beszélt, hogy a kormányprogram parlamenti vitájában megnyilvánult egyöntetű helyeslő támogatás és bizalom természetesen nagy erőt és ösztönzést, de ugyanakkor megnövekedett felelősséget is jelent a kormány számára. a vélemények különbözősége, az egyetnemértés „előnye”, hogy bizonyos fokig menlevelet ad a sikertelenségre. nos, a forradalmi munkáspárt kormány nem tart igényt e fajta menlevélre, s szívesen vállalja a megnövekedett felelősséget.

- korábban az országgyűlésben a felszólalások jórésze - a kormányprogram benyújtásakor és különösen a költségvetés tárgyalásokon - igénybejelentéssel párosult. most nem ez jellemezte a hozzászólásokat, s ahol előfordult ilyen, azzal egyet lehet érteni, hiszen azoknak a törekvéseinknek a valóra váltását sürgették, amelyek a kormány programjában is szerepelnek. újólag szeretném hangsúlyozni, hogy a kormányprogram hosszabb időre szól, jónéhány kérdésben tulmutat a negyedik ötéves terv keretein. számos kérdésben a negyedik ötéves terv időszakában - vagy másképp fogalmazva: a parlament négy esztendő ciklusa idején - csupán az alapokat tudjuk lerakni, s nagyobb szabású programjaink a következő időszakban bontakoznak majd ki.

- érezhető volt a felszólalásokban a végrehajtást siettető bizonyos türelmetlenség is. ez - különösen ha a hibákról, a hiányosságokról volt szó - népünk jogos türelmetlenségéből táplálkozik. /folyt.köv./

16.28/szb

4e 171

-49-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 15. folyt./-szb

súlyos gondot okoz, hogy a paneltermelés fokozása nem járt együtt az előkészítés gyorsításával, az építési területek jobb előkészítésével. a lakásépítési program teljesítését veszélyeztetheti a házigyári lakások árának a számítottnál lényegesen magasabb alakulása is. az árak emelkedésének oka az alapozási, a szanálási, a közművesítési költségekben, a lakások felszereltségében keresendő. hangsúlyozta dr. havasi béla: borsodban mindent megtesznek a lakásárak csökkentésére, a tervezett 345 ezer forintos lakásár és a kifizetendő 380 ezer forint közötti különbséget azonban a tanács saját „zsebéből”, nem tudja fedezni. kérte: tegyék átfogó vizsgálat tárgyává a házigyári lakások árának alakulását.

ezután az elnök úr apró Antal bejelentette, hogy a kormányprogramhoz több felszólaló nem jelentkezett, ezért a vitát lezárták. fock Jenőnek, a minisztertanács elnökének adta meg a szót.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bkk. 4-es számú hírnkhöz /az országgyűlés csütörtöki ülése/ pótlást adunk. a hír 2. bekezdése így kezdődik:

„az ülésen részt vett Losonczy Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára, fock Jenő...”, - a továbbiakban az eredeti szöveg használható. /

x x x

/folyt.köv./

15.50/szb 4e 175

-48-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 16. folyt./-szb

- a parlamenti vita része és folytatása volt annak a beszélgetésnek, amely pártunk x. kongresszusa, az országgyűlési és tanácsválasztások, valamint a szakszervezeti választások előkészületei és lebonyolítása során szerte az országban lezajlott - kedte választást fock Jenő. - a felszólalások kifejezték azt az egyetértést, amely a közös gondok megoldását célozza, s amely legnagyobb erőforrásunk. örvendetes ez, hiszen az egyetértés a sikeres végrehajtás záloga.

- a szó szoros értelmében vett vitáról talán nem is beszélhetünk; a felszólalásokat inkább eszmecseréhez hasonlítanám, amely hozzásegít ahhoz, hogy munkánkat a jövőben valóban magasabb szinten végezhessük el. a felszólalásokból kicsendült egyetértés jobb munkára ösztönöz bennünket.

fock Jenő ezután arról beszélt, hogy a kormányprogram parlamenti vitájában megnyilvánult egyöntetű helyeslő támogatás és bizalom természetesen nagy erőt és ösztönzést, de ugyanakkor megnövekedett felelősséget is jelent a kormány számára. a vélemények különbözősége, az egyetnemértés „előnye”, hogy bizonyos fokig menlevelet ad a sikertelenségre. nos, a forradalmi munkáspárt kormány nem tart igényt e fajta menlevélre, s szívesen vállalja a megnövekedett felelősséget.

- korábban az országgyűlésben a felszólalások jórésze - a kormányprogram benyújtásakor és különösen a költségvetés tárgyalásokon - igénybejelentéssel párosult. most nem ez jellemezte a hozzászólásokat, s ahol előfordult ilyen, azzal egyet lehet érteni, hiszen azoknak a törekvéseinknek a valóra váltását sürgették, amelyek a kormány programjában is szerepelnek. újólaj szeretném hangsúlyozni, hogy a kormányprogram hosszabb időre szól, jónéhány kérdésben túlmutat a negyedik ötéves terv keretén. számos kérdésben a negyedik ötéves terv időszakában - vagy másképp fogalmazva: a parlament négy esztendő ciklusa idején - csupán az alapokat tudjuk lerakni, s nagyobb szabásu programjaink a következő időszakban bontakoznak majd ki.

- érezhető volt a felszólalásokban a végrehajtást siettető bizonyos türelmetlenség is. ez - különösen ha a hibákról, a hiányosságokról volt szó - népünk jogos türelmetlenségéből táplálkozik. /folyt.köv./

16.28/szb

4e 171

-49-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 17. folyt./-szb

a kormány nevében azonban türelmet kérünk ahhoz, hogy erőnk-
höz, lehetőségeinkhez mértén a még meglevő gondokat sorra-rend-
re megoldhassuk. ha arra gondolok, hogy a felszólalók a kormány-
program egyetlen jelentős részét sem vitatták el, a zárszót be
is fejezhetném azzal, hogy - a már kialakult szokásoknak megfe-
lelően - az elhangzott javaslatokat, észrevételeket a kormány
legközelebbi ülésén megtárgyalja, s ugyancsak szokásaink meg-
felelően, intézkedéseiről az országgyűlés elnökét és a javaslat-
tevő képviselő elvtársakat tájékoztatja. úgy érzem azonban, a vi-
ta mélysége és sokoldalúsága arra kötelez, hogy néhány kérdéssel
külön is foglalkozzak.

a minisztertanácselnöke részletesen foglalkozott a ve-
zetés kérdéseivel, s válaszolt a képviselők ezzel kapcsolatos ész-
revételeire. az utóbbi három év tapasztalatai bizonyítják - mon-
dotta -, hogy a vezetők - elméleti és gyakorlati ismereteik gyara-
pitásával - feljönnek az új feladatokhoz. a gyorsan változó élet
meg is követeli, hogy szinte naponta megújuljanak, szüntelenül to-
vább lépjenek a gazdasági, kulturális és egyéb területen dolgozó ve-
zetők, vagyis lépést tartsanak az élettel. a korszerű technika,
technológia megköveteli a politikailag szilárd, ujszerű, modern tu-
dományos vezetést. jogos a megállapítás, hogy a vezetés - tudomány,
amelyet folyamatosan oktatni kell. a gyakorlat önmagában nem ele-
gendő, elvi megalapozottságra is szükség van.

ezzel kapcsolatban a kormány elnöke elmondta azt is, hogy a
vezetőképzés intézményessé tételére a kormányzat 1968-ban határoza-
tot hozott, s - az enyhe segítségét is igénybe véve - kialakította
ennek rendszerét. az elsődleges feladat az volt, hogy a gazdaság-
irányítási reformmal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókkal ismer-
kedjenek meg minél jobban és minél szélesebb körben a vezetők. az
eddig tapasztalatokat egyébként a kormány a legutóbbi ülésén meg-
tárgyalta, s az volt a véleménye, hogy ennek a feladatnak eleget
tettünk. ez azonban csak az első lépés, ezért a kormány az említett
ülésen a további feladatokat is meghatározta.

/folyt.köv./

16.40/szb *He 17¹⁵*

-50-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 18. folyt./-szb

a továbbiakban a miniszterelnök nyomatékosan aláhuzta, hogy
a gazdaságirányítás reformjának teljes kibontakoztatása
a célokat illetően minden szinten feltételezi, sőt megköveteli az
azonos szemlélet kialakulását.

- persze tisztában voltunk azzal, hogy ez egycsapásra nem va-
lósulhat meg, hiszen például három év alatt nem sikerült elérniük,
hogy mindenki egyformán gondolkodjék a gazdaságirányítás új rend-
szeréről. igaz, nagyot léptünk előre, s az első két évben talán gyor-
sabban is, mint reméltük, de az a véleményünk, hogy most még nagyobb
erőfeszítéseket kell tennünk az egységes gondolkodás kialakításá-
ért.

említést tett fock jenő a helyenként és alkalmanként megnyil-
vánuló érdekellentétekről, amelyek - mint mondotta - a jövőben eset-
leg még gyakrabban és talán élesebben is jelentkeznek majd. ez
azonban minden bizonnyal szükségszerű velejárója a gazdaságirányi-
tási reform teljes kibontakozásának. az ilyen ellentétek tisztázá-
sa, ésszerű, okos megtárgyalása a további fejlődés elengedhetetlen
feltétele.

a továbbiakban rámutatott: a kormánynak határozott törekvé-
se, hogy a gazdaságirányítási reform egyre hatékonyabb legyen. ez
azt is jelenti, hogy erélyesebben kell fellépni ott, ahol még tar-
talékok vannak, de nem mozgósítják azokat, hanem későbbre tartogat-
ják, hogy még nyugodtabban tudjanak majd dolgozni.

kitért a miniszterelnök a közgazdasági szabályozók szerepé-
vel és hatásával kapcsolatban elhangzott különféle észrevételekre is.
rámutatott: a szabályozó rendszer általában jó a magyar népgazda-
ság fejlődése szempontjából; bár egyik-másik követelménye üzemek
egész sorát valóban kellemetlenül érinti. egyes esetekben a kor-
mány szándéka az, hogy kellemetlenül is érintse, azaz megszorít-
sa, jobb munkára ösztönözze őket. más esetekben nem ez a kormány
célja, de nem tudja elérni, hogy a szabályozó rendszernek minden
üzemben azonos legyen a hatása. a továbbiakban - éppen azért, hogy
a népgazdaság érdekében fejleszteni kívánt üzemeket, termelő egy-
ségeket a kormány jobban tudja támogatni - a kedvezőtlen tendenciá-
kat illetően még inkább megszorításokat kell alkalmaznunk.

/folyt.köv./

17.40/szb *He 18¹⁵*

-51-

bkk. 4. / az országgyűlés... 19. folyt/e

az ösztönzéssel, a preferált hitelekkel kapcsolatban a miniszterelnök hangoztatta: adni csak abból lehet, amit más üzemelektől vagy üzemek összességétől elvon a kormányzat. csak így tud a bank szabadabban intézkedni, s az okos, értelmes javaslatokat figyelembe véve hitelekkel - akár hosszulejratu hitelekkel is - segíteni.

- a kormányzat az állami dotáció fokozatos csökkentésére törekszik -, mondotta ezután. ezzel arra akarja ösztönözni a vállalatokat, hogy megszabaduljanak kevésbé keresett, illetve nagy ráfizetéssel gyártott termékeiktől. ugyanakkor arra kell törekedni, hogy a baráti, szocialista országokból szerezzük be ezeket a termékeket, és inkább azoknak a termékeknek a termelését fejlesszük, amelyeket gazdaságosan, jó minőségben tudunk előállítani.

- átmenetileg tehát valóban lehetnek ellentétek a kormányzat által szorgalmazott feltételek és az üzemi- és sokszor az egyéni - érdekeltség között. a kormányzat természetesen a népgazdaság érdekét tartja elsősorban szem előtt. az említett időleges ellentétek feloldásában változatlanul igényli a társadalmi szervezetek, elsősorban a szakszervezetek sokoldalú segítségét. ha viták támadnak, azok nem érintik az alapelveket, hanem a megoldás legjobb módzatainak keresésére irányulnak. egészséges, alkotó vitákra egyébként vállalati szinten is szükség van, mert ez az egy- személyi vezetők döntéseinek megalapozását nagyban segíti. egy- személyi felelős döntésekre feltétlenül szükség van - hangoztatta a miniszterelnök, majd arról szólt, hogy az olyan fogalmaknak, mint a vállalati vezetők egyszemélyi felelőssége vagy például az önköltségcsökkentés, a normarendezés, stb. - nem szabad eltűnniük a szóhasználatunkból, mert helyes elveket és ésszerű követelményeket takarnak. aláhuzta a miniszterelnök, hogy az egyszemélyi felelős vezetés nem zárja ki a demokratizmust.

a korszerű munkaszervezésről szólva fock jeno rámutatott, hogy az ilyen irányu törekvések nemcsak a számítógépek alkalmazását jelentik, hanem azt is, hogy minden vállalatnál meg kell követelni a szilárd munkafegyelmet, ésszerű bérezést kell kialakítani, javítani a munkakörülményeket, egyszóval sokoldaluan gondoskodni a dolgozó emberekről. a valóságos helyzetet figyelembe vevő, ésszerű munkaerőgazdálkodás is ebbe a kategóriába tartozik.

ezzel kapcsolatban utalt arra a jelenségre, hogy a budapesti iparban évek óta nem növekszik, inkább csökken a létszám. ennek ellenére az üzemek évről-évre létszám-növekedést terveznek, s bár az nem valósul meg, a továbbiakban mégis azt veszik alapul, s néhány év múlva már 40 százalékos munkaerőhiányt mutatnak ki.

/folyt.köv./

17.53/e

kk. 4. /az országgyűlés...20.folyt./e

ennek ellenére tervüket teljesítik. ez annál inkább figyelmet érdemel, mert a következő években sem számíthatnak - sem országosan, sem kisebb arányokban - az ipari foglalkoztatottság növekedésére, budapesten pedig a legkevésbé van ilyesmire kilátás. említést tett a munkaerővándorlás problémájáról. a statisztikai adatok szerint az idén - három hónap tapasztalatai alapján - a fluktuáció csökkent. nem annyira kormányzati vagy vállalati intézkedések hatására, hanem egyszerűen azért, mert lassan nem lesz, aki ide-oda vándoroljon.

egyetértett a miniszterelnök azzal az észrevétellel, hogy a tudomány nyújtson az eddiginél nagyobb segítséget a vállalati munkaszervezéshez. az ilyen irányu segítség hiányát valószínűleg az okozta, hogy közgazdászaink az elméleti kérdések tisztázásával, a reform gyakorlati kidolgozásával voltak elfoglalva.

- az új helyzetek és körülmények közepette a gyorsabb, rugalmasabb reagálás a vállalatoknál éppen úgy szükséges, mint a kormány szintjén. ez azonban nem jelenthet sem a vállalatoknál, sem kormányzati vonatkozásban elhamarkodott intézkedéseket, mert a késlekedés ugyan káros, ha már világosan látjuk a tennivalókat, de még károsabb az elhamarkodott intézkedés, amelyet sürgősszerűen visszavonás követ. a kormány ezért gondos, körültekintő előkészítés után, idejében tesz megfelelő intézkedéseket.

a közlekedéssel - elsősorban a budapesti autóbussz közlekedést ért kritikai megjegyzésekkel - kapcsolatban a miniszterelnök a már meghozott jó határozatoknak valamennyi szinten történő, lelkiismeretes végrehajtására hívta fel a figyelmet.

fock jeno kitért a vitában felmerült mezőgazdasággal összefüggő kérdésekre. hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság problémáit a kormány ismeri, azok többségével a közelmúltban már foglalkozott, illetőleg rövidesen tárgyalni fog e problémák megoldására vonatkozó tervekről. például a cukorrépa- és a zöldségtermesztés gépesítésének ügyét - mint távlati feladatot - a kormány ez év második felében megtárgyalja és megfelelő határozatot hoz a megoldás érdekében.

a különféle közgazdasági szabályozókkal kapcsolatos észrevételekhez hozzáfűzte: nem szabad egyedül a mechanizmusban, az anyagi ösztönzők erejében bízni. jó, ha ezek a tényezők megfelelően hatnak, de csak akkor, ha minden esetben egybevágnak a népgazdasági érdekekkel. kétségtelen, hogy nem lehet mindenben ilyen helyzetet teremteni.

/folyt.köv./

18.00/e

bkk. 4. / az országgyűlés... 19. folyt/e

az ösztönzéssel, a preferált hitelekkel kapcsolatban a miniszterelnök hangoztatta: adni csak abból lehet, amit más üzemektől vagy üzemek összességétől elvon a kormányzat. csak így tud a bank szabadabban intézkedni, s az okos, értelmes javaslatokat figyelembe véve hitelekkel - akár hosszulejáratu hitelekkel is - segíteni.

- a kormányzat az állami dotáció fokozatos csökkentésére törekszik -, mondotta ezután. ezzel arra akarja ösztönözni a vállalatokat, hogy megszabaduljanak kevésbé keresett, illetve nagy ráfizetéssel gyártott termékeiktől. ugyanakkor arra kell törekedni, hogy a baráti, szocialista országokból szerezzük be ezeket a termékeket, és inkább azoknak a termékeknek a termelését fejlesszük, amelyeket gazdaságosan, jó minőségben tudunk előállítani.

- átmenetileg tehát valóban lehetnek ellentétek a kormányzat által szorgalmazott feltételek és az üzemi- és sokszor az egyéni - érdekeltség között. a kormányzat természetesen a népgazdaság érdekét tartja elsősorban szem előtt. az említett időleges ellentétek feloldásában változatlanul igényli a társadalmi szervezetek, elsősorban a szakszervezetek sokoldalú segítségét. ha viták támadnak, azok nem érintik az alapelveket, hanem a megoldás legjobb módjait keresésére irányulnak. egészséges, alkotó vitákra egyébként vállalati szinten is szükség van, mert ez az egy-egy személyi vezetők döntéseinek megalapozását nagyban segíti. egy-egy személyi felelős döntésekre feltétlenül szükség van - hangoztatta a miniszterelnök, majd arról szólt, hogy az olyan fogalmaknak, mint a vállalati vezetők egy-egy személyi felelőssége vagy például az önköltségcsökkentés, a normarendezés, stb. - nem szabad eltűnniük a szóhasználatunkból, mert helyes elveket és ésszerű követelményeket takarnak. aláhozta a miniszterelnök, hogy az egy-egy személyi felelős vezetés nem zárja ki a demokratizmust.

a korszerű munkaszervezésről szólva fock jendő rámutatott, hogy az ilyen irányú törekvések nemcsak a számítógépek alkalmazását jelentik, hanem azt is, hogy minden vállalatnál meg kell követelni a szilárd munkafegyelmet, ésszerű bérezést kell kialakítani, javítani a munkakörülményeket, egyszóval sokoldalúan gondoskodni a dolgozó emberekről. a valóságos helyzetet figyelembe vevő, ésszerű munkaerőgazdálkodás is ebbe a kategóriába tartozik.

ezzel kapcsolatban utalt arra a jelenségre, hogy a budapesti iparban évek óta nem növekszik, inkább csökken a létszám. ennek ellenére az üzemek évről-évre létszám-növekedést terveznek, s bár az nem valósul meg, a továbbiakban mégis azt veszik alapul, s néhány év múlva már 40 százalékos munkaerőhiányt mutatnak ki.

/folyt.köv./

17.53/e

kk. 4. /az országgyűlés...20.folyt./e

ennek ellenére tervüket teljesítik. ez annál inkább figyelmet érdemel, mert a következő években sem számíthatnak - sem országosan, sem kisebb arányokban - az ipari foglalkoztatottság növekedésére, budapesten pedig a legkevésbé van ilyesmire kilátás. említést tett a munkaerővándorlás problémájáról. a statisztikai adatok szerint az idén - három hónap tapasztalatai alapján - a fluktuáció csökkent. nem annyira kormányzati vagy vállalati intézkedések hatására, hanem egyszerűen azért, mert lassan nem lesz, aki ide-oda vándoroljon.

egyetértett a miniszterelnök azzal az észrevétellel, hogy a tudomány nyújtson az eddiginél nagyobb segítséget a vállalati munkaszervezéshez. az ilyen irányú segítség hiányát valószínűleg az okozta, hogy közgazdászaink az elméleti kérdések tisztázásával, a reform gyakorlati kidolgozásával voltak elfoglalva.

- az új helyzetek és körülmények közepette a gyorsabb, rugalmasabb reagálás a vállalatoknál éppen úgy szükséges, mint a kormány szintjén. ez azonban nem jelenthet sem a vállalatoknál, sem kormányzati vonatkozásban elhamarkodott intézkedéseket, mert a késlekedés ugyan káros, ha már világosan látjuk a tennivalókat, de még károsabb az elhamarkodott intézkedés, amelyet szükségszerűen visszalépés követ. a kormány ezért gondos, körültekintő előkészítés után, idejében tesz megfelelő intézkedéseket.

a közlekedéssel - elsősorban a budapesti autóbussz közlekedést ért kritikai megjegyzésekkel - kapcsolatban a miniszterelnök a már meghozott jó határozatoknak valamennyi szinten történő, lelkiismeretes végrehajtására hívta fel a figyelmet.

fock jendő kitért a vitában felmerült mezőgazdasággal összefüggő kérdésekre. hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság problémáit a kormány ismeri, azok többségével a közelmúltban már foglalkozott, illetőleg rövidesen tárgyalni fog e problémák megoldására vonatkozó tervekről. például a cukorrépa- és a zöldségtermesztés gépesítésének ügyét - mint távlati feladatot - a kormány ez év második felében megtárgyalja és megfelelő határozatot hoz a megoldás érdekében.

a különféle közgazdasági szabályozókkal kapcsolatos észrevételekhez hozzáfűzte: nem szabad egyedül a mechanizmusban, az anyagi ösztönzők erejében bízni. jó, ha ezek a tényezők megfelelően hatnak, de csak akkor, ha minden esetben egybevág a népgazdasági érdekekkel. kétségtelen, hogy nem lehet mindenben ilyen helyzetet teremteni.

/folyt.köv./

18.00/e

parlament

bkk. 4. /az országgyűlés...21.folyt./e

megjegyezte, hogy ugyanakkor az állampolgári fegyelemtől sem szabad megfélemedkezniük - sem az állami gazdasági igazgatóknak, sem a termelőszövetkezeti vezetőknek. ha mégis megfélemednének, a különböző szintű pártbizottságok figyelmeztessék őket az állami, az állampolgári fegyelem, a kommunista erkölcs szem elől nem téveszthető követelményeire.

fock jenő elmondta: a kormányzatnak is meglepő volt, hogy például a cukorrépa esetében egyik évről a másikra - a 30-50 000 tonnás cukorexport helyett - 60-70 000 tonna import szükségességét jelentették be, mondván, kevés a munkaerő a cukorrépa-termesztésben. az volt a meglepő, hogy ez a fordulat mintha egyik évről a másikra következett volna be, holott az előző esztendőben még arról tárgyalt a gazdasági bizottság, sőt az illetékes ágazattal megbeszélve úgy is határozott, hogy csökkenteni kell a cukorrépa felvásárlási árát és az így megtakarított összeget más területre kell átvinni.

a husellátási gondról szólva fock jenő utalt arra, hogy a baromfi-probléma az utóbbi esztendőben tett intézkedések hatására lényegében megoldottnak tekinthető. az, hogy a sertés-tenyésztésben és -hustermelésben mutatkozó ciklikusságot kiküszöböljük, az eddigieken túl is sok intézkedés szükséges. fock jenő megemlítette, hogy a sertéshus termelése szinte világprobléma, Európában legalábbis a 30 ország közül csupán három tudta eddig megoldani, mi lennének a negyedikek. örömmel nyugtázta a miniszterelnök, hogy a vitában elhangzott olyan vélemény: ebben a kérdésben a kormány példamutatóan intézkedett. az intézkedések egyik része a tenyésztési kedv fenntartását segítette elő. ugyanakkor a lakossági ellátás biztosításához a múlt évben 40 000 tonna sertéshust importáltunk nyugatról. a következő lépés az volt, hogy a modern, iparszerű termelés kapott ösztönzést. ennek érdekében két-három év alatt 25 millió dollárt biztosítanak licenck, gazdasági berendezések és modern építési anyagok megvásárlásához, abban a reményben, hogy később ezeket már mi fogjuk nagyobb tömegben exportálni a szocialista országokba.

szervestakarmányból az ideai behozatali előirányzat összesen 700 000 tonna. a tervben eredetileg szereplő 300 000 tonna szemestakarmány behozatalát ugyanis 400 000 tonnával megnöveltük. emellett már tavaly szabaddá tettük a takarmány- és takarmánytáp-ellátást. ez tiz-husz millió dollárral növelte fehérjeimportunkat. először a hűtést, a tárolást, a felvásárlást, valamint a nagyobb részben nyugaton történő értékesítést kell megoldanunk, s ha ez megtörténik, akkor a lakosság ellátásának biztosításán kívül ebben az évben 70-80 000 tonna többlettel számolhatunk a sertéshus-exportban. mindenesetre ezeket is megelőző feladat, hogy elejét vegyük a tenyésztési kedv csökkenésének.

/folyt.köv./
18.23/e

- 54 -

ke 1830

bb. 58. /megkezdődött.... 1. folyt./rj

a továbbiakban csoportüléseken vitatják meg a tanácskozás öt fő témáját. külön üléseken foglalkoznak a betegség korai felismerésével, az ebből adódó gyógyítási lehetőségekkel. fontos téma az inzulin rezisztencia. mivel a jelenleg használatos inzulint állatok-marha, juh vagy sertés - hasnyálmirigyéből készítik, a gyógyszerrel idegen fehérjék kerülnek a szervezetbe, amely sok esetben védekező reakcióval felel. ez akadályozza az inzulinkezelést. további fő témák a szájon át szedhető gyógyszerek kérdése, valamint a diabetes /cukorbetegség/ hatása a májműködésre. végül fontos, időszerű kérdés a cukorbetegség epidemiológiája, járványtana, azaz elterjedtségének és az ezt előidéző tényezőknek a vizsgálata. bő lehetőség nyílik ezenkívül szabadon választott tárgyú előadásokra, úgyhogy a három napos tanácskozás a cukorbetegséggel kapcsolatos szinte valamennyi kérdést felöleli. /mti/

--

bb. 60. időjárásjelentés

rj la

a meteorológiai intézet jelenti 1971. június 24-én, csütörtökön 19 órakor:

az évszaknak megfelelő idő

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, szóróványosan kialakuló helyi záporokkal, zivatarokkal. időnként megélénkülő délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 22-27 fok között. /mti/

--

bb. 59. változatlanul súlyos a kőbányai robbanás sérültjeinek állapota

1/ba/rj la

1971. június 24.

a kőbányai egyesült gyógyszer- és tápszergyár kémia iv. üzemében történt robbanás és az azt követő tűz sérültjeinek állapota változatlanul súlyos.

/folyt.köv./

19.25 rj ke 2030

- 37 -

bb. 59. /változatlanul... 1. folyt./rj

a koltói anna kórház ambulanciájára egész testére kiterjedő égési sebekkel beszállított juhász sándor állapota változatlanul életveszélyes. a robbanásos fejsérüléssel beszállított botos józsefné állapota valamit javult, csütörtökön kezelő orvosai rövid sétát engedélyeztek számára.

változatlanul súlyos a kun utcai kórházba beszállított hét sérült állapota. a két legsúlyosabb sérült, szilágyi ferencné és balla ferenc csütörtökre sem jutott túl az életveszélyen. /mti/

--

bb. 61. tragikus gyermekbaleset - idős asszony a busz alatt

1/ba/rj la

1971. június 24.

tragikus gyermekbaleset történt csütörtökön a déli órákban a ix. kerület mester utca 73. szám alatt. a bérház vii. emeleti lakásának egyik ablakából az utcára zuhant fauszt anikó 8 éves iskolai tanuló. a szerencsétlen kislány olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására rendőri vizsgálat indult.

x x x

egy 32-es jelzésű csuklós autóbusz alá esett zuglóban a nagy lajos király ut 54. szám előtt szög istvánné 74 éves nyugdíjas és a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult. /mti/

--

19.33 rj *ke 2030*

- 38 -

bb. 62. motorosok fekete napja

1/ba/rj la

1971. június 24.

a kijelölt gyalogátkelőhelyen gázolt a xx. kerületben soroksárott a marx károly utca és hősök tere torkolatánál szabó józsef 32 éves segédmunkás dunaharaszti lakos motorkerékpárjával. a baleset következtében a gyalogátkelőhelyen haladó oroszlánszki bertalan 66 éves kerti munkás nyirbátori lakos életveszélyesen megsérült. a motorost súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

x x x x

ne m tartotta be a követési távolságot motorkerékpárjával pestlőrincen a vöröshadsereg utja és garai utca kereszteződésében fogarasi ferenc 19 éves szobafestő, budapesti lakos, és nekiütözött egy előtte haladó gépkocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült.

x x x

nem adta meg az elsőbbséget személygépkocsijával a viii. kerület bródy sándor utca és pollack mihály tér kereszteződésénél fábián józsef 40 éves meo-s, budapesti lakos és összeütözött egy motorkerékpárral. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője, kasuba istván 38 éves műszerész budapesti lakos súlyosan megsérült. a személygépkocsi vezetője ellen rendőri eljárás indult.

x x x

szabálytalan helyen figyelmetlenül ment át az uttesten a xxii. kerület nagytétényi ut és bartók béla ut kereszteződésénél repiczki károly 14 éves ipari tanuló és egy arra haladó motorkerékpár elgázolta. az iparitanuló a baleset következtében súlyosan megsérült, kórházba szállították. /mti/

--

19.50 rj *ke 2030*

- 39 -

ább 63. a poznaní opera sikeres bemutatkozása budapesten
t fe/pá kcs la 1971. június 24.

az operai évad kiemelkedő eseménye zajlott le csütörtökön az állami operaházban: a poznaní opera társulata mutatkozott be nagy sikerrel a magyar közönségnek. már a vendégművészek programja is felkeltette a zene híveinek érdeklődését, három bartók művel köszöntötték a magyar hallgatóságot. előadták a kékszakállu herceg vára című egyfelvonásos operát roman kordzinski rendezésében. a kékszakállu herceget andrzej kizeweter, juditot zofia baranowicz alakította. nagy figyelmet keltett bartók divertimento című művének balett-változata, amelyet a teljes balettkar adott elő. a táncjáték koreográfiáját, valamint a díszleteit és jelmezeit conrad drzewiecki készítette, csakugy, mint az operai esten látott harmadik alkotását, a csodálatos mandarinét. ennek címszerepét przemyslaw sliva, a leányt pedig lubomira wojtkowiak táncolta. a zenekart mieczyslaw nowakowski, a poznaní operaház igazgató-karmestere vezényelte.

a közönség soraiban megjelent dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, továbbá a társadalmi és a kulturális élet számos kiválósága. ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

..-

bb. 64. aláírták a magyar-vietnami építésügyi tárgyalások jegyzőkönyvét

t/sb/rj sl la 1971. június 24.

a vietnami demokratikus köztársaság építésügyi küldöttség június 14-től 24-ig tárgyalásokat folytatott budapesten az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vezetőivel a két ország építési együttműködésének elmélyítéséről, s megtekintett számos magyar vállalatot, üzemet, intézetet, amely sokat tehet a kapcsolatok további erősítésért. a megbeszélések jegyzőkönyvét csütörtökön este írta alá bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, valamint bui quang tao, a vdk építésügyi minisztere. az aláírásnál jelen volt hoang cuong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete.
/folyt.köv./

21.30 rj fe 2140

- 40 -

parlament

bkk. 4. /az országgyűlés...25.folyt./e

a 3. folytatás 3. bekezdésének 3. sorában a „társadalompolitikai,, szó után beirandó: j ó l é t i ...

a harmadik folytatás 5. bekezdésének 5. sorából a „fogyasztói,, illetve a „változásának,, szavak törleendő.

a harmadik folytatás 5. bekezdésének 7. sorában a „cellulózalapú,, szó törleendő.

a 4. folytatás első bekezdésének 1. sorában az „összegeket,, és a „támogattuk,, szavak közé kérjük gondolatjel között beírni: bár biztosan nem kielégítő mértékben.

a 4. folytatás 2. bekezdésének 6., illetve 7. sorában szereplő „állóeszközök,, helyett á l l ó a l a p o k irandó.

a 4. folytatás 2. bekezdésének 8. sorában kezdődő mondat helyesen így hangzik: a figyelmeztetést mindenképpen jogosnak kell tartanunk, nemcsak azért, mert a táppénzes arányszámok minden újabb egytized százalékos növekedése 70 millió forint költségvetési többletterhet jelent, hanem azért is, mert szoros összefüggésben van a munkafegyelem alakulásával.

a 4. folytatás 4. bekezdése helyesen így kezdődik:

a társadalmi közös fogyasztás emelkedését a jövőben is fenn kívánjuk tartani, törekedve...

az 5. folytatás első bekezdésének 7. sorában a „felhasználásban,, szó után kérjük beírni: és a költségvetési kiadásokban...

az 5. folytatás első bekezdésének 14. sorában a „teljesítmény,, szó után kérjük beírni: minél jobb szolgáltatásokat...

az 5. folytatás 2. bekezdésének 3. sorában végződő mondat-hoz pótlólag kérjük hozzáírni: ...fejlesztésére, ennek pénzügyi feltételei is javultak.

/folyt.köv./

18.48/e 4 117

- 58 -

bkk. 4. /az országgyűlés...24.folyt./e

az 1. folytatás 4. sorából az „egyfelől,, szó törleendő.

az 1. folytatás 3. bekezdésének végére kérjük pótlólag beírni a következő mondatot: a vállalatok várakozással tekintettek e módosítások elé és ez némi óvatosságra készítette őket.

a második folytatás első bekezdésének 3. sorában a „meghaladták,, szó helyett az „elérték irandó.

a 2. folytatás 2. bekezdésének elejére kérjük pótlólag beírni a következő mondatot: a beruházási helyzet további elemzésével nem szeretném a szót szaporítani, de a zárszámadásnál mégis rá kell mutatnom egy sajátos összefüggésre. a beruházási tevékenység...

a 2. folytatás 2. bekezdésének második sorában a szöveg helyesen:

... nagyberuházásokra fordított kiadásai..

a 2. folytatás 4. bekezdésének 12. sorában a „nagyberuházások,, szóból a „nagy törleendő.

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 2. sora elejéről a „tehát,, szó törleendő.

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 8. sorában végződő mondatához pótlólag kérjük hozzáírni: ...biztosítását, a beruházási keresletnek aktívabb pénzügyi módszerekkel való tervszerű korlátozását és forintellenőrzését.

a 3. folytatás 8. sorában végződő mondatához kérjük pótlólag hozzáírni: ...lenniünk, amint azt a kormány programja is kiállításba helyezte.

a harmadik folytatás első bekezdésének 6. sorában a „szervező,, szó törleendő.

a harmadik folytatás második bekezdésének 4. sorában a „közvetlen,, szó után beírandó: és közvetett ...

/folyt.köv./

18.43/e *ke 1970*

bkk. 4. /az országgyűlés...23.folyt./e

a beruházások sorrendiségének meghatározása és a következetes végrehajtás nem csupán gazdasági, hanem politikai feladat is, hiszen jogos igények között kell rangsorolni - mutatott rá.

válaszát így zárta a miniszterelnök:

- a kormány programjának e fogadtatása azt az egyetértést tükrözte, amely megnyilvánult pártunk x. kongresszusának és a hazafias népfront választási felhívásának össznépi fogadtatásában is. a kormány az országgyűlés jóváhagyását, helyeslését és egyetértését nagy erőforrásnak érzi a program végrehajtásához, s úgy vélekedik, hogy a vitában megnyilvánult egyetértés anyagi erővé válik programunk végrehajtásának minden szakaszában. e program dolgozó népünk javát, szocialista hazánk felvirágoztatását szolgálja. amint a képviselő elvtársak megállapították: népünk bizik a párt és a kormány politikájában, vezetésében és céljaiban, azok megvalósításáért kész minden erővel munkálkodni. ez a bizalom, támogatás számunkra a magasabb szintű munka kedvező feltételeit biztosítja. megegyezően megismételve: az önök által megválasztott kormány munkáját a következő négy esztendőben úgy kívánja végezni, hogy majdan ismét elmondhassuk: amit vállaltunk - teljesítettük.

fock jendő nagy tapssal fogadott beszéde után határozathozattal következett. az országgyűlés a minisztertanács elnökének a kormány programjáról szóló előterjesztését és a hozzászólásokra adott válaszát jóváhagyólag, egyhangulag tudomásul vette.

ezután az országgyűlés áttért a második napirendi pont, az 1970-es állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés megtárgyalására. a zárszámadásról szóló jelentést dr. faluvégi Lajos pénzügyminiszter terjesztette elő.

/dr. faluvégi Lajos beszédét mai bkk. 3-as számú hírünkben közöltük, az embargót - a következő javítások figyelembe vételével -

feloldjuk:

/folyt.köv./

18.33/e *ke 1970*

bkk. 4. /az országgyűlés...22.folyt./e

a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztése érdekében tett kormányintézkedést fock jeno, a vitában elhangzott „vérszegény,„ jelzővel szemben inkább „tőkeszegénynek,„ mondta. hozzátette: a kormánynak elhatározott szándéka a szarvasmarha-probléma végleges megoldása. ez a sertéshus-kérdés megvalósításánál hosszabb időt követel, s az eddiginél céltudatosabb munkát, sokrétebb tevékenységet kíván. a negyedik ötéves tervben a szarvasmarha-tenyésztés biztonságos megoldásának alapjait kívánjuk lerakni, a tényleges megoldás az ötödik ötéves terv egyik feladata lesz. most az esetleges termelés-csökkenést kell megelőzni és a ciklikusságot megszüntetni. ehhez férőhelyeket kell létesíteni, gépesíteni kell a telepeket, biztosítani a takarmányellátást. ez utóbbihoz legalább félmillió hektár rét és legelő jelentős feljavítását kell elvégezni, ami nem kis összegbe kerül.

a beruházások helyzetéről szólva a miniszterelnök elmondta:

- a kormány világosan látja, hogy dinamikusan fejlődő népgazdaságunkban a beruházási igények tulnyomó része jogos, de lehetőségeink korlátozottak. ezért rendkívül fontos a helyes sorrendiség megállapítása, s annak következetes betartása. a már elhatározott beruházásokat a legnagyobb következetességgel, az erők összpontosításával, a gazdaságossági szempontok legmesszebbmenő szem előtt tartásával kell végrehajtani. ennek érdekében kell az építő- és építőanyagipart is fejleszteni, meghonosítani a legkorszerűbb technológiai eljárásokat.

figyelemreméltónak mondta a vitában a lakásépítéssel kapcsolatban elhangzott miskolci és debreceni tapasztalatokat. a házgyári kapacitás teljes kihasználására kell törekedni, nem pedig raktárra termelni. össze kell hangolni a házgyárak tevékenységét, és e gyárak munkáját a kifejlesztés alatt álló könnyűszerkezetes építési móddal. harmonikus együttműködésre van szükség a beruházók, a tervezők és a kivitelezők között, s nem szabad eltérni a felelősség áthárítását.

kitért arra is a miniszterelnök, hogy a kormány célszerű javaslatnak tartja a határmenti beruházásokban a baráti országokkal való együttműködés fejlesztését, s foglalkozik is e kérdéssel. jónéhány határmenti területünkön már van ilyen kezdeményezés, ezeket a kormány felkarolja, s igyekszik megvalósítani. elsősorban olyan esetekről van szó, amikor nagy tömegben lehet például követ, kavicsot néhány kilométerről szállítani: a határ tulsó oldaláról és nem szükséges esetleg nagy távolságról, az ország más részéből odafuvaroztatni. ilyen együttműködés alapján kaptunk például az árvíz idején szovjet és csehszlovák területekről több százezer tonna követ.

/folyt.köv./

18.28/e 62 1945

bkk 4. /az országgyűlés... 27. folyt./-szb

ezután dr. szabó kálmán

----- /budapest, 37. vk./, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora, az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának előadója következett szólásra. többek között elmondta: az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága megvizsgálta a múlt évi költségvetés végrehajtását, elemezte a jelentést, s fejezetenként értékelte a törvényjavaslat szövegét. megállapította, hogy az előterjesztés kellő mélységben ad átfogó és hű képet az államháztartás, s ezen túlmenően a tágabb értelemben vett pénzügyek elmúlt évi alakulásáról. a költségvetésben tükröződő gazdasági helyzetet a bizottság egészében kedvezőnek ítéli. a múlt évi eredményeknek jelentős szerepük volt a harmadik ötéves terv sikeres teljesítésében, a gazdasági reform által kitűzött célok realizálásában, a munkatermelés-kenység fokozásában, a társadalmi szükségletek kielégítésére orientáló termelésben, általában: a gazdasági tevékenység és a struktúra hatékonyabbá tételében, mindezek egyuttal elősegítették a negyedik ötéves tervben megfogalmazott gazdaságpolitikai feladatok megvalósításának zökkenőmentes kezdetét.

fejlődésünket a rendkívüli természeti tényezők által okozott károk sem törték meg. ez a lakosság életkörülményeire éppen úgy vonatkozik, mint a külkereskedelmi cserearányok javulására. a bizottsági vitában nagy elismeréssel szóltak arról, hogy a termelői árat olyan körülmények között is sikerült a közgazdaságilag elfogadható mértéken belül tartani, amikor a tőkés világpiacon heveny áremelkedés ment végbe. /a nyugati országok belső inflálódása éppen tavaly éreztette erőteljesebben hatását a nemzetközi kereskedelemben./

a múlt évi gazdálkodást nehezítő körülmények miatt bizonyos kiesés adódott a költségvetés bevételeinek tervezett növekedésében, és többletkiadás jelentkezett a felhasználásban. a bizottság azonban osztozik abban az előterjesztett álláspontban, hogy a terven felül keletkezett költségvetési hiány - a körülményekhez és a kiadások volumenéhez képest egyaránt - a még elviselhető határon belül mozog, s hitelműveletek útján, komolyabb közgazdasági következmények nélkül rendezhető.

/folyt./köv./

19.00/e 12 1945

ább 63. a poznanai opera sikeres bemutatkozása budapesten
t fe/pá kcs la 1971. június 24.

az operai évad kiemelkedő eseménye zajlott le csütörtökön az állami operaházban: a poznanai opera társulata mutatkozott be nagy sikerrel a magyar közönségnek. már a vendégművészek programja is felkelte a zene híveinek érdeklődését, három bartók művel köszöntötték a magyar hallgatóságot. előadták a kékszakállu herceg vára című egyfelvonásos operát román kordzinski rendezésében. a kékszakállu herceget andrzej kizeweter, juditot zofia baranowicz alakította. nagy figyelmet keltett bartók divertimento című művének balett-változata, amelyet a teljes balettkar adott elő. a táncjáték koreográfiáját, valamint a díszleteit és jelmezeit conrad drzewiecki készítette, csakugy, mint az operai esten látott harmadik alkotását, a csodálatos mandarint. ennek címszerepét przemyslaw sliva, a leányt pedig lubomira wojtkowiak táncolta. a zenekart mieczyslaw nowakowski, a poznanai operaház igazgató-karmestere vezényelte.

a közönség soraiban megjelent dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, továbbá a társadalmi és a kulturális élet számos kiválósága. ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

bb. 64. aláírták a magyar-vietnami építésügyi tárgyalások jegyzőkönyvét

t/sb/rj sl la 1971. június 24.

a vietnami demokratikus köztársaság építésügyi küldöttség június 14-től 24-ig tárgyalásokat folytatott budapesten az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vezetőivel a két ország építési együttműködésének elmélyítéséről, s megtekintett számos magyar vállalatot, üzemet, intézetet, amely sokat tehet a kapcsolatok további erősítésért. a megbeszélések jegyzőkönyvét csütörtökön este írta alá bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, valamint bui quang tao, a vdk építésügyi minisztere. az aláírásnál jelen volt hoang cuong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete.
/folyt.köv./

21.30 rj 4e 2140

- 40 -

parlament

bkk. 4. /az országgyűlés...23.folyt./e

a beruházások sorrendiségének meghatározása és a következő végrehajtás nem csupán gazdasági, hanem politikai feladat is, hiszen jogos igények között kell rangsorolni - mutatott rá.

válaszát így zárta a miniszterelnök:

- a kormány programjának e fogadtatása azt az egyetértést tükrözte, amely megnyilvánult pártunk x. kongresszusának és a hazafias népfront választási felhívásának össznépi fogadtatásában is. a kormány az országgyűlés jóváhagyását, helyeslését és egyetértését nagy erőforrásnak érzi a program végrehajtásához, s úgy vélekedik, hogy a vitában megnyilvánult egyetértés anyagi erővé válik programunk végrehajtásának minden szakaszában. e program dolgozó népünk javát, szocialista hazánk felvirágoztatását szolgálja. amint a képviselő elvtársak megállapították: népünk bizik a párt és a kormány politikájában, vezetésében és céljaiban, azok megvalósításáért kész minden erővel munkálkodni. ez a bizalom, támogatás számunkra a magasabb szintű munka kedvező feltételeit biztosítja. még egyszer megismételve: az önök által megválasztott kormány munkáját a következő négy esztendőben úgy kívánja végezni, hogy majdan ismét elmondhassuk: amit vállaltunk - teljesítettük.

fock jeno nagy tapssal fogadott beszéde után határozathozattal következett. az országgyűlés a minisztertanács elnökének a kormány programjáról szóló előterjesztését és a hozzászólásokra adott választ jóváhagyólag, egyhangulag tudomásul vette.

ezután az országgyűlés áttért a második napirendi pont, az 1970-es állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés meg tárgyalására. a zárszámadról szóló jelentést dr. faluvégi lajos pénzügyminiszter terjesztette elő.

/dr.faluvégi lajos beszédét mai bkk. 3-as számú hírünkben közöltük, az embargót - a következő javítások figyelembe vételével -

f e l o l d j u k :

/folyt.köv./

18.33/e 4e 1845

- 56 -

bkk. 4. /az országgyűlés...22.folyt./e

a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztése érdekében tett kormányintézkedést fock jendő, a vitában elhangzott „vérszegény”, jelzővel szemben inkább „tőkeszegénynek”, mondta. hozzátette: a kormánynak elhatározott szándéka a szarvasmarha-probléma végleges megoldása. ez a sertéshus-kérdés megvalósításánál hosszabb időt követel, s az eddiginél céltudatosabb munkát, sokrétebb tevékenységet kíván. a negyedik ötéves tervben a szarvasmarha-tenyésztés biztonságos megoldásának alapjait kívánjuk lerakni, a tényleges megoldás az ötödik ötéves terv egyik feladata lesz. most az esetleges termelés-csökkenést kell megelőzni és a ciklikusságot megszüntetni. ehhez férőhelyeket kell létesíteni, gépesíteni kell a telepeket, biztosítani a takarmányellátást. ez utóbbihoz legalább félmillió hektár rét és legelő jelentős feljavítását kell elvégezni, ami nem kis összegbe kerül.

a beruházások helyzetéről szólva a miniszterelnök elmondta:

- a kormány világosan látja, hogy dinamikusan fejlődő nép-gazdaságunkban a beruházási igények túlnyomó része jogos, de lehetőségeink korlátozottak. ezért rendkívül fontos a helyes sorrendiség megállapítása, s annak következetes betartása. a már elhatározott beruházásokat a legnagyobb következetességgel, az erők összpontosításával, a gazdaságossági szempontok legmesszebbmenő szem előtt tartásával kell végrehajtani. ennek érdekében kell az építő- és építőanyagipart is fejleszteni, meghonosítani a legkorszerűbb technológiai eljárásokat.

figyelemreméltónak mondta a vitában a lakásépítéssel kapcsolatban elhangzott miskolci és debreceni tapasztalatokat. a házgyári kapacitás teljes kihasználására kell törekedni, nem pedig raktárra termelni. össze kell hangolni a házgyárak tevékenységét, és e gyárak munkáját a kifejlesztés alatt álló könnyűszerkezetes építési móddal. harmonikus együttműködésre van szükség a beruházók, a tervezők és a kivitelezők között, s nem szabad eltérni a felelősség áthárítását.

kitért arra is a miniszterelnök, hogy a kormány célszerű javaslatnak tartja a határmenti beruházásokban a baráti országokkal való együttműködés fejlesztését, s foglalkozik is e kérdéssel. jónéhány határmenti területünkön már van ilyen kezdeményezés, ezeket a kormány felkarolja, s igyekszik megvalósítani. elsősorban olyan esetekről van szó, amikor nagy tömegben lehet például követ, kavicsot néhány kilométerről szállítani a határ túlsó oldaláról és nem szükséges esetleg nagy távolságról, az ország más részéből odafuvaroztatni. ilyen együttműködés alapján kaptunk például az árvíz idején szovjet és csehszlovák területeiről több százezer tonna követ.

/folyt.köv./

18.28/e 42 1945

bkk. 4. /az országgyűlés...25.folyt./e

a 3. folytatás 3. bekezdésének 3. sorában a „társadalompolitikai”, szó után beirandó: j ó l é t i ...

a harmadik folytatás 5. bekezdésének 5. sorából a „fogyasztói”, illetve a „változásának”, szavak törleendő.

a harmadik folytatás 5. bekezdésének 7. sorában a „cellulózalapú”, szó törleendő.

a 4. folytatás első bekezdésének 1. sorában az „összegekkel”, és a „támogattuk”, szavak közé kérjük gondolatjel között beírni: bár biztosan nem kielégítő mértékben.

a 4. folytatás 2. bekezdésének 6., illetve 7. sorában szereplő „állószerkezetek”, helyett á l l ó a l a p o k irandó.

a 4. folytatás 2. bekezdésének 8. sorában kezdődő mondat helyesen így hangzik: a figyelmeztetést mindenképpen jogosnak kell tartanunk, nemcsak azért, mert a táppénzes arányszámok minden újabb egytized százalékos növekedése 70 millió forint költségvetési többletterhet jelent, hanem azért is, mert szoros összefüggésben van a munkafegyelem alakulásával.

a 4. folytatás 4. bekezdése helyesen így kezdődik:

a társadalmi közös fogyasztás emelkedését a jövőben is fenn kívánjuk tartani, törekedve...

az 5. folytatás első bekezdésének 7. sorában a „felhasználásban”, szó után kérjük beírni: és a költségvetési kiadásokban...

az 5. folytatás első bekezdésének 14. sorában a „teljesítmény”, szó után kérjük beírni: minél jobb szolgáltatásokat...

az 5. folytatás 2. bekezdésének 3. sorában végződő mondat-hoz pótlólag kérjük hozzáírni: ...fejlesztésére, ennek pénzügyi feltételei is javultak.

/folyt.köv./

18.48/e 42 1945

bkk. 4. /az országgyűlés...24.folyt./e

az 1. folytatás 4. sorából az „egyfelől,, szó törleendő.

az 1. folytatás 3. bekezdésének végére kérjük pótlólag beírni a következő mondatot: a vállalatok várakozással tekintetek e módosítások elé és ez némi óvatosságra készítette őket.

a második folytatás első bekezdésének 3. sorában a „megaladták,, szó helyett az „elérték irandó.

a 2. folytatás 2. bekezdésének elejére kérjük pótlólag beírni a következő mondatot: a beruházási helyzet további elemzésével nem szeretném a szót szaporítani, de a zárszámadásnál mégis rá kell mutatnom egy sajátos összefüggésre. a beruházási tevékenység...

a 2. folytatás 2. bekezdésének második sorában a szöveg helyesen:

... nagyberuházásokra fordított kiadásai..

a 2. folytatás 4. bekezdésének 12. sorában a „nagyberuházások,, szóból a nagy törleendő.

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 2. sora elejéről a „tehát,, szó törleendő.

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 8. sorában végződő mondatához pótlólag kérjük hozzáírni: ...biztosítását, a beruházási keresletnek aktívabb pénzügyi módszerekkel való tervszerű korlátozását és forintellenőrzését.

a 3. folytatás 8. sorában végződő mondatához kérjük pótlólag hozzáírni: ...lenniük, amint azt a kormány programja is kiállításba helyezte.

a harmadik folytatás első bekezdésének 6. sorában a „szervező,, szó törleendő.

a harmadik folytatás második bekezdésének 4. sorában a „közvetlen,, szó után beirandó: és közvetett...

/folyt.köv./

18.43/e ke 1970

bkk. 4. /az országgyűlés...26.folyt./e

az 5. folytatás 2. bekezdésének 6. sorából kérjük az alábbi részt törölni: „az ellátási színvonal emelésére, sőt,,...

az 5. folytatás 2. bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen: ...is, ami nagyobb gazdasági önállóságot segít elő.

a 6. folytatás első bekezdésének 2. mondatából kérjük törölni: „a költségvetés pénzforgalmának mintegy két százaléka,,.

a 6. folytatás 1. bekezdésének 10. sorának elején a szöveg helyesen: ...a rendkívüli természeti körülmények...

a 6. folytatás 2. bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen: ...tartós megtakarításokból egészítsük ki.

a 7. folytatás 2. bekezdésének 2. mondatát: „a technikai haladás...,, kérjük törölni.

a 7. folytatás harmadik bekezdésének 2. sorából a „gyakran,, szócska törleendő.

a 7. folytatás utolsó bekezdésének utolsó előtti sorában a szöveg helyesen: ...amelyek fedezete ténylegesen rendelkezésre áll!

a 8. folytatás 1. bekezdésének 6. sorában, a „gazdálkodásán és,, után kérjük beszurni az önálló szócskát.

a 8. folytatás első bekezdésének 11. sorában kezdődő mondat helyes szövege:

nemcsak elvben, de a gyakorlatban is tudomásul kell venni...

a 8. folytatás második bekezdésének 1. és 2. sorából törleendő: „-a népgazdasági terv céljaival összhangban-,,

a 10. folytatás utolsó bekezdésének 6., 7. és 8. sorából az „egyszóval mindenki, aki...,, kezdetű mondat törleendő.

/folyt.köv./

18.53/e ke 1970

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 27. folyt./-szb

ezután dr. szabó kálmán

----- /budapest, 37. vk./, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora, az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának előadója következett szólásra. többek között elmondta: az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága megvizsgálta a múlt évi költségvetés végrehajtását, elemezte a jelentést, s fejezetenként értékelte a törvényjavaslat szövegét. megállapította, hogy az előterjesztés kellő mélységben ad átfogó és hű képet az államháztartás, s ezen túlmenően a tágabb értelemben vett pénzügyek elmúlt évi alakulásáról. a költségvetésben tükröződő gazdasági helyzetet a bizottság egészében kedvezőnek ítéli. a múlt évi eredményeknek jelentős szerepük volt a harmadik ötéves terv sikeres teljesítésében, a gazdasági reform által kitűzött célok realizálásában, a munkatermelékenység fokozásában, a társadalmi szükségletek kielégítésére orientáló termelésben, általában: a gazdasági tevékenység és a struktúra hatékonyabbá tételében, mindezek egyuttal elősegítették a negyedik ötéves tervben megfogalmazott gazdaságpolitikai feladatok megvalósításának zökkenőmentes kezdetét.

fejlődésünket a rendkívüli természeti tényezők által okozott károk sem törték meg. ez a lakosság életkörülményeire éppen úgy vonatkozik, mint a külkereskedelmi cserearányok javulására. a bizottsági vitában nagy elismeréssel szóltak arról, hogy a termelői árakat olyan körülmények között is sikerült a közgazdaságilag elfogadható mértéken belül tartani, amikor a tőkés világpiacon heveny áremelkedés ment végbe. /a nyugati országok belső inflálódása éppen tavaly érezte erőteljesebben hatását a nemzetközi kereskedelemben./

a múlt évi gazdálkodást nehezítő körülmények miatt bizonyos kiesés adódott a költségvetés bevételeinek tervezett növekedésében, és többletkiadás jelentkezett a felhasználásban. a bizottság azonban osztozik abban az előterjesztett álláspontban, hogy a terven felül keletkezett költségvetési hiány - a körülményekhez és a kiadások volumenéhez képest egyaránt - a még elviselhető határon belül mozog, s hitelműveletek útján, komolyabb közgazdasági következmények nélkül rendezhető.

/folyt./köv./

19.00/e *HL 184*

- 60 -

parlament

bkk 4. /az országgyűlés...29.folyt./-szb

a szabályozórendszer által közvetített alapok és normatívák mértékei, valamint a munkaerőbővítés lehetőségei korántsem önkényesen változtatható tényezők: ezeket mindenkor a népgazdaság teherbíró képessége és fejlettségi színvonala határozza meg. a fejlődést közgazdasági törvény szabályozza: továbblépni csak akkor lehet, ha többet, jobbat és jövedelmezőbbben termelünk és ha a beruházási források felhasználásakor egyre szigorubb gyakorlattá válik a gazdaságosság; a keresetek növelésében pedig mind következetesebben érvényesül a szocialista elosztási elv. a költségvetési kiadásokat a költségvetés bevételeinek nagysága korlátozza. lényeges és tartós eredmény csak akkor érhető el, ha a vállalatok növelik bevételeiket, amelyeknek forrása megvalósított bővített ujratermelésük és bővített jövedelemképzésük.

javasolta az országgyűlésnek, hogy a zárszámadást általánosságban és részleteiben egyaránt vitassa meg. a terv- és költségvetési bizottság gondos megfontolása alapján indítványozta, hogy az országgyűlés változtatás nélkül fogadja el a magyar népköztársaság 1970. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot.

az országgyűlés elfogadta dr. szabó kálmán javaslatát, és egyhangulag úgy döntött, hogy a zárszámadást általánosságban és részleteiben együttesen vitatja meg. ezután szünet következett

szünet után apró antal elnökletével folytatta tanácskozását az országgyűlés.

dr.király istván /budapest, 36. sz. v.k./, az eötvös loránd ----- tudományegyetem bölcsészettudományi karának tanszékvezető egyetemi tanára a kulturális bizottság véleményét tolmácsolva elmondotta: a bizottság elfogadásra javasolja a jelentést, mert annak számarányaiban is tükröződnek a helyes kulturpolitikai elgondolások. különösen fontos, hogy előtérbe kerültek a tömegkultura kérdései: a művelődésügy rendelkezésére bocsátott 13 milliárdból 7 és félmilliárd forint - a kiadásoknak csaknem 60 százaléka - a legszélesebb néprétegek művelődésügyét szolgálta, óvodákra, általános iskolákra, nevelőotthonokra, szakmunkásképzésre és közművelődésre fordították.

/folyt.köv./

19.15/szb *HC*

-62-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 27. folyt./-szb

ezután dr. szabó kálmán

----- /budapest, 37. vk./, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora, az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának előadója következett szólásra. többek között elmondta: az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága megvizsgálta a múlt évi költségvetés végrehajtását, elemezte a jelentést, s fejezetenként értékelte a törvényjavaslat szövegét. megállapította, hogy az előterjesztés kellő mélységben ad átfogó és hű képet az államháztartás, s ezen túlmenően a tágabb értelemben vett pénzügyek elmúlt évi alakulásáról. a költségvetésben tükröződő gazdasági helyzetet a bizottság egészében kedvezőnek ítéli. a múlt évi eredményeknek jelentős szerepük volt a harmadik ötéves terv sikeres teljesítésében, a gazdasági reform által kitűzött célok realizálásában, a munkatermelékenység fokozásában, a társadalmi szükségletek kielégítésére orientáló termelésben, általában: a gazdasági tevékenység és a struktúra hatékonyabbá tételében. mindezek egyuttal elősegítették a negyedik ötéves tervben megfogalmazott gazdaságpolitikai feladatok megvalósításának zökkenőmentes kezdetét.

fejlődésünket a rendkívüli természeti tényezők által okozott károk sem törték meg. ez a lakosság életkörülményeire éppen úgy vonatkozik, mint a külkereskedelmi cserearányok javulására. a bizottsági vitában nagy elismeréssel szóltak arról, hogy a termelői árakat olyan körülmények között is sikerült a közgazdaságilag elfogadható mértéken belül tartani, amikor a tőkés világpiacon heveny áremelkedés ment végbe. /a nyugati országok belső inflálódása éppen tavaly érezte erőteljesebben hatását a nemzetközi kereskedelemben./

a múlt évi gazdálkodást nehezítő körülmények miatt bizonyos kiesés adódott a költségvetés bevételeinek tervezett növekedésében, és többletkiadás jelentkezett a felhasználásban. a bizottság azonban osztozik abban az előterjesztett álláspontban, hogy a tervön felül keletkezett költségvetési hiány - a körülményekhez és a kiadások volumenéhez képest egyaránt - a még elviselhető határon belül mozog, s hitelműveletek útján, komolyabb közgazdasági következmények nélkül rendezhető.

/folyt./köv./

19.00/e HL 194

- 60 -

parlament

bkk 4. /az országgyűlés...28.folyt./-szb

a terv- és költségvetési bizottság előadója a továbbiakban vázolta a zárszámadással kapcsolatos bizottsági vita néhány, főként a feladatokra nézve fontos következtetését. egyebek között elmondta, hogy a negyedik ötéves tervben előirányzott arányok szigorú érvényesítésével egybekapcsolva az egész népgazdaság, de különösen az egyes szférák egyensúlyának biztosítása jelenti a legfontosabb teendőket. ez gyorsíthatja lékedvezőbb fejlődésünket, serkentheti leginkább a magasabb hatékonyságra törekvő társadalmi alkotóerőket, s így szoríthatók vissza a legeredményesebben az ezek ellen ható spontán tendenciák. az ismeretes negatív jelenségek jó részének táptalaját éppen azok a kiegyensúlyozatlanságok adják, amelyek a beruházások, a munkaerő és a pénzügyek területén észlelhetők. ha sikerül kialakítani a megközelítő egyensúlyt azokon a pontokon, ahol az egyéb szervezeti és szabályozási feltételek különben adottak, akkor kialakulhat, megerősödhet az egészséges szocialista versengés. nem marad el például a növekvő importtal együttjáró verseny sem. tervirányítási rendszerünkben éppen ez az, amire elsősorban szükség van. a vállalatokat ugyanis a szocialista versengés különböző formái sarkallják komolyabb erőfeszítésekre gazdasági pozícióik és eredményességük megtartásáért. s ez ösztönzi őket a megrendelők mennyiségi és minőségi igényeinek jobb kiszolgálására, a költségcsökkentő műszaki és gazdasági megoldások keresésére, a vezetési rendszer gyorsabb korszerűsítésére, a munkafegyelem és a munka szerinti részesedés szocialista elvének határozottabb követésére, s egyáltalán vállalati hírnevük, szakmai becsületük megóvására is. a dinamikus egyensúly megteremtéséhez természetesen csak fokozatosan és átgondolt intézkedésekkel lehet eljutni.

a terv- és költségvetési bizottság vitájában megfogalmazódott az az álláspont is: a reform negyedik évében már ideje lenne változtatni azon a szemléleten, amely minden helyi nehézségért a központi szabályozókat vagy az általános munkaerőhelyzetet teszi felelőssé. „felülről jövő”, segítséget elsősorban az várjon, aki minden belső tartalékát öntevékenyen megmozgatta, minden kínálkozó lehetőségét kihasználta már saját portáján belül. tudomásul kell venni, hogy a következő szakaszban a szabályozók - rendszerünkben - nem változnak, s ezekkel a vállalatoknak mint adottságokkal kell számolniuk.

/folyt./köv./

19.05/e HL 194

- 61 -

bkk. 4. /az országgyűlés...29.folyt./-szb

a szabályozórendszer által közvetített alapok és normatívák mértékei, valamint a munkaerőbővítés lehetőségei korántsem önkényesen változtatható tényezők: ezeket mindenkor a népgazdaság teherbíró képessége és fejlettségi színvonala határozza meg. a fejlődést közgazdasági törvény szabályozza: továbblépni csak akkor lehet, ha többet, jobbat és jövedelmezőbbben termelünk és ha a beruházási források felhasználásakor egyre szigorubb gyakorlattá válik a gazdaságosság; a keresetek növelésében pedig mind következetesebben érvényesül a szocialista elosztási elv. a költségvetési kiadásokat a költségvetés bevételeinek nagysága korlátozza. lényeges és tartós eredmény csak akkor érhető el, ha a vállalatok növelik bevételeiket, amelyeknek forrása megvalósított bővített ujratermelésük és bővített jövedelemképzésük.

javasolta az országgyűlésnek, hogy a zárszámadást általánosságban és részleteiben egyaránt vitassa meg. a terv- és költségvetési bizottság gondos megfontolása alapján indítványozta, hogy az országgyűlés változtatás nélkül fogadja el a magyar népköztársaság 1970. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot.

az országgyűlés elfogadta dr. szabó kálmán javaslatát, és egyhangulag úgy döntött, hogy a zárszámadást általánosságban és részleteiben együttesen vitatja meg. ezután szünet következett

szünet után apró antal elnökletével folytatta tanácskozási az országgyűlés.

dr.király istván /budapest, 36. sz. v.k./, az ötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karának tanszékvezető egyetemi tanára a kulturális bizottság véleményét tolmácsolva elmondotta: a bizottság elfogadásra javasolja a jelentést, mert annak számarányaiban is tükröződnek a helyes kulturpolitikai elgondolások. különösen fontos, hogy előtérbe kerültek a tömegkultúra kérdései: a művelődésügy rendelkezésére bocsátott 13 milliárdból 7 és félmilliárd forint - a kiadásoknak csaknem 60 százaléka - a legszélesebb néprétegek művelődésügyét szolgálta, óvodákra, általános iskolákra, nevelőotthonokra, szakmunkásképzésre és közművelődésre fordították.

/folyt.köv./

19.15/szb *kc*

bkk 4. /az országgyűlés... 30.folyt./-e

néhány hiányosságra rámutatva kiemelte: a lezárt költségvetési évben ismételten növekedett az iskolákban a képesítés nélküli nevelők száma, ami bizonyos mérvű színvonalcsökkenést is jelent. egyes esetekben nem emelkedett, sőt a korábbi évekhez képest alacsonyabb lett az alsófoku oktatási intézmények fejlesztésére fordított összeg. pedig az általános iskolák tetemes részében ma még kevés a szemléltető eszköz. így a visszaesés újabb romlást jelent. ezek a jelenségek részben összefüggnek azzal a nagyobb hatáskörrel, amelyet az oktatásügy intézésében a helyi tanácsok kaptak. ha nem is nagy számban, de akadnak tanácsok, amelyek úgy akarnak megtakarítást elérni, hogy a „többe kerülő”, képesített nevelő helyett az „olcsóbb”, képesítés nélkülit alkalmazzák. az általános iskola fejlesztésére, beszerzéseire szánt összegből könnyen és gyorsan vonnak el pénzt; nem veszik számba, hogy ez nem okos „takarékoskodás”, e jelenségek jelzik a tanácsi hatáskör növelésének, e helyes és szükséges intézkedésnek a gyakorlati megvalósítás során bekövetkező torzulását. az igazi demokratizmus nem pusztán növekvő hatáskört, hanem növekvő felelősséget is jelent.

a képviselő ezután a kulturális beruházások kérdéseivel foglalkozott. elmondta: jelentős lemaradás, késés tapasztalható a kulturális beruházások megvalósulásában - elsődlegesen nem is pénzügyi okokból, hanem azért, mert hiányzik a megfelelő építőipari kapacitás. az építkezések során - például a kelenföldi lakótelepen is - az ugynevezett járulékos beruházások, vagyis a kereskedelmi, a szociális és főként a kulturális építkezések megvalósulása várat magára leginkább.

a képviselő a kormány zárójelentését az országgyűlésnek elfogadásra javasolta.

hámosi józsef,

----- /borsod megye 6-os vk./, a lenin kohászati művek üzemvezetője a többi között az idén életbe léptetett új közgazdasági szabályozokról szólt. egyetértését fejezte ki a fejlesztési alap képzését korlátozó rendelkezésekkel, rámutatott azonban, hogy a különböző indulási szint miatt egyes - főleg újonnan létesített, korszerű - vállalatok indokolatlan előnyökhöz juthatnak: gyorsabb ütemű fejlesztést hajthatnak végre, s a dinamikusabb termelés fokozott nyereséget tesz lehetővé. a kohászat hatékonyságának növelésére az elkövetkező időszakban is nagy súlyt kell fektetni, több figyelmet kell fordítani az elavult berendezések gyorsabb ütemű felújítására, a dolgozók jobb anyagi megbecsülésére. /folyt.köv./

1935/szb *kc 204*

bkk. 4. /az országgyűlés...31.folyt./-szb

a nehéz fizikai munka fokozott anyagi elismerése egyébként a munkaerő-utánpótlás érdekében is nagyjelentőségű. a fejlesztési lehetőségek korlátai miatt a munkakörülmények aligha javíthatók a kívánatos mértékben; a következő években a fluktuáció mértéke, az eláramlás a könnyebb munkahelyekre még tovább növekedhet, s ez kedvezőtlenül befolyásolja a termelést is.

javasolta, hogy a pénzügyminisztérium a fejlesztési alap növelése érdekében vizsgálja felül a mostani szabályozókat s tegye lehetővé, hogy az amortizációból képződő és visszatartható alap mértéke a mostani 60 százalék helyett - különös tekintettel az elavult kohászati üzemekre - 90 százalék legyen.

a költségvetés végrehajtásáról szóló előterjesztést elfogadta.

molnár istván

----- /bács-kiskun megye 16 vk./ a kalocsai sütőipari vállalat igazgatója egyebek között elmondotta, hogy megyéjében a második ötéves terv időszakában több mint 32 és félezer kataszteri hold szőlőt és kishíján 21 ezer kataszteri hold gyümölcsöt telepítettek. ezek most fordultak termőre, legjobb terméshozamuk a negyedik ötéves terv idejére várható. az önmagában örvendetes tény azonban súlyos gondokat is jelent, mert hiányoznak a megfelelő tárolási, feldolgozási lehetőségek. bács-kiskun megyében, ahol a szőlő- és gyümölcssterület nagysága meghaladja a 150 ezer kataszteri holdat, csupán egyetlen jelentősebb kapacitású hűtőház működik. kérte a kormányt, hogy a kecskemétre tervezett hűtőházat ne a negyedik ötéves terv utolsó esztendőben építsék meg, hanem a lehetőségekhez mérten előbb.

arról is szólt a képviselő, hogy megyéje élelmiszergazdaságának negyedik ötéves terv a szarvasmarhaállomány 16 százalékos, a sertésállomány 30 százalékos növekedésével számol. ezt a mennyiséget egyetlen vágóhidjuk képtelen feldolgozni, ezért nem tűr halasztást a tervezett „bácskai agrárpari huskombinát., felépítése. a husgyár többszázmillió forintba kerülne, ebből az építésben részvevő közös gazdaságok 260 millió forintot vállaltak. molnár istván kérte a kormányt és a szaktárcák vezetőit, hogy a nagyon fontos beruházáshoz még hiányzó összeget minél előbb biztosítsák.

/folyt.köv./
19.40/-szb

ke 204

bkk. 4. /az országgyűlés...32.folyt./e

több felszólaló nem jelentkezett. apró Antal megadta a szót faluvégi Lajos pénzügyminiszternek, aki válaszolt az elhangzottakra.

hangsúlyozta: a legfontosabb társadalmi, gazdasági, gazdaságpolitikai kérdésekről érdemben csak úgy lehet és kell is tárgyalni, hogy a múltat, jelent és a jövőt együtt nézzük. ezért a kormányprogramhoz elhangzott hozzászólások és a zárszámadási törvényjavaslathoz fűzött észrevételek is összetartoznak.

ami az általános iskolák anyagi ellátottságát illeti, a pénzügyminiszter a tanácsok figyelmébe ajánlotta, hogy tőlük telhetően tegyenek meg mindent az anyagiak biztosításáért, mert az általános iskolák egész oktatási rendszerünknek nemcsak az egyik szintjét jelentik, hanem letéteményesei a jövő generáció fejlődése megalapozásának.

a mezőgazdaság fejlesztési előirányzatairól szólva rámutatott, hogy szerves egységet jelent a termelő és a feldolgozó kapacitás összhangban történő fejlesztése. erre az állami támogatás biztosításánál és magukban a mezőgazdasági üzemekben is figyelemmel kell lenni.

kitért a nagyvállalatokra vonatkozó differenciált szabályozási rendszerre is, amelyet - mint mondotta - tovább finomítani kell: a kormány, a gazdasági bizottság és a minisztériumok foglalkoznak a nagyvállalatok ügyével, s ahol szükséges, termelési és pénzügyi intézkedéseket is foganatosítanak, tanácsot adnak a műszaki fejlesztéshez.

beszédét azzal zárta a pénzügyminiszter, hogy az elhangzott javaslatok figyelembe vételére és megvalósítására az 1972. évi állami költségvetés kidolgozásakor lesz reális lehetőség; a nép-gazdaság egyensúlyi követelményeinek megfelelően fogják elosztani a rendelkezésre álló anyagiakat.

az országgyűlés az 1970. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, beterjesztett eredeti szövegezésben egyhangulag elfogadta.

/folyt.köv./

19.45/e ke 204

parlament

bk 4. /az országgyűlés... 33. folyt./-szb

az országgyűlés ezután áttért tárgysorozatának utolsó pontjára: bizottságot választott az alkotmánymódosítás előkészítésére. az elnökölő

apró antal

----- emelkedett szólásra.

- népköztársaságunk hatályos alkotmányát több mint husz évvel ezelőtt, 1949. augusztus 20-án fogadta el az országgyűlés - mondotta. alkotmányunk hatályba lépése az alaptörvény eredjével szentesítette, hogy hazánkban végetért a kizsákmányoló osztályok ezeréves uralma, végetért a nép jogfosztottsága; a politikai hatalom a dolgozó néppel szövetséges munkásosztály kezébe került: rögzítette, hogy a magyar népköztársaság a dolgozó nép állama. a magyar nép túlnyomó többségét alkotó osztályok és rétegek - a munkások, a parasztok és értelmiségiek - az ország igazi birtokosai lettek. 1949-es alkotmányunk nemcsak szentesítette a munkásosztály vezette nép addig kivívott győzelmeinek legfőbb eredményét, a néphatalmat, hanem fő vonalakban kijelölte a társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődés irányát, és a szocializmus felépítésében határozta meg népünk nagy célját.

- az alkotmányunk törvénybe iktatása óta eltelt csaknem huszonkét esztendő távlatából teljes meggyőződéssel jelenthetjük ki az országgyűlés színe előtt, hogy alaptörvényünk megfelelt feladatának. az alkotmányt népünk méltán tekinti nagyszerű, történelmi vívmányának, mert jól szolgálta érdekeit, a szocialista társadalom építését.

- az 1949 óta eltelt több mint két évtizedben - népünk széles kibontakozó szocialista építőmunkája nyomán - hazánk társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális életében gyökeres változások történtek. megszüntettük a kizsákmányolást; az egész népgazdaságban győzelemre vittük a szocialista termelési viszonyokat, leraktuk a szocializmus szilárd alapjait. megváltoztak hazánk osztályviszonyai: országunkban nincsenek ellentétes érdekű osztályok; szilárd a munkás-paraszt szövetség, s e szövetség köré nemzeti egységbe tömörül népünk valamennyi dolgozó rétege, széleskörű kulturális forradalom bontakozott ki hazánkban. emelkedett népünk általános és szakmai műveltsége, és a szocialista erkölcs mind szélesebb körben válik a mindennapi magatartás normájává.

/folyt.köv./

19.50/szb *ke 204*

-66-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 34. folyt./-szb

- fejlődött és korszerűsödött állami és társadalmi rendünk, államszervezetünk és közigazgatásunk. létrejöttek az objektív gazdasági, s gyarapodnak a tudatbeli feltételei is annak, hogy az állampolgári jogok és köteleességek megvalósítása általánossá váljék.

- ismeretes, hogy pártunk, a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusa az ismertetett indokok alapján állást foglalt alkotmányunk módosítása mellett. mindezek a körülmények szükségessé teszik az alkotmány módosítását.

- a történelmi jelentőségű vívmányok ellenére sem szükséges azonban új alkotmányt kidolgozni, mert hatályos alkotmányunk legfontosabb alapelvei - a néphatalom, a szocializmus megvalósításának célja - ma is, és a jövőben is érvényben lesznek. szükséges és indokolt viszont, hogy az elmúlt két évtizedben elért társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális vívmányainkat az alaptörvényben is rögzítsük, továbbá, hogy az elért eredményekből kiindulva, az alkotmányban is fogalmazzuk meg a szocializmus teljes felépítésének feladatait, és jelezzük további előrehaladásunk távlatait. ebben a szellemben kell alkotmányunkat módosítani, és ezért szükséges bizottságot választani az alkotmánymódosítás előkészítésére. a megválasztandó bizottság feladata, hogy kidolgozza a szükséges és indokolt módosító javaslatokat hatályos alkotmányunk szövegéhez, és közreműködjen a törvényjavaslatnak az országgyűlés elé terjesztésében.

apró antal ezután javaslatot tett a bizottság elnökének és tagjainak személyére. az indítványt az országgyűlés egyhangulag elfogadta. az alkotmánymódosítását előkészítő bizottság elnöke kállai gyula, a hazafias népfrent országos tanácsa elnöke.

/folyt.köv./

19.55/szb *ke 205*

-67-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 35. folyt./-szb

a bizottság tagjai:

dr. antalffy györgy,
bencsik istván,
bodonyi pálné,
cseterki lajos,
dr. gonda györgy,
dr. horváth istván,
dr. horváth richard,
dr. korom mihály,
dr. mihályfi ernő,
dr. mélnár frigyos,
nagy richard,
nemeslaki tivadar,
dr. novák pálné,
dr. orbán lászló,
dr. ortutay gyula,
pióker ignác,
dr. prieszol olga,
rameisl ferencné,
szabó istván,
dr. szabó kálmán,
dr. szakács ödön,
dr. szénási géza,
szépvölgyi zoltán és
dr. wild frigyos

az ülés szak ezzel befejezte munkáját. az elnöklő apró antal megállapította, hogy a kétnapos tanácskozás során az országgyűlés eredményes munkát végzett.

- az országgyűlés mindent megtesz annak érdekében, hogy a kormány programja hiánytalanul megvalósuljon - mondotta, s végetül további eredményes munkát, jó egészséget kívánt az országgyűlés tagjainak.

/folyt.köv./

20.00/szb *4c 20¹⁰*

-68-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 36. folyt./-szb

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk 4. /az országgyűlés.../ számú hirre:

a negyedik folytatás 3. bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen: ... amely e g y h á z u n k és államunk között fennáll....

a 13. folytatás 1. bekezdésének negyedik sorában a szöveg: ... hatodára csökken, v a g y i s minden száz munkás közül...

a 14. folytatás utolsó bekezdésének 3-4. sorában a szöveg: ... elmondotta: ahhoz, hogy a házgyárak adottságait.. /az azonban szó törölnöd/

a 17. folytatás 2. bekezdésének harmadik sorából a következő mondatrészt kérjük törölni: - az ensz segítségét is igénybe véve -...

a 18. folytatás 3. bekezdésének végére /...feltétele./ kérjük a következő mondatot írni: a miniszterelnök ezzel kapcsolatban utalt a szót kongresszuson elhangzottakra.

a 18. folytatás ötödik bekezdésének 6. sorából a „megszoritsa,, szót kérjük törölni.

a 19. folytatás 1. bekezdését /az ösztönzéssel... segíteni./ teljes egészében kérjük törölni.

a 20. folytatás második sorában a szöveg: ... mert a következő években sem s z á m i t h a t u n k - sem országosan, sem kisebb....

a 20. folytatás 7. sorában a „fluktuáció,, szó elé kérjük beírni: a z e g é s z s é g t e l e n

a 20. folytatás hetedik sorában kezdődő mondat /nemannyira... vándoroljon./ teljes egészében kimarad.

/folyt.köv./

20.18/szb *4c 20¹⁰*

-69-

parlament

bkk 4. /az országgyűlés... 37. folyt./-szb

a 20. folytatás második bekezdésének hatodik sorában a szöveg helyesen: de még károsabb ha olyan intézkedéseket teszünk elhamarkodottan, amelyek után vissza kell lépni az előrehaladás útján. a kormány ezért...

a 21. folytatás első bekezdésének vége helyesen: ... még arról tárgyal a gazdasági bizottság, hogy csökkenteni kellene a cukorrépa felvásárlási árát és az így megtakarított összeget más területre lehetne átvinni. erre természetesen nem került sor.

a 21. folytatás utolsó bekezdésének első sorában szerves tdkarmány helyett szemes takarmány irandó.

a 22. folytatás első bekezdésének ötödik sorában a szöveg: ... ez a sertéshus kérdés megoldásánál hosszabb időt követel...

a 28. folytatás utolsó bekezdésének nyolcadik sorában rendszerünkben helyet rendszerekben irandó.

a 35. folytatáson a 10. név helyesen:

dr. molnár frigyos.

/mt1/

--

20.20/szb Hc 2038

-70-

- v é g e -

bb. 64. / aláírták... 1. folyt./rj

a tárgyalásokon megvitatták, hogy magyar tervezők segítségével regionális tervet készítenek a vdk egyik üdülõterületének fejlesztésére. a magyar szakemberek 500 ágyas kórházat is terveznek vietnam részére. a megbeszéléseken megvizsgálták azokat a lehetõségeket, amelyek alapján a magyar fél a lakóházak vasbeton panelek gyártására poligon-üzemi berendezéseket szállíthat vietnamba. a tárgyalásokon mindkét fél megállapította, hogy erősíteni kell a két ország építésügyi együttmûködését, a gazdasági és a mûszaki-tudományos kapcsolatokat egyaránt. a magyar fél kifejezésre juttatta, hogy a lehetõségekhez mérten messzemenõ segítséget nyújt a vietnami építõiparnak a vietnami demokratikus köztársaság ujjaépítéséhez.

x x x

embargó 23.30 óráig!

a vietnami építésügyi küldöttség csütörtökön a késõ esti órákban elutazott budapestre. /mt1/

--

- v é g e -

21.33 rj Hc 2140

- 41 -